

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Среда, 29 март 1978

Скопје

Број 13

Год. XXXIV

Претплатата за 1978 година изнесува 400 динари. Овој број чини 18 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

112.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИПРАВНИЦИТЕ

Се прогласува Законот за приправниците, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година.

Број 06-880
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоје Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН ЗА ПРИПРАВНИЦИТЕ

Член 1

Со овој закон се утврдува обврска на основните и другите организации на здружениот труд, работните заедници на: банките, заедниците на осигурување, земјоделските и други задруги, самоуправните интересни заедници и други самоуправни организации и заедници, како и на работните заедници на органите на општествено-политичките заедници, општествено-политичките организации и други општествени организации (во натамошниот текст: организации и заедници), под определени услови да примаат приправници на неопределено, односно определено време, како и основните прашања во врска со вршењето на приправничкиот стаж и полагањето на стручниот испит.

Член 2

Лицата кои завршиле средно, више и високо образование за да стекнат искуство за самостојно работење во рамките на своето стручно образование, односно насока, засноваат работен однос како приправници.

Приправниците имаат исти права, обврски и одговорности како и другите работници во организациите и заедниците во зависност од работите, односно работните задачи што ги вршат.

Член 3

Работниците во организациите и заедниците со самоуправен општ акт, во согласност со законот, ги утврдуваат работите, односно работните задачи за чие самостојно вршење е неопходно претходно оспособување, како и бројот на приправниците според степенот и видот на образованието, времетраењето на приправничкиот стаж, начинот на

оспособувањето, учеството во распределбата на средствата за лични доходи и начинот на полагање на стручниот испит.

Член 4

Оспособувањето за самостојно вршење на работи, односно работни задачи во својство на приправник (приправнички стаж) не може да трае подолго од 12 месеци, доколку со закон поинаку не е определено.

Отсуството на приправникот подолго од 30 дена не се засметува во траењето на приправничкиот стаж.

Член 5

Приправникот заснова работен однос на неопределено време, ако со самоуправниот општ акт е утврдено дека по завршениот приправнички стаж и положениот стручен испит ќе се распореди за вршење на работите, односно работните задачи утврдени со тој акт.

Член 6

Организациите и заедниците се должни секоја календарска година да примаат приправници на неопределено време, во согласност со планот и програмата за развој, потребата од подобрување на квалификационата структура на вработените и природниот одлив на стручните кадри.

Член 7

Организациите и заедниците се должни во текот на една календарска година да примат најмалку:

- еден приправник ако имаат до 60 вработени работници;
- еден приправник на натамошни 100 вработени работници;
- еден приправник на секои натамошни 150 вработени работници;
- еден приправник на секои натамошни 250 со над 1.000 вработени работници.

Член 8

Со самоуправен општ акт, а во согласност со Законот, се утврдува засновање на работен однос на приправникот на определено време, во случај кога приправничкиот стаж е услов за полагање на соодветен стручен испит.

Член 9

Организациите и заедниците кои имаат потреба од одреден број на приправници, а немаат можност да ги оспособат за самостојно вршење на работи, односно работни задачи, засновуваат работен однос со приправниците и ги упатуваат на оспособување во други организации и заедници.

Организациите и заедниците од став 1 на овој член врз основа на договор ги утврдуваат заедничките основи и мерила за уредување на определени права, обврски и одговорности на приправниците.

Член 10

Организациите и заедниците се должни најдоцна до 30 ноември во тековната година да го утврдат бројот на приправниците по степен и вид на образование и да донесат одлука за засновање

работен однос со потребниот број приправници во наредната година.

Врз основа на одлуката од став 1 на овој член, организациите и заедниците се должни да ги објават во оглас, односно конкурс условите што приправникот треба да ги исполнува за вршење на работи, односно работни задачи за кои се заснова работен однос.

Член 11

Ако по објавениот оглас, односно распишаниот конкурс не биде избран никој, или не биде избран потребниот број на приправници, веднаш се објавува нов оглас односно се распишува нов конкурс, сè до засновање на работен однос со потребен број на приправници.

Член 12

Учеството на приправникот во распределбата на средствата за лични доходи се регулира со самоуправен општ акт на организацијата и заедницата врз основа на резултатите од неговиот труд и личен придонес.

Член 13

Организациите и заедниците, според своите потреби и специфичности на работите и работните задачи, донесуваат план и програма за полагање на стручен испит на приправниците.

Преку стручниот испит се врши проверка на општата и стручната оспособеност на приправникот за самостојно вршење на работите и работните задачи за кои приправникот заснова работен однос.

Член 14

Стручниот испит се полага пред комисија која ја формира организацијата и заедницата од редот на своите работници.

Членови на комисијата можат да бидат само работници кои имаат најмалку ист степен и вид на образование како и приправникот.

Ако организацијата и заедницата немаат работници со ист степен и вид на образование како и приправникот, за членови на комисијата може да се ангажираат работници од друга организација и заедница.

Член 15

Приправникот го полага стручниот испит најдоцна до истекот на приправничкиот стаж, утврден со самоуправниот општ акт на организацијата и заедницата.

Ако приправникот од став 1 на овој член не го положи стручниот испит, има право уште еднаш да го полага до истекот на предвидениот приправнички стаж.

Доколку и при повторното полагање не покаже задоволителни резултати, со денот кога и по втор пат не го положил стручниот испит му престанува работниот однос и може повторно да заснова работен однос како приправник.

Член 16

Приправникот кој засновал работен однос на неопределено време, по положениот стручен испит, се распоредува на соодветни работи, односно работни задачи.

Член 17

На приправникот кој засновал работен однос на определено време, согласно со член 8 од овој закон, со истекот на времето определено за приправнички стаж му престанува работниот однос.

Приправникот од став 1 на овој член, кој до истекот на времето определено за приправнички стаж со успех не го положил стручниот испит, има право по истекот на ова време, во рок од 3 месеци повторно да го полага.

Доколку и при повторното полагање не покаже задоволителни резултати, може повторно да заснова работен однос како приправник во истата или друга организација и заедница.

Член 18

Собранието на општината по барање од организацијата и заедницата може делумно или нагло да ја ослободи за една или повеќе години од обврската за прием на приправници, под услов да бидат образложени причините за ослободување од обврската.

Член 19

Организациите и заедниците се ослободуваат од плаќање на данок од личниот доход и придонеси од личниот доход на приправниците, освен придонесот за здравствено осигурување и пензиско-инвалидско осигурување.

Организациите од став 1 на овој член се ослободуваат од плаќање на данок на доход и придонеси на доходот, со исклучок на придонесот за здравствено осигурување, за сразмерниот дел од доходот што се однесува на приправниците.

Сразмерниот дел од доходот, во смисла на став 2 од овој член, се утврдува кога од износот на доходот што претставува основица за пресметување на данокот на доход и придонесите од доходот, ќе се утврди делот што се однесува на приправниците сразмерно на учеството на распоредените лични доходи во организацијата за соодветниот пресметковен период.

Член 20

Со парична казна до 20.000 динари ќе се казни за прекршок правното лице од член 1 на овој закон:

- ако на приправникот му утврди помали права, од правата на другите работници (член 2 став 2);
- ако не ги утврди работите, односно работните задачи за кои приправникот се оспособува за самостојно работење (член 3);
- ако го утврди приправничкиот стаж подолго од 12 месеци (член 4);
- ако не прими определен број на приправници (член 7);
- ако во определениот рок не го утврди бројот на приправниците по степен и вид на образование или не го објави огласот, односно конкурсот (член 10);
- ако не објави нов оглас, односно не распише нов конкурс (член 11);
- ако не му овозможи на приправникот, до истекот на приправничкиот стаж, да го полага стручниот испит (член 15).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице со парична казна до 3.000 динари.

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во органот на управата, другите државни органи и стручните служби на општествено-политичките организации со парична казна до 3.000 динари.

Член 21

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок правното лице од член 1 на овој закон:

- ако не донесе план и програма за полагање на стручниот испит (член 13 став 1);
- ако за членови на комисијата бидат избрани работници кои немаат ист степен и вид на образование како и приправникот (член 14 став 2).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице со парична казна во износ од 1.500 динари.

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во органот на управата, другите државни органи и стручните служби на општествено-политичките организации со парична казна до 1.500 динари.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 22

Организациите и заедниците се должни да 10 усогласат самоуправниот општ акт со одредбите на овој закон, најдоцна во рок од 6 месеци од денот на неговото влегување во сила.

Член 23

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи:

Законот за задолжително примање на приправници („Службен весник на СРМ“ бр. 45/72 г.).

Член 24

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

113.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕТО И ОСИГУРУВАЊЕТО ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

Се прогласува Законот за вработувањето и осигурувањето во случај на невработеност,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година.

Број 06-881
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВРАБОТУВАЊЕТО И ОСИГУРУВАЊЕТО ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат правата и обврските на работниците во основните организации на здружениот труд, во работните заедници и во другите самоуправни организации и заедници, на работните луѓе и општествено-политичките заедници во врска со остварувањето на правото на работа; се утврдува обврска за основање на самоуправни интересни заедници на вработувањето, начелата за организацијата и за меѓусебните односи во нив и се уредува правото на осигурување во случај на привремена невработеност.

Член 2

Вработувањето, како составен дел на развојната политика, го утврдуваат и спроведуваат работниците во основните организации на здружениот труд, во работните заедници и во другите самоуправни организации и заедници (во натамошниот текст: основни организации) кои, во рамките на вкупниот општествено-економски развој, создаваат услови за остварување на правото на работа.

Член 3

Основните организации при планирањето на својот развој и општествено-политичките заедници при планирањето на општествено-економскиот и социјалниот развој утврдуваат основи за: создавање поповолни услови за работа и вработување, планирање и планско подготвување на потребните стручни кадри и усогласување на вработеност и вработувањето со потребите на технолошкиот напредок и структурните промени на стопанството.

При оценката на стопанскиот и општествениот развој, општествено-политичката заедница ги согледува состојбите во областа на вработувањето на своето подрачје и презема соодветни мерки.

Член 4

Заради задоволување на своите лични и заеднички потреби и интереси во вработувањето и осигурувањето за време на привремена невработеност, работниците, работните луѓе и граѓаните основаат самоуправни интересна заедница за вработување (во натамошниот текст: заедница за вработување) и ги утврдуваат, врз начелата на заемност и солидарност, правата по основ на минатиот труд, своите заеднички и поединечни обврски спрема таа заедница и заедничките и поединечните права што ги остваруваат во неа:

Член 5

Посредување при вработувањето вршат само заедниците на вработувањето.

Заедницата за вработување, на лицата што бараат вработување им дава стручна и друга помош во врска со вработувањето и изборот на земањето.

Член 6

Работниците и работните луѓе имаат право на осигурување и други права за време на привремена невработеност, под услови утврдени со овој закон, општествениот договор, самоуправната спогодба за основање и статутот на заедницата за вработување.

Член 7

Работите што заедницата за вработување ги врши во врска со вработувањето и осигурувањето за време на привремена невработеност се од посебен општествен интерес.

Член 8

Со општествен договор можат да се уредуваат прашањата од поширок заеднички интерес или од општ општествен интерес во врска со вработеноста и вработувањето.

II. ВРАБОТУВАЊЕ

Член 9

Основната организација, во рамките на своите планови за работа и развој, ги утврдува бројот и структурата на работниците за годишните и среднорочните потреби, како и мерките за обезбедување на тие потреби.

Делот на планот во кој се утврдуваат годишните потреби од работници основната организација го доставува до надлежната заедница на вработувањето најдоцна до 31 јануари во тековната година, а среднорочните потреби во роковите утврдени за изработка на среднорочните планови за развој на општината.

Член 10

Заедницата за вработување, врз основа на плановите за работа и развој на основните организации, утврдува план за вработување во кој се предвидуваат заедничките цели и задачи на вработувањето, мерките и начинот на нивното остварување.

Член 11

Со општествен договор за вработување се усогласува самоуправното уредување на: условите и критериумите за приоритет при вработувањето, вработувањето на работниците за чија работа престанала потребата во основната организација, условите за поголема територијална подвижност, вработувањето и работното ангажирање на работниците што се враќаат од привремена работа по странство, вработувањето на инвалидизирани лица и др.

Член 12

Основната организација е должна на заедницата за вработување на чие подрачје е седиштето на организацијата, односно на чие подрачје се наоѓа нејзиниот дел (продавница, дуќан, експозитура, склад, агенција и др.) да го пријави секој престанок на работниот однос на работникот во рок од 5 дена од денот на донесувањето на одлуката за престанок на работниот однос.

Пријава во смисла на став 1 на овој член е должен да поднесе и работниот човек кој врши дејност со личен труд и средства во сопственост на граѓани.

Образецот на пријавата за престанок на работниот однос на работникот го пропишува републичкиот секретар за труд.

Единиците и установите на Југословенската народна армија и Територијалната одбрана, органите за внатрешни работи и народната одбрана не се должни да поднесуваат пријава во смисла на став 1 на овој член.

Член 13

Заедницата за вработување најдоцна во рок од 5 дена по добивањето на пријава за потребата за засновање на работен однос е должна:

1) да ги известува, на начин утврден со закон и општествен договор, лицата што бараат вработување;

2) да ја известува основната организација, односно работниот човек кој врши дејност со личен труд и средства во сопственост на граѓаните дека има работници кои по своите стручни подготовки и работни способности ги исполнуваат утврдените услови, како и да достави податоци за лицата што бараат вработување а кои се јавиле на конкурсот, односно огласот, согласно со општествениот договор.

Ако заедницата за вработување нема во евиденцијата соодветни работници што ги исполнуваат утврдените услови должна е за тоа веднаш да ја известува основната организација, односно работниот човек кој врши дејност со личен труд и средства во сопственост на граѓаните и републичката заедница заради обезбедување на потребните работници од подрачјата на други заедници на вработувањето.

Заедницата за вработување може на основната организација да и понуди преку стручно оспособување, односно со преквалификација на лицата кои бараат вработување да ѝ ги обезбеди потребните работници.

III. САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ**Член 14**

Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните организации што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производна, занаетчиска, услужна и друга професионална дејност (работодавачи) и работниците вработени кај нив, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работниците во работните заедници на државните органи, општествено-политичките и општествените организации и во другите работни заедници што не се организирани како

организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ (работници); работниците на привремена работа во странство; работните луѓе и граѓаните во месните зедници и заинтересираните општествени организации и здруженија, основаат самоуправни интересни заедници за вработување (заедници за вработување).

Член 15

Заедницата за вработување, по правило, се основа за подрачјето на една општина.

Во заедницата за вработување, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со статутот, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси, заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, на организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога заедницата за вработување се основа за подрачје на две или повеќе општини, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на заедницата за вработување.

Заедниците за вработување можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници за вработување (регионални заедници).

Член 16

Самоуправната интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 17

Заради остварување на солидарноста и заемноста, обезбедување на определен обем на правата и издначување на условите за вработување и за осигурување за време на привремена невработеност во Републиката, заедниците за вработување заедно со заинтересираните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници и здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката се здружуваат во Републичка самоуправна интересна заедница за вработување (Републичка заедница).

Член 18

Заедница за вработување се основа со самоуправна спогодба што ја склучуваат членовите на заедницата.

Заедниците за вработување, заинтересираните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници и здруженијата на граѓаните што се од општ интерес за Републиката се здружуваат во Републичка заедница, со самоуправна спогодба.

IV. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОСЕБНИОТ ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС**Член 19**

Собранието на општината на чие подрачје е седиштето на заедницата за вработување врши надзор над законитоста на работата на заедницата, а Собранието на Социјалистичка Република Македонија над работата на Републичката заедница.

Член 20

Ако собранието на заедницата за вработување не донесе самоуправен општ акт со кој се уредуваат правата на работниците за време на привремена невработеност или други прашања сврзани со извршувањето на овој закон, одлука со која привремено се уредуваат овие прашања ќе донесе собранието на општината, односно собранијата на општините за чие подрачје е основана заедницата на вработувањето, во рок од 30 дена од денот до кој била должна заедницата за вработување да го донесе самоуправниот општ акт.

Член 21

Самоуправната спогодба за основање и статутот на заедницата за вработување ги потврдува собранието на општината, односно собранијата на општините за подрачјето за кое е основана заедницата за вработување, а на Републичката заедница — Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

V. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ЛИЦАТА ШТО БАРААТ ВРАБОТУВАЊЕ

Член 22

Лицето што бара вработување се пријавува во заедницата за вработување на чие подрачје има постојано место на живеење, заради воведување во евиденција на лицата што бараат вработување, во согласност со прописите за евиденција во областа на трудот.

Евиденцијата од став 1 на овој член се води на начин што овозможува посебно искажување на невработените лица меѓу лицата што бараат вработување.

Со општествен договор се утврдуваат критериуми за невработените лица меѓу лицата што бараат вработување.

Член 23

Заедницата за вработување при која е евидентирано лицето што бара вработување е должна, на негово барање, да и достави соодветни податоци на заедницата за вработување на чие подрачје лицето учествувало на конкурсот или огласот.

Член 24

Лицето што бара вработување има право на стручно оспособување или преквалификација заради вработување, како и на парична помош за време на тоа оспособување, односно преквалификација, под услови и на начин утврдени со општ акт на заедницата за вработување.

Ако лицето што бара вработување замине на отслужување или доотслужување на воениот рок, правата што ги стекнало по овој закон му мируваат.

VI. ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

Член 25

Работникот за време на привремена невработеност има право на: паричен надоместок, здравствена заштита, пензиско-инвалидско осигурување и додаток на деца.

Правото на здравствена заштита, пензиско-инвалидско осигурување и додаток на деца се остварува според соодветните прописи и врз основа на општите акти на самоуправната интересна заедница.

Инвалидите на трудот правото на осигурување го остваруваат по прописите за инвалидско осигурување и врз основа на општите акти на самоуправната интересна заедница за пензиско-инвалидско осигурување на Македонија.

Член 26

Правата од член 25 на овој закон ги има и работодавачот под услови утврдени со овој закон.

Паричен надоместок

Член 27

Право на паричен надоместок за време на привремена невработеност може да оствари работник кој бил во работен однос 9 месеци непрекинато или 12 месеци со прекин во последните 18 месеци (во натамошниот текст: работен стаж).

Член 28

Во работен стаж за остварување право на паричен надоместок се смета времето поминато на работа со полно работно време или најмалку со половина од полното работно време.

Во работен стаж, во смисла на став 1 од овој член, за работодавачот се смета времето за кое тој плаќал придонес за вработување или за кое, според овој закон, бил должен да плаќа таков придонес.

На работник кој засновал работен однос на определено време (сезонска работа) во работен стаж, заради остварување право на паричен надоместок, му се смета и времето поминато на работа подолго од 42 часа во неделата, ако му е тоа посебно пресметано во работен стаж.

Член 29

Право на паричен надоместок не може да оствари работник на кого работниот однос му престанал поради:

1) повреда на работните обврски и други повреди на работната дисциплина;

2) давање неточни податоци што биле од влијание за засновање на работниот однос;

3) одбивање да работи на работи и работни задачи во друга основна организација што ќе му бидат понудени во согласност со законот;

4) писмена изјава на работникот дека не сака да работи во основната организација, освен ако до таква изјава дошло поради промена на местото на живеење на брачниот другар, или од здравствени причини на работникот или членовите на неговото семејство;

5) престанок на работниот однос по спогодба и

6) престанок на работниот однос по сила на законот.

Одредбите од став 1 на овој член се применуваат и на работниците вработени кај работодавачот.

Член 30

Право на паричен надоместок не може да оствари работодавачот кој престанал самостојно да врши дејност во случаи кога:

— дополнително е утврдено дека одобрението за вршење на дејноста го добил врз основа на лажни документи;

— со правосилна пресуда му биде забрането да врши дејност со личен труд;

— го одјавил вршењето на дејност, освен во случај кога одјавувањето е условено од економски тешкотии во работењето.

Член 31

Ако работникот на денот на одењето на отслужување или доотслужување на воениот рок го исполни условот од член 27 на овој закон, има право на паричен надоместок по отслужувањето на воениот рок, ако во рок од 42 дена од денот на враќањето од Југословенската народна армија се пријави во надлежната заедница за вработување.

Член 32

Паричниот надоместок изнесува најмалку 50% од просекот на месечните аконтации на чистиот личен доход на работникот во периодот од 3 месеци пред престанокот на работниот однос или просекот на чистиот личен доход на работникот остварен во претходната година, ако е тоа поповолно за работникот (основица на паричниот надоместок), но не помалку од 75% од загарантираниот личен доход утврден со закон, а за работникот кој ова право го остварил со работно време покусо од полното работно време — не помалку од 50% од загарантираниот личен доход утврден со закон.

На работникот кој засновал работен однос на определено време и остварил поголем број на часови од полното работно време, а тие часови му се пресметани во работен стаж, основица на паричниот надоместок е просекот на месечниот чист личен доход на работникот сведен на полно работно време.

Член 33

Паричниот надоместок за време на привремена невработеност на работникот кој бил привремено вработен во странство и на работодавачот изнесува 50% од основницата за пресметување и уплатување на придонесот за вработување, но не помалку од 75% од загарантираниот личен доход утврден со закон.

Член 34

Времето за кое паричниот надоместок се исплатува изнесува:

- 1) три месеци, ако работникот има најмалку 9 месеци непрекинат работен стаж или 12 месеци со прекини во последните 18 месеци;
- 2) шест месеци, ако работникот има над 3 до 10 години непрекинат работен стаж и
- 3) девет месеци, ако работникот има над 10 години непрекинат работен стаж.

Член 35

По истекот на времето за примање паричен надоместок од член 34 на овој закон, исплатувањето на паричниот надоместок се продолжува:

1) на работник — жена за време на бременост и породување, ако бременоста настанала пред денот на престанокот на работниот однос и за време на кое вработената жена има право на скратено работно време според прописите за работните односи;

2) на работник што заедницата за вработување го упатила на стручно оспособување или преквалификација и тоа до истекот на времето за стручно оспособување, односно преквалификација и

3) во случај кога работникот е неспособен за работа, додека трае таа неспособност, ако неспособноста за работа настанала без вина на работникот.

Паричниот надоместок се продолжува ако околностите од точките 2 и 3 на став 1 од овој член настанале пред истекот на времето за кое работникот имал право на паричен надоместок.

Член 36

Исплатувањето на паричниот надоместок се прекинува ако:

- 1) работникот замине на отслужување или доотслужување на воениот рок;
- 2) работникот не се јави на покана од заедницата за вработување, односно ако не се пријави на заедницата за вработување во утврдениот рок, а тоа не го оправда;
- 3) работникот се упати на издржување казна затвор во траење до 6 месеци, за време додека е на издржување на казната.

По престанокот на причините од став 1 на овој член продолжува исплатувањето на паричниот надоместок, но најдолго за времето што му преостанало за примање на паричниот надоместок.

Член 37

Правото на паричен надоместок престанува ако:

- 1) работникот се вработи;
- 2) истече времето определено за примање на паричниот надоместок;
- 3) работникот исполни услови за здобивање со лична пензија;
- 4) работникот е на издржување на казна затвор повеќе од 6 месеци;
- 5) работникот не се јави на заедницата за вработување двапати еднопосредно во роковите утврдени за пријавување;
- 6) работникот одбие вработување што ќе му се понуди, а кое одговара на неговата стручна подготовка, работна и здравствена способност и на семејната состојба и
- 7) работникот започне да врши дејност со личен труд и средства во сопственост на граѓаните или професионална дејност.

По исклучок, на работник кој поради вработување му престанало правото на паричен надоместок пред истекот на времето за кое тој надоместок му припаѓал, а кој повторно останал без работа се продолжува исплатувањето на паричниот надоместок, во износ и за време колку што му преостанале за примање на паричниот надоместок, ако е тоа за работникот поповолно.

Член 38

Паричниот надоместок на работникот се исплатува, по правило, месечно за изминатиот месец.

Член 39

Роковите и начинот на редовно јавување на работникот за време на привремена невработеност, како и причините што би го оправдале нередовното јавување ги утврдува заедницата за вработување.

Работникот што прима паричен надоместок е должен во рок од 8 дена да ја извести заедницата за вработување за секоја промена што повлекува прекинување, односно престанок на правото на паричен надоместок.

Член 40

Работникот на кого ќе му престане правото на паричен надоместок според одредбите од член 37 на овој закон, може да го оствари тоа право ако повторно ги исполни пропишаните услови со овој закон, со тоа што во работен стаж не се смета времето поминато на работа пред примениот последен паричен надоместок.

Член 41

При повторно остварување право на паричен надоместок како работен стаж се смета и времето на привремена невработеност за кое работникот го примал последниот паричен надоместок.

При остварувањето на правото од став 1 на овој член не се смета за прекин на работата ако работникот се вработи во рок од 30 дена од денот на престанокот на работниот однос, како и времето на привремена невработеност за кое работникот редовно се пријавувал во заедницата за вработување.

Член 42

Работникот на кого му престанало правото на паричен надоместок по истекот на времето за користење, има право на продолжен паричен надоместок ако приходите на работникот и членовите на неговото потесно семејство, односно домаќинство не го надминуваат определениот износ.

Износот и видовите на приходите од став 1 на овој член ги утврдува Републичката заедница.

Член 43

Како потесно семејство, во смисла на овој закон, се подразбираат брачниот другар и децата на работникот (родени во брак или вон брак, посвоени и пасторчиња) до навршени 15 години возраст, а децата што се на редовно школување до крајот на рокот пропишан за редовно школување, а најдоцна до навршени 26 години возраст, како и другите лица што ги издржува работникот врз основа на законска обврска.

Домаќинството го сочинуваат работникот и членовите на неговото потесно семејство и другите лица што живеат заедно со работникот и неговото потесно семејство, заедно стопанисуваат и ги користат остварените приходи.

Ако работникот, односно неговото потесно семејство живее на земјоделскиот имот на родителите, се смета дека работникот живее во домаќинството, во смисла на став 2 од овој член.

Член 44

На работникот му припаѓа продолжен паричен надоместок од првиот ден по престанокот на правото на паричен надоместок, ако поднесе барање за остварување на ова право во рок од 15 дена од престанокот на правото на паричниот надоместок.

Ако работникот поднесе барање по овој рок, но најдоцна во рок од шест месеци по престанокот на правото на паричен надоместок, продолжениот паричен надоместок му припаѓа од денот кога е поднесено барањето.

Член 45

Продолжениот паричен надоместок изнесува најмалку 75%, а за работникот кој ова право го остварил со работно време покусо од полното работно време — најмалку 50% од загарантираниот личен доход утврден со закон.

Член 46

Времето за кое се исплатува продолжениот паричен надоместок изнесува:

- 1) три месеци, ако работникот има најмалку 9 месеци непрекинат работен стаж или 12 месеци со прекини во последните 18 месеци;
- 2) шест месеци, ако работникот има најмалку 24 месеци непрекинат работен стаж или 48 месеци со прекин во последните 6 години;
- 3) девет месеци, ако работникот има преку 3 години работен стаж;
- 4) дванаесет месеци, ако работникот има преку 10 години работен стаж;
- 5) петнаесет месеци, ако работникот има преку 15 години работен стаж и
- 6) осумнаесет месеци, ако работникот има преку 20 години работен стаж.

На работникот кој има над 30 години работен стаж (маж), односно над 25 години (жена) продолжениот паричен надоместок се исплатува до повторното вработување, односно до настапување на некои од основите според кои престанува правото на паричен надоместок утврдени во член 37 во точките од 3 до 7 на овој закон.

Член 47

Работникот, на кого барањето за продолжен паричен надоместок му е одбиено поради тоа што неговите приходи и приходите на потесното семејство, односно домаќинство на денот на престанокот на правото на паричниот надоместок се над определениот износ, може повторно да поднесе барање и да оствари право на продолжен паричен надоместок од денот кога приходите на работникот и на членовите на неговото семејство, односно домаќинството се намалиле, но само за остатокот на времето определено за исплатување на продолжениот паричен надоместок.

Член 48

На работник кој прима паричен надоместок и продолжен паричен надоместок збирно подолго од 12 месеци непрекинато му се зголемува износот на продолжениот паричен надоместок секоја година сразмерно на порастот на трошоците на животот во Републиката во претходните шест месеци, но не повеќе од просечниот пораст на личните приходи во стопанството на Републиката.

Одлука за зголемување на продолжениот паричен надоместок донесува заедницата за вработување.

Член 49

Паричниот надоместок, односно продолжениот паричен надоместок на работникот може да се исплати во еднократен износ на соодветна основна организација или на работникот заради засновање на работен однос на неопределено време, односно за работно активирање врз основа на личен труд и средства во сопственост на граѓаните.

Условите и начинот на исплатата и користењето на средствата од став 1 на овој член се утврдуваат со договор меѓу заедницата за вработување и основната организација, односно работникот.

Член 50

При утврдувањето на условите за стекнување, остварување и престанок на правото на продолжен паричен надоместок се применуваат одредбите на членовите: 31, 36, 37, 38 и 39 од овој закон.

VII. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА ЗА ВРЕМЕ НА ПРИВРЕМЕНА НЕВРАБОТЕНОСТ

Член 51

Правата за време на привремена невработеност, утврдени со овој закон, работникот ги остварува во заедницата за вработување во која последен пат е уплатуван придонесот за вработување, односно во која е пријавен ако не бил обврзник на придонес за вработување.

Работникот може да се пријави и да поднесе барање за паричен надоместок и во заедницата за вработување според местото на живеалиштето, која е должна барањето веднаш да ѝ го достави на заедницата при која последен пат е уплатуван придонесот за вработување.

За правата на работникот за време на привремена невработеност решение донесува заедницата за вработување од став 1 на овој член, по барање на работникот.

Против решението од став 3 на овој член може да се поднесе жалба до органот определен со статутот на заедницата за вработување.

Член 52

Паричниот надоместок на работникот му припаѓа од првиот ден по престанокот на работниот однос, ако барањето го поднел во рок од 42 дена од денот на престанокот на работниот однос. Ако работникот поднесе барање за паричен надоместок по овој рок, паричниот надоместок му припаѓа од денот на понесувањето на барањето.

Паричниот надоместок не му припаѓа на работникот кој поднел барање по истекот на времето за кое би требало, според член 34 од овој закон, да му се исплатува паричен надоместок.

Член 53

Ако работникот за време на привремената невработеност го промени живеалиштето, остварените права од овој закон ги користи во заедницата за вработување според новото место на живеење.

Член 54

Заедницата за вработување која на работникот му исплатува паричен надоместок, продолжен паричен надоместок, која плаќа придонеси за здравствено и пензиско-инвалидско осигурување, и за додаток на деца, а придонесот за вработување е уплатуван во друга заедница, има право на враќање на исплатените средства од заедницата за вработување, односно сразмерно од заедниците за вработување во кои е уплатуван придонесот за вработување во последната година пред денот на престанокот на работниот однос на работникот.

Член 55

При решавањето за правата на работниците за време на привремена невработеност се применуваат одредбите на Законот за општа управна постапка, ако со овој закон поинаку не е определено.

VIII. ПРИХОДИ НА ЗАЕДНИЦИТЕ

Член 56

Приходите на заедницата за вработување се остваруваат од:

- 1) придонесот за вработување;
- 2) средствата што заедницата ги остварува врз основа на спогодба или договор со друга заедница или организација и
- 3) од други извори.

Член 57

Придонес за вработување плаќаат работниците и работодавачите, членови на заедницата за вработување.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот за вработување е:

— за работниците во основната организација и за работниците вработени кај работодавачот, — личниот доход на работниците, во кој се содржани придонесите и даноците што се плаќаат од личниот доход и

— за работодавачот — основницата според која плаќа данок од личен доход.

За работодавачот кој данокот го плаќа во годишен паушален износ, придонесот за вработување го утврдува заедницата за вработување во процент од паушалниот износ на данокот, но не повеќе од 15%.

За работниците на привремена работа во странство основницата ја утврдува Републичката заедница.

Член 58

Придонесот за вработување се плаќа по стапка што ја утврдува заедницата за вработување во согласност со соборот на здружениот труд на собранието на општината, односно на собранијата на општините, ако заедницата е основана за подрачје на повеќе општини.

Член 59

Во поглед на начинот на пресметувањето и наплатувањето на придонесот за вработување ќе се применуваат соодветните одредби од Законот за даноците на граѓаните.

Облогот и наплатата на придонесот за вработување за работодавачите го врши надлежниот орган за приходи на собранието на општината.

Член 60

Средствата од придонесот за вработување заедницата за вработување ги користи за остварување на правата на работниците за време на привремената невработеност и за вршење на работите и задачите на заедницата за вработување.

Член 61

Заедниците за вработување, врз начелото на заемност и солидарност, обезбедуваат средства за солидарност и ги уплатуваат на Републичката заедница.

Висината на средствата за солидарност, начинот на уплатувањето, како и мерилата и критериумите за користење на овие средства се утврдуваат со самоуправната спогодба што ја склучуваат заедниците за вработување во рок од 30 дена од денот на конституирањето, односно од денот на усогласувањето на својата организација со одредбите на овој закон.

Член 62

Средствата за солидарност служат за доделување на дополнителни средства на одделни заедници за вработување.

Дополнителните средства од став 1 на овој член се доделуваат на заедницата за вработување за обезбедување на правата на работниците за време на привремена невработеност, утврдени во член 25 на овој закон, ако според критериумите во самоуправната спогодба од член 61 на овој закон заедницата нема доволно средства за обезбедување на тие права.

Член 63

Ако заедниците за вработување не склучат самоуправна спогодба, во смисла на член 61 од овој закон, Соборот на здружениот труд на Собранието на Социјалистичка Република Македонија со одлука привремено ја утврдува висината на средствата за солидарност, начинот на уплатувањето, како и критериумите за користењето на овие средства.

Член 64

Општината, односно Републиката може да учествува во финансирањето на дејностите и акциите на соодветната заедница за вработување што се од општ интерес.

Член 65

Заедниците за вработување, со самоуправна спогодба, врз принципот на заемност и солидарност, можат да здружуваат средства за стручно оспособување, преквалификација и професионална ориентација на невработените, истражување на вработеноста и вработувањето и за други работи од заеднички интерес во областа на вработувањето.

Во спогодбата од став 1 на овој член се утврдуваат критериумите за користење и начинот на употребата на здружените средства.

За намените од став 1 на овој член, при заедниците за вработување можат да здружуваат средства и основните организации.

Член 66

Стручното оспособување или преквалификација на лицата што бараат вработување се врши врз основа на договор, меѓу основната организација и заедницата за вработување, со кој се утврдува и начинот на стручното оспособување, потребните средства, како и обврска за основната организација да ги вработи на неопределено време лицата кои стручно се оспособиле.

Член 67

Работниците во основните организации можат да здружуваат средства со средства на заедницата за вработување заради покривање на издатоците за преквалификација и вработување на работниците, кога во основната организација ќе престане потребата од работа на одреден број работници, кога основната организација ќе дојде во исклучителни економски тешкотии или кога кон основната организација се преземаат мерки за санација.

Здружувањето, условите и начинот на користењето на средствата од став 1 на овој член се уредуваат со самоуправна спогодба.

IX. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 68

Со парична казна од 5.000 до 20.000 динари ќе се казни за прекршок организација на здружениот труд или друга организација, односно заедница, ако посредува при вработувањето (член 5 став 1).

Со парична казна од 1.000 до 5.000 динари за прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација, односно заедница.

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни граѓанско-правно лице или поединец кое посредува при вработувањето.

Член 69

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни основна организација што ќе вработи работник со посредство на друга организација, граѓанско-правно лице или поединец.

Со парична казна од 500 до 2.000 динари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорното лице во основната организација.

Член 70

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за прекршок основната организација ако во пропишаниот рок не ги пријави:

- 1) годишните и среднорочните потреби на работници (член 9 став 2);
- 2) престанокот на работниот однос на секој работник (член 12 став 1).

Со парична казна до 500 динари за прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во основната организација.

Член 71

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни работодавачот, ако во пропишаниот рок не го пријави престанокот на работниот однос за секој работник (член 12 став 2).

Член 72

Со парична казна од 5.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок заедницата за вработување, ако:

1) не ги извести лицата што бараат вработување заради пријавување на огласот или конкурсот (член 13 став 1 точка 1);

2) на основната организација не ѝ достави податоци за лицата што учествувале на конкурсот, односно огласот (член 13 став 1 точка 2);

3) не ја извести основната организација и Републичката заедница дека нема соодветни работници во евиденцијата на лицата што бараат вработување според пријавените потреби (член 13 став 2).

Со парична казна од 500 до 1.000 динари за прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во заедницата за вработување.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 73**

Постојните општински заедници за вработување, самоуправните спогодби за основање, статутите, како и својата организација ќе ги усогласат со одредбите на овој закон најдоцна во рок од 6 месеци по неговото влегување во сила.

Член 74

Ако на подрачјето на две или повеќе постојни општински заедници, според одредбите на овој закон, се основа една заедница за вработување, собранијата на постојните општински заедници, врз основа на самоуправна спогодба, од делегатите на собранијата образуваат привремено собрание на новооснованата заедница за вработување.

Новооснованата заедница за вработување ги презема средствата, правата и обврските на општинските заедници за чие подрачје е основана.

Член 75

Привременото собрание од член 74 на овој закон донесува привремен статут и други општи акти на новооснованата заедница за вработување најдоцна во рок од 3 месеци по образувањето на привременото собрание.

Член 76

Заедниците за вработувањето склучуваат самоуправна спогодба за здружување во Републичка заедница во рок од 60 дена од денот на нивното конституирање, односно по усогласувањето на својата организација со одредбите на овој закон.

Ако самоуправната спогодба за здружување не се склучи во рокот од став 1 на овој член, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, со своја одлука, основа Републичка заедница.

Член 77

До донесувањето на одлука за височината на придонесот за вработување, придонесот за вработување во новооснованата заедница за вработување се плаќа по стапка (стапки) што важеле во општинските заедници за вработување за чие подрачје е основана заедницата за вработување.

Член 78

Работник кој на денот на почетокот на примената на овој закон е затекнат како корисник на паричен надоместок продолжува да го користи паричниот надоместок според решението со кое е утврдено тоа право.

Член 79

Работникот кој не остварил право на паричен надоместок поради висината на приходите на неговото потесно семејство, може да го оствари ова право за престанатиот дел на времето, ако по престанокот на работниот однос не истекнало времето за кое би требало да му се исплатува паричен надоместок според одредбите на овој закон.

Член 80

Одредбите на членовите од 20 до 52 на овој закон ќе се применуваат од 1. I. 1979 година.

Член 81

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за самоуправните интересни заедници на вработувањето и за материјалното обезбедување за време на привремена безработност („Службен весник на СРМ“ број 20/74 и број 9/78 година), освен одредбите на членовите од 45 до 64 кои ќе се применуваат до 31. XII. 1978 година.

Член 82

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

114.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНИТЕ МЕРКИ НА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА САМОУПРАВНИТЕ ПРАВА И ОПШТЕСТВЕНАТА СОПСТВЕНОСТ**

Се прогласува Законот за привремените мерки на општествена заштита на самоуправните права и општествената сопственост,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година.

Број 06-892
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ПРИВРЕМЕНИТЕ МЕРКИ НА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА САМОУПРАВНИТЕ ПРАВА И ОПШТЕСТВЕНАТА СОПСТВЕНОСТ****Член 1**

Заради остварување на општествена заштита на самоуправните права и општествената сопственост, собранието на општествено-политичката заедница спрема организација на здружениот труд и заедници или други здруженија на тие организацији, самоуправни интересни заедници, работни заедници и други самоуправни организации и заедници (во натамошниот текст: организација и заедница) презема една или повеќе привремени мерки на општествена заштита.

Член 2

Привремените мерки на општествена заштита на самоуправните права и општествената сопственост спрема организација и заедница ги презема собранието на општината на чие подрачје е седиштето на организацијата, односно заедницата или собранието на општината на чие подрачје таа ја врши својата дејност.

Собранието на град Скопје презема привремени мерки на општествена заштита спрема организација и заедница над која врши надзор над законитоста на работата.

Собранието на Социјалистичка Република Македонија презема привремени мерки на општествена заштита спрема организација и заедница над која врши надзор над законитоста над работата.

Член 3

Покрај случаите утврдени во Законот за здружениот труд ќе се смета дека во организацијата и заедницата се нарушени самоуправните односи и ако:

1) не се извршува одлука на Уставниот суд или правосилна одлука на судот на здружениот труд со која се решаваат статусни прашања;

2) се нарушени меѓусебните односи така што негативно се одразуваат врз работењето на организацијата и заедницата;

3) работничкиот совет во постапката за именување работоводен орган двапати едноподно не го прифати предлогот на конкурсната комисија што е во согласност со условите предвидени во конкурсот.

Собранието на општествено-политичката заедница утврдува дали во случаите од став 1 на овој член суштествено се нарушени самоуправните односи во организацијата и заедницата.

Член 4

Покрај случаите утврдени во Законот за здружениот труд ќе се смета дека организацијата и заедницата ги оштетиле општествените интереси и ако во вршењето на дејноста од посебен општествен интерес ги запоставува со закон утврдените права и интереси на граѓаните и другите корисници.

Собранието на општествено-политичката заедница утврдува дали во случаите од став 1 на овој член потешко се оштетени општествените интереси.

Член 5

Покрај мерките утврдени во Законот за здружениот труд, собранието на општествено-политичката заедница може во организација и заедница да ја ограничи исплатата на личните доходи до висината на остварениот просечен личен доход во организацијата и заедницата од претходната година.

Мерката од став 1 на овој член може да се преземе во случаите ако се отстапува од основите и мерилата за распоредување на чистиот доход и за распределба на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците утврдени со самоуправната спогодба и со друг самоуправен општ акт и ако со распоредувањето на чистиот доход, односно со распределбата на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците се нарушуваат односите што му одговараат на начелото на распределбата според трудот или се нарушува текот на општествената репродукција.

По отстранувањето на причините поради кои е преземена мерката од став 1 на овој член, на работниците им се исплатува личен доход и за периодот на траењето на мерката што одговара на начелото на распределбата според трудот, односно според основите и мерилата за распределба на средствата за лични доходи утврдени со самоуправната спогодба и со друг самоуправен општ акт.

Член 6

Собранието на општествено-политичката заедница привремените мерки ги презема по сопствена иницијатива или по иницијатива на собирот на работниците на основната организација, односно заедница, органот на самоуправната работничка контрола, надлежниот орган на синдикатот во општината, Службата на општественото книговодство, извршниот совет на собранието на општествено-политичката заедница, основачот на организацијата и заедницата, судот и доверителите.

Иницијативата од став 1 на овој член мора да биде образложена.

Член 7

Собранието на општествено-политичката заедница врз основа на дадена иницијатива цени дали се исполнети условите за поведување на постапка за преземање на привремена мерка и за тоа го известува подносителот на иницијативата.

Кога општествениот правобранител на самоуправањето поднесува предлог за преземање на привремена мерка, се смета дека со тоа е поведена постапка за преземање на привремената мерка.

Член 8

Пред донесувањето на одлуката за преземање на привремена мерка се спроведува постапка со која се утврдува дали постојат условите утврдени со закон за преземање на привремена мерка.

За утврдување на условите од став 1 на овој член собранието на општествено-политичката заедница формира комисија и определува рок во кој комисијата поднесува извештај на Собранието.

Во Комисијата од став 2 на овој член може да има и претставници на организацијата, односно заедницата спрема која се презема привремената мерка.

Член 9

Собранието на општествено-политичката заедница пред преземањето на привремената мерка прибавува мислење од надлежниот орган на синдикатот во општината и органот на општинската конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Македонија за оправданоста да се преземе соодветна мерка.

Мислењето од став 1 на овој член се доставува најдоцна во рок од 15 дена од денот на доставувањето на барањата.

Член 10

Привремените мерки: привремено ограничување на определени самоуправни права на работниците, именување на привремен орган во организацијата и заедницата и ограничување на исплатата на личните доходи до висината на просечниот личен доход во организацијата и заедницата од претходната година траат до отстранувањето на причините поради кои се преземени, но најмногу една година.

Во текот на траењето на привремената мерка собранието на општествено-политичката заедница преиспитува дали се отстранети причините поради кои е преземена мерката и, ако констатира дека тие се отстранети, донесува одлука за престанок на привремената мерка.

Предлог за престанок на привремената мерка можат да поднесат: општествениот правобранител на самоуправањето, привремениот орган, органот на управување, работниците во организацијата и заедницата, извршниот совет на собранието на општествено-политичката заедница и надлежниот орган на синдикатот во општината.

Предлогот за престанок на привремената мерка мора да биде образложен.

Член 11

Со одлуката за распуштање на работничкиот совет се распишуваат и избори за нови членови на работничкиот совет и се определува денот на изборите.

До изборот на новиот работнички совет правата и должностите на тој орган ги вршат работниците на соодветната организација, односно заедница, на собир.

Член 12

Со одлуката на собранието на општествено-политичката заедница со која се именува привремен орган се утврдува дали им престанува работата на сите или на одделни органи на организацијата и заедницата и кои функции на управувањето, односно кои извршни или рабоводни функции ги презема привремениот орган.

Со одлуката од став 1 на овој член може да се определи привремениот орган одделни одлуки да ги донесува по прибавено мислење од собирите на работниците на организацијата и заедницата.

Член 13

Правата и должностите на привремениот орган ги врши привремен одбор или привремен управник.

Собранието на општествено-политичката заедница ги именува претседателот и членовите на привремениот одбор, односно привремениот управник.

Претседателот и членовите на привремениот одбор, односно привремениот управник, може да се именуваат од редот на работниците на организацијата и заедницата, од редот на делегатите на Собранието на општествено-политичката заедница и од други лица што тоа ќе ги определи.

Член 14

Организацијата и заедницата во која е именуван привремен орган ја застапува претседателот на привремениот одбор, односно привремениот управник.

Член 15

Спрема самоуправна интересна заедница може да се преземат утврдените привремени мерки, освен мерката распуштање на Собранието на самоуправната интересна заедница.

Член 16

Одлуката на Собранието на општествено-политичката заедница за преземање на привремени мерки на општествена заштита се смета за конечен акт.

Против одлуката на Собранието на општествено-политичката заедница за преземање на привремени мерки може да се покрене спор за законитоста на одлуката пред Судот на здружениот труд на Македонија.

Член 17

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за преземање на привремени мерки спрема организациите на здружениот труд („Службен весник на СРМ“ број 5/73 година).

Член 18

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

115.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ ПРОЦЕСНИ ПОСТАПКИ ВО СЕМЕЈНИТЕ СПОРОВИ**

Се прогласува Законот за посебните процесни постапки во семејните спорови, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година.

Број 06-894
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видос Смилевски, с.р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с.р.

ЗАКОН**ЗА ПОСЕБНИТЕ ПРОЦЕСНИ ПОСТАПКИ ВО СЕМЕЈНИТЕ СПОРОВИ****I. ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Со овој закон се определуваат правилата на постапката врз основа на кои редовниот суд расправа и одлучува во брачните спорови (постапка за развод на брак и постапка за поништување на брак), во споровите за утврдување на татковство и оспорување на татковство, во споровите за утврдување и оспорување на мајчинство и во споровите за поништување на изјава за признавање на татковство.

Член 2

Во постапката во споровите од член 1 на овој закон ќе се применуваат и одредбите од Законот за процесната постапка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 4/77), ако со овој закон не е поинаку определено, освен одредбите што се однесуваат на мирување на постапката.

Член 3

Во постапката во брачните спорови јавноста е исклучена, како на рочиштето за јавна расправа, така и на рочиштето за обид за мирее, освен за лицата од член 24 на овој закон.

По исклучок претседателот на советот може да дозволи на рочиштето за главна расправа да присуствуваат научни и јавни работници кои се занимаваат со проблемите на бракот и семејството, како и лица што странките ќе ги предложат.

Претседателот на советот може во согласност со странките да дозволи присуство на работници од став 2 на овој член и на рочиштето за обид за мирее.

Член 4

Во споровите од член 1 на овој закон, а особено при определувањето на роковите и рочиштата и кога странките имаат заеднички малолетни деца судот секогаш ќе обрне внимание на итноста на постапката.

Член 5

Во споровите од член 1 на овој закон не е дозволено изрекување на пресуда поради изостанок или пресуда врз основа на признање, а е исклучено и судско порамнување.

II. ПОСТАПКА ВО БРАЧНИ СПОРОВИ**Член 6**

Процесната постапка во бракоразводните спорови се поведува со тужба.

Ако брачните другари бараат бракот да се разведе по заемна согласност, процесната постапка се поведува со предлог за спогодбен развод на бракот.

Член 7

Правото на тужба во бракоразводниот спор не застарува ниту е ограничено со други рокови и услови, ако со овој закон не е поинаку определено.

Правото на поднесување тужба за развод на брак и поништување на брак не преминува на наследниците на тужителот, но тие можат да ја продолжат веќе започнатата постапка заради утврдување дали постои основ за развод на брак односно поништување.

Член 8

Тужба за развод на брак и тужба за поништување на брак може да се поднесе и преку полномошник.

Предлог за развод на брак по заемна согласност не може да се поднесе преку полномошник.

Член 9

Ако тужбата за развод на брак ја поднесе полномошникот на странката, во полномошното мора да биде особено назначено каква тужба ќе поднесе полномошникот и од кои причини.

Ако бракоразводната причина не е наведена во полномошното, судот ќе постапи како во случај кога полномошникот нема уредно полномошно. На ист начин судот ќе постапи ако во тужбата е наведена друга бракоразводна причина, а не онаа што е наведена во полномошното.

Член 10

За лице кое поради трајно душевно заболување или заостанат душевен развој не е во состојба да го сфати значењето на бракот и обврските што произлегуваат од него, како и за лице неспособно за расудување, тужба може да поднесе неговиот старател само по претходна дозвола од старателскиот орган.

Член 11

Тужениот може од своја страна да поднесе тужба за поништување на брак или за развод на брак кај судот кај кој тој е тужен.

Одлуки по обете тужби ќе се донесат со една пресуда.

Член 12

Во споровите за развод на брак тужителот може да ја повлече тужбата до заклучување на главната расправа без согласност на тужениот, а со согласност на тужениот, додека постапката правносилно не е завршена.

Ако за повлекувањето на тужбата за развод на брак е потребна согласност на тужениот, таа се дава на начин предвиден во Законот за процесната постапка, а тужителот може да ја приложи кон својата изјава ако потпишет на тужениот бидејќи заверен во општинскиот суд.

Член 13

Во случај кога тужениот ќе се согласи тужбата да се повлече, или кога неговата согласност за повлекување не е потребна, надлежниот суд ќе донесе решение во кое ќе утврди дека тужбата е повлечена.

Ако тужбата е повлечена во случај кога не е потребна согласност на тужениот, судот ќе го задолжи тужителот да му ги надомести процесните трошоци на тужениот ако такви бара.

Во случаите од член 12 од овој закон, ако повлекувањето на тужбата уследило по донесувањето на првостепената пресуда првостепениот суд со решение ќе констатира дека тужбата е повлечена, дека пресудата е без правно дејство и дека постапката се запира.

Изјавата за повлекување на тужбата и изјавата за согласност се упатуваат до првостепениот суд и кога постапката по правен лек е во тек. Во таков случај првостепениот суд ќе ги побара списите од второстепениот суд и ќе донесе решение во смисла на став 3 на овој член.

Ако изјавата за повлекување е дадена пред повисокиот суд, тој суд ќе му ја достави заедно со списите на надлежниот првостепен суд.

Решението од ставовите 3 и 4 на овој член се доставува до странките и тие против него имаат право на жалба.

Кога изјавата за повлекување е дадена пред замолен суд, решение во смисла на став 3 на овој член донесува првостепениот суд.

Член 14

Тужителот кој се откажал од тужбеното барање во постапката за развод на брак може повторно да поднесе тужба.

Член 15

Одредбите од членовите 12 и 13 на овој закон се применуваат и на противтужба.

Член 16

Предлогот за развод на брак по заемна согласност, брачните другари можат да го повлечат сè додека постапката правносилно не е завршена.

Брачните другари предлогот за развод на брак можат да го повлечат со заедничка писмена изјава, или на записник пред судот.

Ако еден од брачните другари го повлече предлогот за развод на брак, ќе се смета дека таков предлог не е ни поднесен.

Во случаите од ставовите 2 и 3 на овој член, ако постапката за развод на брак се води пред второстепениот суд, ќе се примени одредбата на став 4 од член 13 на овој закон.

Член 17

По приемот на тужбата за развод на брак претседателот на советот, пред доставувањето на тужбата на тужениот, ќе закаже посебно рочиште за обид за миреење на брачните другари. Ова рочиште може да се одржи само пред претседателот на советот.

Рочиштето за миреење се закажува и во случај кога постапката за развод на брак е поведена со предлог за развод на брак по заемна согласност на брачните другари.

Претседателот на советот нема да закаже рочиште за миреење:

1) ако еден од брачните другари е душевно, односно умно болен или неспособен за расудување, или ако е поднесен доказ дека е поведена постапка за лишување од деловна способност, или некој друг вид доказ од кој може да се заклучи дека брачниот другар е душевно болен или неспособен за расудување;

2) ако еден или обата брачни другари живеат во странство;

3) ако разводот на брак се бара поради исчезнатост на брачниот другар.

Член 18

Рочиштето за обид за миреење е посебно рочиште и тоа не смее да се спои со рочиштето за главна расправа.

Рочиштето за главна расправа не може да се закаже во ист ден со рочиштето за миреење.

Член 19

По противтужба за развод на брак, без оглед кога е таа поднесена, претседателот на советот нема да закаже посебно рочиште за обид за миреење, ако обидот за миреење по тужбата завршил безуспешно.

Член 20

На рочиштето за обид за миреење претседателот на советот ги повикува обата брачни другари лично да присуствуваат.

Брачните другари не мора да дојдат на закажаното рочиште за миреење, но на ова рочиште немаат право да бидат застапувани преку полномошник ниту тој може заедно со нив да присуствува.

Ако еден или обата брачни другари, иако се уредно поканети не дојдат на рочиште за обид за миреење, ќе се смета дека миреењето не успеало.

Член 21

Кога брачните другари бараат бракот да се разведе по предлог за развод на бракот по заемна согласност, задолжително е присуството на двајцата брачни другари на рочиштето за обид за миреење.

Ако еден или обата брачни другари, иако се уредно повикани, не дојдат на рочиштето за обид за миреење, а не го оправдаат своето отсуство, под услов ниеден од нив да не живее во странство, ќе се смета дека барањето за развод на брак по заемна согласност е повлечено.

Член 22

Во поканата за рочиштето за обид за мирее странките ќе се предупредат дека на рочиштето за обид за мирее не можат да бидат застапувачни преку полномошник.

Член 23

Ако на рочиштето за обид за мирее не дојде до помирување на брачните другари, а се оцени дека има изгледи да дојде до помирување, односно дека не е добиено цврсто уверување дека натамошното мирее е залудно, претседателот на советот по претходна согласност на странките, може да определи ново рочиште за обид за мирее.

Член 24

Претседателот на советот пред закажување на рочиштето за обид за мирее, доколку странките имаат заеднички малолетни или посвоени деца, или полнолетни деца над кои е продолжено родителското право, може да ги упати брачните другари кај стручната служба на органот на општината надлежен за социјални работи или во установа која се занимава со прашања за бракот и семејството (во натамошниот текст: орган или установа) заради обид за мирее, или на самото рочиште да повика стручни лица од оваа служба, односно установа да земат учество во обидот за мирее на брачните другари.

Во случаи од став 1 на овој член судот тужбата за развод на брак или предлогот за развод на брак по заемна согласност ги доставува на натамошно постапување на надлежниот орган, односно установа.

Доколку претседателот на советот одлучи во смисла на став 2 на овој член, примерок од тужбата за развод на брак, односно предлогот за развод на брак, по заемна согласност на брачните другари го доставува до органот, односно установата.

Претседателот на советот може и миреењето на брачните другари кои немаат заеднички малолетни, посвоени или полнолетни деца над кои е продолжено родителското право да го довери на органот или установата во смисла на став 1 од овој член.

Член 25

Органот, односно установата по приемот на тужбата, односно предлогот, ќе ги повика двајцата брачни другари. Полномошниците не можат да ги застапуваат брачните другари, ниту можат да присуствуваат на рочиштето за обид за мирее.

Член 26

При обидот за мирее органот, односно установата ќе настојува да ги испита причините што довеле до нарушување на брачните односи, ќе се обиде да ги измири брачните другари, а по потреба ќе им препорача да се обратат на советувашиште и други установи што можат да им дадат потребен совет.

Доколку во постапката пред органот или установата брачните другари не се измират, органот или установата ќе настојуваат брачните другари да се спогодат за чување, воспитување и издржување на заедничките малолетни, посвоени или полнолетни деца над кои е продолжено родителското право, доколку таква спогодба не е постигната или во меѓувреме с изменета.

Член 27

За обидот за мирее органот или установата составува записник.

На секој од брачните другари ќе му се даде примерок од записникот, а еден примерок му се доставува на надлежниот суд.

Во записникот се внесува и спогодбата во смисла на член 26 на овој закон.

Член 28

По исклучок, органот или установата нема да ги повика брачните другари кога тоа би било објективно невозможно или кога би настанале такви околности при кои брачните другари би биле изложени на значителни материјални издатоци.

Член 29

Судот е должен рочиштето за обид за мирее да го закаже најдоцна во рок од три месеци од денот на поднесувањето на тужбата, односно предлогот за развод на брак по заемна согласност.

Член 30

Кога ќе оцени дека тоа е во интерес на миреењето, претседателот на советот може да води разговор одделно со секој брачен другар.

Член 31

На рочиштето за обид за мирее, како и во текот на целата постапка за развод на брак, особено кога брачните другари имаат заеднички малолетни посвоени или полнолетни деца над кои е продолжено родителското право, судот е должен да соработува со органот или установата.

Соработката од став 1 на овој член се врши на начин што судот може да прибави мислење од органот или установата.

Член 32

Против решението со кое се определува ново рочиште за обид за мирее не е дозволена жалба. За новото рочиште важат во сè одредбите од членовите 17, 19, 24 и 31 на овој закон.

Член 33

Ако обидот за мирее не успее, претседателот на советот не донесува посебно решение, туку на тужениот му се доставува тужбата односно предлогот, заедно со покана за рочиште за главна расправа.

Член 34

Во поканата за главна расправа ќе се наведе, покрај другото, дека ќе се смета оти тужителот ја повлекол тужбата, односно брачниот другар го повлекол предлогот за развод на брак по заемна согласност ако не дојде на првото рочиште за главната расправа и дека во постапката во споровите за развод на брак не се применуваат одредбите за мирување на постапката од Законот за процесната постапка и дека не е дозволено изрекување на пресуда поради изостанок или пресуда врз основа на признание, а исто така дека е исклучено судското порамнување.

Член 35

Претседателот на советот нема да закаже главна расправа кога миреењето не успеало, ако е поведена постапка за развод на брак по заемна согласност на брачните другари кои немаат заеднички деца.

Во случај од став 1 на овој член, претседателот на советот е овластен, откако ќе утврди дека брачните другари заемната согласност за развод на бракот ја донеле слободно, сериозно и непоколебливо, да донесе пресуда со која бракот ќе го разведе, без учество на судии-поротници.

Член 36

Во тужбата со која се поведува бракоразводниот спор може да се постави и барање за начинот на вршењето на родителските права, чувањето, издржувањето и воспитувањето на заедничките деца.

Член 37

Ако во бракоразводниот спор се решава за чување, воспитување и издржување на децата, судот ќе го извести надлежниот орган за старателство и ќе го повика да учествува на рочиштето заради заштита на интересите на децата и ќе му ги достави сите одлуки донесени во таа постапка.

Во постапката од став 1 на овој член органот за старателство ќе стави свој предлог за чување, воспитување и издржување на децата, а е овластен, во границите на овој предлог, да изнесува и факти што странките не ги навеле и да предлага да се изведат потребните докази, да вложува правни средства и да презема други процесни дејствија.

Член 38

По исклучок, од оправдани причини, брачниот другар по разводот на бракот може да постави барање за издржување во одделен спор, под услови решавачките факти од кои зависи правото на издржување да постоеле во времето на разводот на бракот и во времето на поведувањето на одделниот спор.

Член 39

Барањето за враќање на имот внесен во брачната заедница не може да се спои со барањето за разводот на бракот.

Член 40

Во текот на постапката за бракоразводните спорови претседателот на советот може со решение да определи привремени мерки заради давање издршка на заеднички малолетни деца, како и за нивно сместување.

Привремените мерки од став 1 на овој член може да се определат по службена должност или по предлог на една од странките.

Привремените мерки од став 1 на овој член судот може да ги определи и во корист на брачниот другар, по негов предлог.

Жалбата против решението од ставовите 1, 2 и 3 на овој член не го задржува извршувањето на решението.

Член 41

Привремените мерки траат до правносилното завршување на постапката, но судот може по службена должност и по барање на една од странките нив да ги менува.

Член 42

Предлог за определување на привремените мерки или за нивно укинување заради давање издршка на заедничките малолетни деца и за нивното сместување може да поднесе и органот или установата.

Член 43

Кога бракот се разведува по заемна согласност на брачните другари, а брачните другари имаат малолетни, усвоени или полнолетни деца кои не се способни сами за себе да се грижат, спогодбата за начинот на вршењето на родителските права, чувањето, воспитувањето и издржувањето на децата се поднесува писмено, или усно на записник кај надлежниот општински суд.

Член 44

Ако на првото рочиште за главна расправа изостане еден од брачните другари кој поднел предлог за развод на бракот по заемна согласност и не го оправдал отсуството, а уредно е повикан, ќе се смета дека предлогот го повлекол.

Член 45

Ако од некое подоцнежнo рочиште изостанат брачните другари, судот ќе го одложи рочиштето. Ако и на новото рочиште не дојдат брачните другари, ќе се смета дека предлогот за развод на бракот по заемна согласност е повлечен.

Член 46

При оценка на спогодбата на брачните другари за начинот на вршењето на родителските права и за сместувањето, издржувањето и воспитувањето на децата, судот е должен да прибави и мислење од надлежниот орган или установа, па доколку оцени дека спогодбата е спротивна на интересите на децата, ќе го одбие предлогот за раз-

вод на бракот по заемна согласност на брачните другари.

Органот или установата е должен во рок од 15 дена од приемот на барањето од судот да донесе мислење во смисла на став 1 на овој член.

Мислење од став 1 од овој член судот ќе прибави од органот или установата и во споровите кога се бара развод на брак поради други причини предвидени во член 52 и 53 од Законот за бракот.

Член 47

Фактите врз кои странките го засноваат своето тужбено барање во брачниот спор, а странките во спорот имаат заеднички малолетни деца и кога тие факти се однесуваат на децата, судот може да ги утврдува и кога тие не се спорни меѓу странките.

Судот може да утврдува и факти кои странките не ги изнеле во тужбата или на главната расправа, ако тие можат да придонесат за одржување на бракот.

Судот не смее да се впушти во испитувањето на вистинитоста на другите факти за кои дознал од исказот на странките или на друг начин, а кои би можеле да претставуваат друга бракоразводна причина како основа на тужбата.

Член 48

Пресудата со која бракот се разведува ги содржи причините поради кои бракот се разведува. Доколку бракот се разведува по заемна согласност на брачните другари, образложението на пресудата содржи само кусо излагање по предлогот на брачните другари, со повикување на правните прописи врз основа на кои предлогот е уважен, а се утврдува и дека брачните другари својата согласност за развод на брак ја донеле слободно, сериозно и непоколебливо.

Член 49

По барање од странките судот во изреката на пресудата со која бракот се разведува введува по чија вина бракот се разведува.

Барањето од став 1 на овој член може да се истакне најдоцна до заклучувањето на главната расправа. Ако ова барање не е истакнато до заклучувањето на главната расправа, по донесувањето на пресудата за развод на брак не може да се бара повторување на постапката заради утврдување на околноста по чија вина бракот се разведува.

Член 50

Во изреката на пресудата за развод на брак содржана е и одлуката за издршка и висината на таа издршка на необезбедениот брачен другар, доколку за ова е одлучено во текот на постапката за развод на бракот.

Член 51

Ако со правносилна пресуда бракот е разведен, не може по повод предлог за повторување на постапката, барање за заштита на законитоста, предлог за враќање во поранешна состојба или ревизија да се менува правносилната пресуда, без оглед дали некоја од странките склучила нов брак или не.

Одредбите од став 1 на овој член не се однесуваат на случаи кога правносилната пресуда од овој член ќе биде ставена вон сила врз основа на предлог за враќање во поранешна состојба, доколку ниедна од странките не стапила во брак.

Член 52

Пресудата со која се разведува бракот во постапка за развод на брак по заемна согласност на брачните другари може да се побива:

- 1) поради суштествена повреда на одредбите на процесната постапка од член 354 став 2 од ЗПП;
- 2) поради погрешна примена на материјалното право и

3) поради тоа што предлогот за развод на брак по заемна согласност бил даден во заблуда, под влијание на сила или закона и во случај ако за донесување на оваа пресуда не постоеле услови одредени со овој закон.

Против првостепената пресуда од став 1 на овој член странките можат да изјават жалба во рок од 15 дена.

Жалбата во која се изнесени причините поради кои жалба не може да се изјави ќе се отфрли како недозволена.

Против одлуката на второстепениот суд од став 1 на овој член не е дозволена ревизија.

Член 53

За трошоците на постапката судот одлучува по слободно уверување.

Ако се донесе пресуда со која бракот се разведува, при одлучувањето за трошоците на постапката посебно ќе се води сметка и за вината за разводот на бракот.

Член 54

Одредбите од членовите 40, 41, 42, 47, 51, 52, 53 став 2 ќе се применуваат и на споровите со кои се бара поништување на бракот.

Член 55

Во изреката на пресудата со која бракот се поништува, судот по предлог на странките ќе утврди дали некоја од странките знаела за недостатоците поради кој бракот се поништува.

III. ПОСТАПКА ВО СПОРОВИТЕ ЗАРАДИ УТВРДУВАЊЕ И ОСПОРУВАЊЕ НА ТАТКОВСТВО И МАЈЧИНСТВО

Член 56

Странки во споровите за утврдување на татковство или мајчинство се: лицето чие татковство или мајчинство се утврдува, детето и мајката на детето.

Странки во спорот за оспорување на татковство се лицата од член 17 од Законот за односи на родителите и децата.

Кога трето лице оспорува татковство на лице кое го признало детето за свое, странки во спорот се лицата кои го оспоруваат татковството, лицето чие татковство се оспорува, детето и мајката.

Член 57

Ако со тужбата за утврдување или оспорување на татковство или мајчинство не се опфатени како тужители или тужени сите странки во спорот, судот ќе го повика тужителот да ја прошири тужбата, така што да се опфати и странката која со тужбата не е опфатена.

Ако тужителот во рок што судот ќе го определи не ја прошири тужбата на странката која со тужбата не била опфатена, или ако таа странка во истиот рок не пристапи кон тужбата како нов тужител, тужбата ќе се отфрли.

Член 58

Странките кои во тужбата за оспорување и утврдување на татковство или мајчинство се означени како тужители или тужени се единствено сопроцесници.

Член 59

Ако детето и родителот, кој по законот го застапува детето, заедно поднесат тужба за оспорување или утврдување на татковство, односно ако се тужени со иста тужба, тој родител ќе го застапува детето и во судскиот процес, но органот за старателство може на детето да му постави посебен старател, ако меѓу детето и родителот во тој судски процес постојат посебни интереси.

Ако детето или родителот кој по законот го застапува детето во судскиот процес се во спротивна странечка улога на тужител и тужен, органот за старателство ќе му постави на детето посебен старател.

Член 60

Во споровите заради утврдување или оспорување на татковство или мајчинство откажувањето од тужбеното барање има исто дејство како и повлекувањето на тужбата без откажување од тужбеното барање.

Член 61

Органот за старателство може по службена должност да поведе постапка за утврдување на татковство во случај кога мајката во претходната постапка означила определено лице за татко на детето, но самата, занемарувајќи ги интересите на детето, не поведе постапка за утврдување на татковство.

Член 62

Постапката за оспорување на мајчинство, по правило, се води одделно, но може истовремено да се води и постапка за утврдување на мајчинство.

Член 63

Рокот за поднесување тужба за оспорување и утврдување на мајчинство што го има детето тече од денот на дознавањето дека жената која се смета за негова мајка не е таа.

Ако овој факт детето го дознае пред полнолетството, му се назначува старател кој во негово име може да поведе постапка за оспорување на мајчинство.

Член 64

Одредбите од членовите 40, 41, 42, 53 став 2 на овој закон се применуваат и во споровите за утврдување и оспорување на татковство, и мајчинство и за поништување на татковство утврдено со признание.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 65

Одредбите од овој закон ќе се применуваат и на предметите по кои, до неговото влегување во сила, не е донесена одлука.

Член 66

Со денот определен за влегување во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од членовите 62 став 1, 63, 64, 65, 66 од Законот за бракот.

Член 67

Овој закон влегува во сила осмиот ден од неговото објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“ а ќе се применува од 1. IX. 1978 година.

116.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за прекршоците,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година.

Број 06-895

28 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоје Смиљевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕ- КРШОЦИТЕ

Член 1

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за прекршоците („Службен весник на СРМ“ бр. 47/74) во став 1 на член 1 се бришат зборовите: „во Тетово“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Локацијата за домот од став 1 на овој член ја определува Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Ставот 2 станува став 3.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

117.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕМЕР И КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕТО

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за премер и катастар на земјиштето,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година.

Број 06-877

28 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗА- КОНОТ ЗА ПРЕМЕР И КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕТО

Член 1

Во Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72), во членот 2 став 2 по зборот „организациите“ се додаваат зборовите: „на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници“.

Член 2

Во член 13 став 2 зборот „тригонометрискиот“ се заменува со зборот „класичниот“, по зборот „триплатерација“ се става запирка и се додаваат зборовите: „комбинирани мерења“.

Член 3

Во член 34 ставот 1 се менува и гласи:

„Според културата сите плодни земјишта се распоредуваат како: — ниви, оризови ниви, градини, овоштарници, интензивни овоштарници, лозја, интензивни лозја, ливади, пасишта, шуми, трстици и мочуришта“.

Во член 34 по став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Поблиски прописи за тоа што се смета за интензивни лозја и интензивни овоштарници ќе донесе директорот на Републичката геодетска управа по претходно мислење на Републичкиот секретаријат за земјоделство и шумарство и Републичкиот секретаријат за финансии“.

Член 4

Во член 35 став 3, член 36 став 2 и член 59 по зборовите: „Извршниот совет“ се додаваат зборовите: „на Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 5

Во член 39 ставот 2 се менува и гласи:

„Утврдувањето на огледните земјишта во катастарската околица го врши комисија која се состои од три члена и ист број заменици. Комисијата ја формира Републичката геодетска управа“.

По став 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Катастарското класирање на земјиштето во катастарската општина го врши комисија која се состои од три члена и ист број заменици, Комисијата ја формира Геодетската организација што ги врши работите од премерот и катастарот на земјиштето“.

Ставот 3 станува став 4.

Член 6

Во член 42 ставови 1 и 2, член 43 став 1, член 47 став 3 и член 76 став 1 зборовите: „Републичката геодетска управа“ се заменуваат со зборовите: „Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето“.

Член 7

Во член 47 по став 3 се додаваат два нови става 4 и 5, кои гласат:

„Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето, која го изработува катастарскиот операт, е должна и тој операт да и го достави на Републичката геодетска управа на преглед и потврда.“

Републичката геодетска управа со решение го потврдува катастарскиот операт и го одредува деиот на почетокот на неговата примена“.

Член 8

Во член 66 став 1 во третиот ред зборот „увид“ се заменува со зборовите: „инспекциски надзор“.

Член 9

Во член 72 зборот „подрачјето“ се заменува со зборот „територијата“. По зборот „Републиката“ се става точка, а останатите зборови до крајот на реченицата се бришат.

Член 10

Во член 73 во четвртиот ред зборовите: „право на“ се заменуваат со зборовите: „инспекциски“.

Член 11

Во член 74 став 2 зборовите: „ќе ги отстрани нив, односно ќе ги усогласи плановите и катастарскиот операт со стварната положба на теренот“ се заменуваат со зборовите: „со решение ќе го запре извршувањето на работите и катастарскиот операт ќе го стави вон сила и за тоа ќе го извести Собранието на општината“.

Член 12

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за премер и катастар на земјиштето.

Член 13

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

118.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У Қ А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КАТАСТАРСКИОТ ПРИХОД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за утврдување на катастарскиот приход,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година.

Број 06-878
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КАТАСТАРСКИОТ ПРИХОД

Член 1

Во Законот за утврдување на катастарскиот приход („Службен весник на СРМ“, бр. 34/72) член 1 се менува и гласи:

„Катастарскиот приход на земјиштето е паричен израз на просечните чисти приходи од растително и сточарско производство и служи како основа за пресметување на данокот и придонесите од личен доход од вршење земјоделска дејност, доколку со закон поинаку не е определено“.

Член 2

Во член 3 по зборовите: „катастарската класа“ се додаваат зборовите: „приносот од земјиштето“.

По член 3 се додава нов член кој гласи:

„Член 3-а

Утврдениот катастарски приход по катастарските класи и култури за секоја катастарска околина ја сочинуваат скалата на катастарскиот приход на односната катастарска околина“.

Член 3

Во член 5 став 1 зборовите: „редовните издадоци“, се заменуваат со зборовите: „просечни трошоци“.

Член 4

Во член 6 став 1 зборот „порастот“ се заменува со зборот „прирастот“.

Во член 6 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Републичката комисија го пресметува приходот од сточарство врз основа на статистичките податоци за бројната состојба и за видовите на добиточниот фонд“.

Член 5

Во член 7 зборот „скали“ се заменува со зборот „класи“.

Во член 7 по став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Утврдувањето на катастарскиот приход се врши според елементите кои важат за индивидуалните стопанства, вклучувајќи ја и кооперацијата“.

Член 6

Во член 9 зборовите: „распоредени по“ се заменуваат со зборовите: „застапени со“.

Во член 9 по став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Утврдувањето на катастарскиот приход се врши на единствен начин во сите катастарски околии и на пропишани обрасци“.

Член 7

Член 10 се брише.

Член 8

Во член 11 пред ставот 1 се додава нов став, кој гласи:

„Катастарскиот приход се пресметува по катастарски околии и тоа за секоја класа на следниве катастарски култури:

- 1) ниви (ораници),
- 2) оризови ниви,
- 3) градини,
- 4) овоштарници,
- 5) интензивни овоштарници,
- 6) лозја,
- 7) интензивни лозја,
- 8) ливади,
- 9) пасишта,
- 10) шуми,
- 11) трски и мочуришта.

Во став 1, кој станува став 2 во уводната реченица зборовите: „по правило според застапеноста на земјоделските посеви“, се заменуваат со зборовите: „врз основа на податоците на Републичкиот завод за статистика“.

Во став 1, точка 1 во уводната реченица зборовите: „според податоците на статистичката служба“ се бришат.

Во став 1 точка 1 првата алинеја пред зборот „овес“ се додава сврзникот „и“, а зборовите „и ориз“ се бришат.

Во став 1 точка 1 се додава нова точка 1а, која гласи:

„— за оризови ниви според вкупното производство на оризова арпа од еден хектар“.

По точката 3 се додава нова точка 3а, која гласи:

„— за интензивни овоштарници според застапеноста на стеблата од одделни видови овошки во вкупниот број на овошки на еден хектар“.

По точката 4 се додава нова точка 4а, која гласи:

„— за интензивни лозја според застапеноста на трлезни и вински сорти грозје по еден хектар“.

По точката 5 се додава нова точка 6, која гласи:

„— за ливади и пасишта се пресметува според просечниот принос на сено по еден хектар“.

Член 9

Член 12 се менува и гласи:

„Висината на просечниот принос по култури и класи на земјиштето се утврдува врз основа на прибраните податоци од огледните земјишта кои се утврдуваат при класирањето на земјиштето, од соседните парцели, од изјавите на индивидуалните производители и други податоци.“

Просечниот принос врз основа на кој се утврдува катастарскиот приход од растително производство е количество на производот што се добива од еден хектар површина, сметајќи го просекот во последните пет години.

Просечниот принос се утврдува за целата површина на огледното земјиште, а потоа се пресметува за еден хектар“.

Член 10

Во член 13 по зборот „околина“ се додава зборот „по правило“, а зборовите: „тригодишното производство“ се заменуваат со зборовите: „петгодишните приноси“, зборовите: „статистичката служба“ се заменуваат со зборовите: „Републичкиот завод за статистика“.

Член 11

Во член 14 став 2 зборовите: „со пресметката“ се заменуваат со зборовите „за пресметување“.

Член 12

Член 15 се менува и гласи:

„Бруто приходот од ниви се утврдува според вредноста на главните и споредните производи на посевите.

Бруто приходот од оризови ниви се утврдува според вредноста на оризовата арпа.

Бруто приходот од градини се утврдува според вредноста на главните производи од посевите.

Бруто приходот од овоштарници се утврдува според вредноста на просечниот принос на плодовите од родните стебла на овошјето и вредноста на пашата, сеното и другите споредни производи од овоштарниците.

Бруто приходот од интензивни овоштарници се утврдува според вредноста на приносот од родните стебла на овошјето.

Бруто приходот од лозја се утврдува според вредноста на приносот на грозје од еден хектар родни лозја.

Бруто приходот од интензивни лозја се утврдува според приносот на грозје од еден хектар на родни лозја.

Бруто приходот од ливади и пасишта се утврдува според вредноста на приносот на сено.

Бруто приходот од шуми се утврдува според вредноста на прирастот од дрвната маса.

Бруто приходот од трски и мочуришта се утврдува според вредноста на трската, шеварот и другите производи“.

Член 13

Во член 19 став 2 бројот „45“ се заменува со бројот „30“.

Член 14

Во член 25 ставот 1 се менува и гласи:

„Поблиски прописи за утврдување на катастарскиот приход донесува републичкиот секретар за финансии со согласност со републичкиот секретар за земјоделство и шумарство“.

Член 15

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за утврдување на катастарскиот приход.

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

119.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА НЕДВИЖНОСТИ И ПРАВА**

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за данокот на промет на недвижности и права, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година.

Број 06-876
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоес Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА НЕДВИЖНОСТИ И ПРАВА****Член 1**

Во Законот за данокот на промет на недвижности и права („Службен весник на СРМ“, број 25/72, 47/75 и 27/77) по член 3 се додава нов член, кој гласи:

„Член 3-а

Од данокот на промет на недвижности и права се ослободува даночниот обврзник, преку враќање на платениот данок, во случај кога средствата добиени од продажба на стан, односно станбена зграда во која живее или не живее поради тоа што друго лице е носител на станарско право во рок од две години ги вложи за купување на новоизграден стан, односно за изградба на нов стан или семејна станбена зграда, а за решавање на станбеното прашање на неговото домаќинство.

Ослободувањето од став 1 на овој член се дава по писмено барање на даночниот обврзник за враќање на платениот данок.

Барањето за враќање на данок се документира со соодветни докази (договор за купување на стан, градежна дозвола и сл.).

Враќањето на данокот го врши органот за приходи на општината кој извршил облог на данокот, согласно со одредбите на ставовите 2, 3 и 4 од член 20-г на овој закон.

Доколку даночниот обврзник ги исполнува условите за даночното ослободување од став 1 на овој член, односно ги обезбеди доказите од став 3 на овој член во моментот на настанувањето на даночната обврска, облогот на данокот нема да се изврши“.

Член 2

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за данокот на промет на недвижности и права.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

120.

Врз основа на член 376 став 1 алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДВОКАТУРАТА И ДРУГИТЕ ВИДОВИ НА ПРАВНА ПОМОШ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за адвокатурата и другите видови на правна помош,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година.

Број 06-893
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоес Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДВОКАТУРАТА И ДРУГИТЕ ВИДОВИ НА ПРАВНА ПОМОШ****Член 1**

Во Законот за адвокатурата и другите видови на правна помош („Службен весник на СРМ“ бр. 6/72), член 1 ставот 1 се менува и гласи:

„Со овој закон се уредува давањето правна помош на работните луѓе и граѓаните, организациите на здружениот труд, самоуправните интересни заедници и другите самоуправни организации и заедници, општествените организации и граѓанско-правните лица (во натамошниот текст: работни луѓе, граѓани, организации и заедници) во остварувањето и заштитата на нивните права и интереси во постапката пред судовите и другите државни органи, организации и заедници кои решаваат за нивните права или обврски или за кривична и друга одговорност“.

Член 2

Во член 3 став 1 алинеја 4 зборовите: „на здружениот труд и другите организации“ се заменуваат со зборовите: „и заедниците“.

Член 3

Во член 6 став 1 во четвртиот ред и во став 2 во вториот ред пред зборот „Адвокатската“ се додаваат зборовите: „основните адвокатски комори“, а по зборовите: „Адвокатската комора“ се додаваат зборовите: „на Македонија“.

Член 4

Во член 7 ставот 2 се менува и гласи:
„Самостојноста на адвокатурата се остварува особено: преку самостојно и независно вршење на адвокатските работи од страна на адвокатите, во рамките на Уставот и законот; со организирање на адвокатите во адвокатски комори како самоуправни организации кои донесуваат општи акти за својата работа, за работата на нивните органи и за работата и однесувањето на адвокатите во вршењето на својата дејност, како и со одлучување за прием во адвокатурата и за престанок на правото за вршење на адвокатска работа“.

Член 5

Во член 8 став 1, член 9 став 2 и член 12 став 1 алинеја 1 пред зборот „заедница“, односно „заедници“, се додава зборот „работна“, односно „работни“.

Член 6

Во член 8 став 2 по зборот „Адвокатите“ се додаваат зборовите: „кои вршат адвокатска дејност како поединци или здружени во адвокатска работна заедница“.

Член 7

Во член 9 став 1 во третиот ред зборовите: „ја здружат својата работа и средства“ се заменуваат со зборовите: „го здружат својот труд“, а во четвртиот ред пред зборот „адвокатска“ се додава зборот „трајна“.

Ставовите 3 и 5 се бришат.

Член 8

По член 9 се додаваат 13 нови членови, кои гласат:

„Член 9-а

Адвокатите го здружуваат својот труд со самоуправна спогодба за здружување во адвокатска работна заедница, склучена во писмена форма.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се определува: називот, седиштето и дејноста на адвокатската работна заедница; правата и обврските на здружените адвокати; начинот на управување со работата и со средствата кои ги ко-

ришат во заедничката работа; основите за стекнување и распределување на доходот, начинот на именувањето на раководителот на заедницата; условите за пристапување и истапување од неа; бројот на адвокатските приправници и други прашања од заеднички интерес за работата на адвокатската работна заедница.

Самоуправната спогодба за здружување е склучена кога ќе ја потпишат сите адвокати кои се здружуваат.

Член 9-б

Адвокатите со приправниците и работниците кои вршат административни, помошни и други работи, меѓусебните односи во адвокатската работна заедница ги уредуваат со самоуправна спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности.

Член 9-в

Адвокатите, приправниците и другите работници во адвокатската работна заедница, во согласност со самоуправната спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности, заеднички ги уредуваат односите во адвокатската работна заедница со статут и други самоуправни општи акти.

Член 9-г

Во однос на правата и обврските на работниците во адвокатската работна заедница и на адвокатската работна заедница спрема општествено-политичката заедница, во основа, се применуваат прописите што важат за организациите на здружениот труд, ако со овој закон поинаку не е определено.

Член 9-д

Адвокатската работна заедница има својство на правно лице.

Адвокатската работна заедница одговара за обврските со средствата со кои располага.

Адвокатската работна заедница ја застапува и претставува лицето овластено од страна на адвокатската работна заедница.

За штета што адвокатот и работникот вработен во адвокатската работна заедница, во вршењето на адвокатската дејност, ќе ја причини со својата работа на работните луѓе, граѓаните, организации и заедници, одговара адвокатската работна заедница со својот имот.

Член 9-ѓ

Здружените адвокати го задржуваат правото на сопственост на средствата што ги внеле во адвокатската заедница.

Член 9-е

Адвокатската работна заедница се запишува во регистарот на надлежниот окружен стопански суд.

Член 9-ж

Адвокатската работна заедница има право да користи општествени средства и да управува со нив под условите под кои општествените средства ги користат и со нив управуваат работниците во организациите на здружениот труд во согласност со законот.

Општествени средства се средства кои адвокатската работна заедница ги добива на користење и управување и средствата кои ги стекнала со своја работа.

Член 9-з

Адвокатската работна заедница, во рамките на својата дејност, може да остварува соработка со организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници непосредно или преку основната адвокатска комора, односно Адвокатската комора на Македонија во согласност со самоуправната спогодба што ќе ја склучат со тие организации и заедници и со законот.

Член 9-с

Адвокатите кои вршат адвокатска дејност во адвокатската работна заедница се самостојни во давањето правна помош.

Сите исправи и поднесоци составени во адвокатската работна заедница, покрај називот на адвокатската работна заедница мораат да имаат потпис и штембил на адвокатот кој ги составил.

Член 9-и

Адвокатската работна заедница престанува со работа со спогодба на адвокатите кои го здружиле трудот или кога нивниот број ќе биде помал од три адвокати.

Во случај на престанок на адвокатската работна заедница, во смисла на став 1 од овој член, се спроведува постапка на редовна ликвидација.

Адвокатите на адвокатската работна заедница мораат да го продолжат застапувањето на странките, додека странките не најдат други застапници, но најмногу 30 дена од денот на престанокот на работата на адвокатската работна заедница.

Член 9-ј

Адвокатската работна заедница има назив и штембил.

Член 9-к

Основните адвокатски комори водат евиденција на адвокатските работни заедници од своето подрачје.

Основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија ја следат работата на адвокатските работни заедници“.

Член 9

Членот 10 се брише.

Член 10

Во член 12 став 1 alineja 2, член 16 и член 36 став 2 по зборот „канцеларија“ се додаваат зборовите „односно адвокатската работна заедница“.

Член 11

Во член 19 став 1, член 32 став 1 точка 7, член 35, член 36 став 1 и член 38 став 2 зборот „Адвокатската“ се заменува со зборовите: „основната адвокатска“.

Член 12

Во член 19, став 2 по точката 6 се додава нова точка која гласи:

„7. да е морално-политички подобен за вршење на адвокатура“.

Во став 3 ред 1 зборовите: „народот и државата“ се заменуваат со зборовите: „основите на социјалистичкото самоуправни општествено уредување и безбедност на СФРЈ“.

Член 13

Член 20 се менува и гласи:

„Судиите на Сојузниот суд, на врховните републички и покраински судови, на републичките и покраинските стопански судови и на републичките и покраинските судови на здружениот труд, Сојузниот, републичките и покраинските јавни обвинители и нивните заменици, Сојузниот, републичките и покраинските јавни правобранители и нивните заменици и редовните и вонредните професори по правните науки на правните факултети, можат да бидат запишани во именикот на адвокатите и без правосуден испит, ако ги исполнуваат условите од член 19 на овој закон“.

Член 14

Во член 21 став 2 во петтиот ред зборовите: „Адвокатската комора на Македонија“ се заменуваат со зборовите: „основната адвокатска комора“.

Член 15

Во член 22 ставот 1 се менува и гласи:

„По барањето за упис во именикот на адвокатите одлучува основната адвокатска комора на чие подрачје адвокатот ќе врши адвокатска дејност“.

Член 16

Во член 22 став 2, член 33 став 2 и член 49 став 2 по зборовите: „Адвокатската комора“ се додаваат зборовите: „на Македонија“.

Член 17

Член 23 се менува и гласи:

„Против решението со кое се одбива барањето за упис во именикот на адвокатите, подносителот на барањето може да изјави жалба до Адвокатската комора на Македонија во рок од 15 дена.

Против решението на Адвокатската комора на Македонија подносителот на барањето може да поведе управен спор“.

Член 18

Во член 25 став 4 зборовите: „истиот орган кој одлучува“ се заменуваат со зборовите: „основната адвокатска комора која одлучувала“.

Член 19

Во член 26 ставот 2 се менува и гласи:

„Со статутот на основната адвокатска комора се определува пред кој нејзин орган и во кој рок се дава свечената изјава од став 1 на овој член“.

Член 20

Во член 30 по зборовите: „Адвокатската комора“ се додаваат зборовите: „на Македонија“, а зборовите: „и органот надлежен за донесување на такво решение“, се бришат.

Член 21

Член 31 се менува и гласи:

„Решение за запирање на правото за вршење на адвокатура донесува основната адвокатска комора во чиј именик адвокатот е запишан.

Против решението од став 1 на овој член адвокатот може да изјави жалба до Адвокатската комора на Македонија во рок од 15 дена.

Против решението на адвокатската комора на Македонија може да се поведе управен спор“.

Член 22

Во член 32 став 1 точка 9 по зборот „месеци“ се става точка, а останатите зборови до крајот на реченицата се бришат.

Ставовите 2 и 3 се менуваат и гласат:

„Решението за престанок на правото на вршење на адвокатура го донесува основната адвокатска комора во чиј именик адвокатот е запишан.

Против решението од став 2 на овој член адвокатот може да изјави жалба до Адвокатската комора на Македонија во рок од 15 дена“.

По став 3 се додава нов став, кој гласи:

„Против решението на Адвокатската комора на Македонија може да се поведе управен спор“.

Член 23

Во член 36 став 2 по точката „3“ се додава нова точка, која гласи:

„4. да склучи договор со адвокатот или да е во работен однос во адвокатската работна заедница“.

Член 24

Во член 41, по зборот „регулираат“ се додаваат зборовите: „со самоуправниот спогодба на адвокатската работна заедница за меѓусебна права, обврски и одговорности или“, а по зборот „адвокатот“ се става точка и останатите зборови до крајот на реченицата се бришат.

Член 25

Член 43 се менува и гласи:

„Адвокатите на територијата на Социјалистичка Република Македонија задолжително се организираат во основни адвокатски комори, како основен облик на самоуправниот организирање на адвокатите, и во Адвокатската комора на Македонија“.

Член 26

По член 43 се додаваат 2 нови члена кои гласат:

„Член 43-а

Основните адвокатски комори се основаат за подрачјето на една или повеќе општини.

Подрачјето на основните адвокатски комори се утврдува со статутот на Адвокатската комора на Македонија.

Основните адвокатски комори се здружуваат во Адвокатска комора на Македонија.

Член 43-б

Основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија имаат својство на правно лице“.

Член 27

Член 44 се менува и гласи:

„Основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија, во согласност со Уставот и законот, донесуваат свои статuti и други самоуправни општи акти.

Статутот на основната адвокатска комора го потврдува Собранието на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на основната адвокатска комора.

Статутот на Адвокатската комора на Македонија го потврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 28

Член 45 се менува и гласи:

„Надзор над законитоста на општите акти на основната адвокатска комора врши Извршниот совет на Собранието на општината на чие подрачје има седиште основната адвокатска комора, а над општите акти на Адвокатската комора на Македонија Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Извршниот совет на Собранието на општината, односно Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија има право, до одлуката на Уставниот суд, да го запре извршувањето на општиот акт на основната адвокатска комора, односно Адвокатската комора на Македонија, за кој смета дека е во спротивност со Уставот и законот“.

Член 29

Член 46 се менува и гласи:

„Со статутите на основната адвокатска комора и Адвокатската комора на Македонија се утврдува особено: внатрешната организација и работата на комората и нејзините органи; видовите на самоуправните општи акти, надлежноста и постапката за нивно донесување и измена, меѓусебните односи на основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија; правата и должностите на адвокатите и адвокатските приправници спрема основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија, постапката за упис во именикот на адвокатите и други прашања од значење за нивната организација и работа“.

Член 30

Во член 47 по зборот „етика“ се става записка и се додаваат зборовите: „што го донесува Адвокатската комора на Македонија“.

Член 31

Член 48 се менува и гласи:

„Основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија ги следат и проучуваат односите и појавите што се од интерес за остварувањето на правата на работните луѓе, граѓаните, организациите и заедниците, како и за унапредувањето на адвокатурата и ги известуваат Собранијата на општините и Собранието на Социјалистич-

ка Република Македонија, по сопствена иницијатива или по нивно барање, за состојбата на адвокатурата и за нејзините потреби, како и за прашањата што се однесуваат на укажувањето на правна помош“.

Член 32

Во член 49 ставот 3 се брише.

Член 33

Член 52 се менува и гласи:

„Постапката за повредата на должностите и угледот на адвокатурата ја води основната адвокатска комора во чиј именик е запишан адвокатот, односно адвокатскиот приправник.

Против решението на основната адвокатска комора адвокатот, односно адвокатскиот приправник може да изјави жалба до Адвокатската комора на Македонија во рок од 15 дена.

Против второстепеното решение на Адвокатската комора на Македонија се кое е изречена мерката губење на правото на вршење адвокатура, односно бришење од именикот на адвокатските приправници, може да се поведе управен спор“.

Член 34

Во член 53 по зборот „граѓаните“ се додаваат зборовите: како и за давање стручна помош на граѓаните за составување на претставки и предлози до телата и органите на општествено-политичките заедници и другите надлежни органи и организации“.

Член 35

Во третиот дел пред член 57 во поднасловот, во член 57 став 1 во првиот и вториот ред и во член 58 во четвртиот ред по зборот „труд“ се става записка, а зборовите: „и други организации“ се заменуваат со зборовите: „самоуправните интересни заедници и другите самоуправни организации и заедници“.

Член 36

Во член 59 во последниот ред зборовите: „на здружениот труд и други организации“ се заменуваат со зборовите: „и заедници“.

Член 37

По член 63 се додава нов член, кој гласи:

„Член 63-а

Адвокатските работни заедници се должни самоуправните општи акти да ги усогласат со одредбите на овој закон во рок од шест месеци по неговото влегување во сила“.

Член 38

Член 64 се менува и гласи:

„Основните адвокатски комори и Адвокатската комора на Македонија се должни статутите и другите самоуправни општи акти, како и кодексот на адвокатската етика да ги усогласат со овој закон во рок од една година по неговото влегување во сила“.

Член 39

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за адвокатурата и другите видови правна помош.

Член 40

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

121.

Периодот од донесувањето уставите и конгресните документи е исполнет со творечка активност на работничката класа, работните луѓе и граѓаните, предводени од организираниите социјалистички сили на чело со Сојузот на комунистите, насочена за успешно одвивање на процесите на самоуправни организирање и здружување и натамошно развивање на севкупниот систем на социјалистичката самоуправни демократија. Законот за здружениот труд и другите системски закони и општествено-политичките определби за правците на развојот на политичкиот систем на социјалистичкото самоуправање претставуваат натамошен поттик за интензивирање на овие процеси.

Како резултат на севкупните активности, новите вредности на системот на самоуправниот социјалистичка демократија веќе стануваат сопственост на работните луѓе и граѓаните. Во вкупната општествена репродукција и во вршењето на политичката власт сè повеќе доаѓа до израз доминантната улога на работничката класа и на сите работни луѓе во основните организации на здружениот труд и месните заедници, како и во другите класни, општествено-политички и општествени организации и здруженија, каде што се остварува согледување и совладување на бројните потреби и интереси што произлегуваат од класните, економските, политичките, социјалните и други услови и можности во животот, работата и творењето на човекот, усогласено со заедничките и општите интереси на работните луѓе и нивните самоуправни организации и заедници. Токму поради тоа, во натамошното изградување на политичкиот систем на социјалистичката самоуправни демократија останува определбата и стратешката насока — особено во основните самоуправни организации и заедници, а исто така и во општините, како самоуправни основни општествено-политички заедници — целосно и сестрано да се развиваат демократските односи и облици на непосредната организираност на работниците и другите работни луѓе и граѓаните, во кои тие ќе можат слободно и непосредно да ги изразуваат и остваруваат своите интереси, потреби и творечки потенцијали, односно, во кои човекот-производител и самоуправувач ќе ги остварува своите самоуправни права, слободи и должности во заемност и поврзаност со другите производители и самоуправувачи, се разбира во условите, можностите и потребите на својата работна и животна средина и на пошироките општествени заедници, како и со сè поразвиено и поефикасно остварување на начелата на солидарност и рамноправност во сестраниот развојот на сите делови на Републиката и општините, на секоја работна и животна средина, посебно.

Наместо одлучување во името на работничката класа, работните луѓе и граѓаните во тесни кругови и во други облици на политички монопол од отуѓени центри — што претставува неуставен и несамуправен однос и рецидив од минатото, но сè уште присутен како преодна појава — во сè поразвиениот систем на социјалистичката самоуправни демократија постојано се прошируваат условите за слобода на изразувањето и остварувањето на автентичните интереси и потреби на човекот-производител и самоуправувач, кој објективно е носител на севкупноста на парцијалните и општите општествени интереси и тоа непосредно од него самиот, во заемност, поврзаност и солидарност со другите работни луѓе — самоуправувачи, со кои е објективно поврзан со мноштво заеднички интереси и потреби, пред сè во неговата работна и животна средина, а исто така и во општеството пошироко.

Низ тоа развивање на политичките и самоуправниот слободи сè позразито се обезбедува остварувањето на долгорочниот историски интерес на работничката класа, која низ својата самоуправни

улога, низ заемност и демократска поврзаност со другите работни луѓе и граѓаните се изразува како носител на историскиот прогрес кон Марксовата „асоцијација на слободни производители“, кон бескласно општество и еднакви слободи за сите.

Во самоуправниот практика таквите вредности на самоуправниот социјалистичка демократија се потврдуваат и сè попродуктивно се остваруваат.

Делегатскиот систем во досегашното функционирање се потврдува како универзален облик на непосредно вклучување на работничката класа, работните луѓе и граѓаните во вршењето на политичката власт и одлучувањето за општествените работи. Делегациите и делегатите сè повеќе придонесуваат во собранијата на општествено-политичките заедници и собранијата на самоуправниот интересни заедници како и во другите облици на самоуправниот делегатска организираност, непосредно да се изразуваат интересите и потребите на работничката класа, работните луѓе и граѓаните како и на основните организации на здружениот труд, месните заедници и општествено-политичките и други организации и здруженија на нивната непосредна организираност.

Целосното остварување на делегатскиот систем станува неопходност на натамошниот севкупен развој на материјалната основа и општествена наградба, како и развојот на политичкиот систем на самоуправниот социјалистичка демократија, а посебно за унапредување на состојбите и односите во самоуправниот организираност и функционирањето на самоуправниот механизам во општествената основа — основните организации и заедници во кои работните луѓе и граѓаните непосредно одлучуваат за своите интереси, права и должности за меѓусебните обврски и одговорности, а преку своите делегации и делегати ја остваруваат власта и управуваат со општествените работи.

Во досегашната изградба на самоуправниот систем на задоволување на личните и заедничките потреби и интереси во општествените дејности врз начелата на заемност и солидарност, постигнати се значајни резултати во создавањето на општествено-економски, организационо-правни и други претпоставки за примена на принципот на слободна размена на трудот. Формирани се самоуправни интересни заедници за сите општествени дејности, како и за некои области од сферата на материјалното производство. Меѓутоа, на овој план се манифестираат и одредени недостатоци и тешкотии, од објективен и субјективен карактер, кои го забавуваат процесот на воспоставување и развивање на квалитативно нови односи, особено на релацијата материјално производство — општествени дејности.

Бавно се одвиваат и определени процеси на самоуправниот организираност и здружување на трудот и средствата, во насока на постојано проширување на условите за остварување на власта и самоуправањето на работничката класа и на сите работни луѓе и граѓаните, кои создаваат и обезбедуваат материјални и други услови за живот и работа, за самоуправни задоволување на нивните материјални, социјални, културни и други интереси и потреби. Присутните слабости бараат натамошни напори за доизградување и усовршување на политичкиот самоуправни систем и на самоуправниот организирање на здружениот труд. Поради тоа, неопходно е врз основа на досега постигнатите резултати низ критичка оценка на состојбите, поактивно ангажирање на организираниите социјалистички сили и на сите носители на општествените права, должности и одговорности во интензивирањето на процесите на самоуправниот организирање и изнаоѓање соодветни решенија за определени прашања што ги наметнува непосредната практика за засилување на материјалната и самоуправниот положба на работните луѓе и граѓаните кои самоуправни одлучуваат организирани во основни организации на здружениот труд, во месни заедници, во самоуправни интересни заедници, во

други самоуправни организации и заедници, во други облици на самоуправно здружување и во општествено-политички и општествени организации и здруженија, со самоуправно спогодување и општествено договарање и преку делегации и делегати во собранијата на општествено-политичките заедници и во сите органи на самоуправањето.

Тргувајќи од изнесените констатации, материјалот „Интензивирање на процесите на остварувањето на политичкиот систем на социјалистичката самоуправна демократија и самоуправното интересно организирање“ и мислењата и предлозите дадени по него на седниците на соборите на Собранието на Социјалистичка Република Македонија и нивните работни тела, како и од искажувањата на делегациите и делегатите и на другите носители на општествените права и одговорности, а со цел поцелосно да се изразуваат вредностите на самоуправниот социјалистички систем и да се прошируваат условите и можностите работниот човек — производител и самоуправувач да ги остварува своите демократски слободи, права и должности и заедно со другите работни луѓе и граѓани да ги изразува и остварува своите интереси, стремежи и творечки потенцијали, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на заедничка седница на сите собори, врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, донесе

ПРЕПОРАКА

ЗА НАТАМОШНО УНАПРЕДУВАЊЕ НА САМОУПРАВНОТО ИНТЕРЕСНО ЗДРУЖУВАЊЕ

Политичкиот систем на социјалистичкото самоуправавање, чија суштина е социјалистичката самоуправна демократија, е долгорочен свесно насочуван процес на длабоки промени, кои се условени и кои произлегуваат од суштинските промени со општествено-економските и производствените односи.

Досегашните крупни и длабоки револуционерни промени во општествено-економските и производствените односи, особено изразени во односите на самоуправниот здружен труд нагласено упатуваат кон натамошно доизградување на целокупниот политички систем на социјалистичкото самоуправавање, односно развивање на такви форми на политичкиот систем, кои ќе обезбедат интересите на работните луѓе и граѓаните да дојдат што понепосредно до израз, без најразлични посредници и претставници, во рамките на демократското самоуправно решавање кои повратно ќе влијаат врз натамошниот развој на самоуправните производствени односи во здружениот труд и во општеството.

Заради обезбедување на побрз развој на социјалистичката содржина на самоуправната демократија, потребно е натамошно развивање и продлабочување на самоуправната организираност на работните луѓе и граѓаните. Сите видови на самоуправна организираност и поврзаност треба да се остваруваат врз принципот на доходовни односи, со длабоки корени во базичките општествени структури — основните организации на здружениот труд и месните заедници. Тоа треба да биде суштинска претпоставка за подоследно оживотворување на самоуправните социјалистички односи во основните и во сите поразвиени облици на самоуправно здружување на трудот и средствата, во месните заедници, како и на севкупната организираност во целината на општествената репродукција, во изградувањето на меѓусебните односи, права и должности, врз начелата на заемност, солидарност и рамномерност во сестраниот развој на сите животни и работни средини и на секоја одделно.

Доизградувањето на самоуправната функција на општината со развиени облици на самоуправна организираност и поврзаност треба да овозможи работниците и сите работни луѓе и граѓаните сло-

бодно да ги изразуваат, усогласуваат и остваруваат своите интереси и потреби и непосредно да учествуваат во градењето и остварувањето на тековната и развојната политика и во одлучувањето за општествените работи, остварувајќи ги сè побогато своите уставни и самоуправни слободи, права должности и одговорности.

I. ЗДРУЖУВАЊЕ НА ТРУДОТ И СРЕДСТВАТА

Поврзувањето и интегрирањето на целокупниот општествен труд во системот на самоуправно здружениот труд и натаму треба сè поинтензивно да се остварува со здружување на трудот и средствата во различни облици на здружување, со слободна размена на трудот, со самоуправно спогодување и општествено договарање, како и со одлучување на работниците во организациите на здружениот труд и во другите самоуправни организации и заедници. Во меѓусебната поврзаност и зависност на размената на трудот и средствата и во создавањето на вредности во различни облици на здружување на трудот и средствата во општествена сопственост треба сестрано да се изразува општествениот карактер на трудот.

Заради поцелосно остварување на личните и заедничките потреби и интереси на работните луѓе и граѓаните со меѓусебна самоуправна поврзаност, заемност и солидарност, слободната поврзаност и размена на трудот низ разни облици на организираност треба да се обезбедува непосредно и преку сите форми на здружување на трудот и средствата, односно преку организациите на здружениот труд, преку разни облици на организираност на работните луѓе со личен труд и средства на трудот во нивна сопственост, како и во рамките на самоуправните интересни заедници или преку нив. На тој начин со непосредно поврзување, самоуправно спогодување и општествено договарање работниците и другите работни луѓе и граѓаните во своите самоуправни организации и заедници сè повеќе ќе го интегрираат општествениот труд и со тоа ќе го унапредуваат целокупниот систем на социјалистичките општествено-економски односи.

Притоа, покрај зголеменото учество на работниците во непосредното одлучување во основните организации и повисоките облици во здружување на трудот и средствата, ќе се засилува и нивното учество во животната средина, во интересните заедници и другите облици на непосредна организираност, со што сè посилено ќе се остварува решавачката улога на работничката класа во вкупноста на општествената репродукција.

1. Работници во здружениот труд со средства на трудот во општествена сопственост

Остварувањето на Законот за здружениот труд и на другите системски закони и решенија е придружено со активности кои отвораат процеси на сè подлабоки, посодржајни и посуштински промени во самоуправната организираност на здружениот труд, почнувајќи од основната организација на здружениот труд, па сè до најразвиените облици на здружување на трудот и средствата.

1.1. Основната организација на здружениот труд сè уште целосно не се изразува како основна самоуправна општествена клетка, во која почнува и завршува процесот на општествената репродукција, каде што работниците ги уредуваат и остваруваат своите права и должности. Не се надминати остатоците од организационите поставки и дејствувањето на поранешните претпријатија, како институционализиран облик на општествено отуѓување на средствата за производство од работниците, поради што сè уште егзистираат гломазни работни организации, во кои не е можно да се воспостават општествено-економски односи врз опделбите на Законот за здружениот труд, или такви организации на здружениот труд, во кои правата на работниците од основните организации на здружени-

от труд се узурпирани, а одлучувањето по нив се остварува на ниво на работна организација.

Поради тоа, во поразвиените облици на здружување на трудот и средствата треба да се одлучува само за заедничките потреби и интереси, врз основа на усвоените определби на работниците од основните организации на здружениот труд во нивниот состав. Посебни напори за интензивирање на овие процеси треба да се вложуваат во организациите на здружениот труд што вршат дејности односно работи, од посебен општествен интерес и што се од пошироко значење за вкупниот развој, работење и живеење, во согласност со природата на нивната дејност и од карактерот и потребата за остварување на тој интерес и значење.

1.2. За целосно остварување на општествената определба — работниците да одлучуваат во сите текови на општествената репродукција потребно е во самоуправните организации сè позасилено да се поттикнуваат и развиваат мотивите на работниците тие да одлучуваат за условите и резултатите на својот труд во работната организација, како и преку свои делегации и делегати во собранијата на самоуправните интересни заедници и во собранијата на општествено-политичките заедници за сите прашања од управувањето со трудот и општествената репродукција.

Самоуправното одлучување на работниците во нивните работни и општествени средини по сите прашања од општествената репродукција не е само гола форма на определување на политизираните работници, туку е нераскинлив дел на самоуправањето, како социјалистички самоуправен производствен однос и доминантен општествен однос, во кои тие ги вградуваат своите заложби за коренита преобразба на општествено-економската и институционалните основи на односите во здружениот труд, во согласност со општествено-економската природа на доходните односи и на трудот во системот на здружениот труд.

1.3. Самоуправните врски и односи меѓу основните организации на здружениот труд и нивната репродукциона поврзаност и меѓузависност на интересите на здружениот труд заостануваат зад потребите од современо доходно стопанисување со средствата во општествена сопственост во пазарни услови. Тоа се одразува неповолно врз развојот, современоста и ефикасноста на самите основни организации на здружениот труд, самоуправниот систем во нив останува изолиран, работничката класа и нејзините историски интереси не можат целосно да се изразуваат како решавачки фактор во сите текови на општествената репродукција. Поради тоа, во самоуправното и доходното поврзување треба да се најдат сите учесници во една репродукциона целина — примарните производители (вклучително и производителите со личен труд и средства над кои постои право на сопственост), производителите на полупроизводи и финални производи, како и соодветни прометни, образовни, научни и други организации на здружениот труд.

2. Земјоделски производители со личен труд и средства над кои постои право на сопственост

Во процесите на поврзување и интегрирањето на целокупниот општествен труд во системот на самоуправниот труд заради поцелосно остварување на личните и заедничките интереси и потреби на работните луѓе и граѓаните и заради остварување на нивните самоуправни права, слободи и должности, посебно внимание заслужува натамошното осмислено развивање и унапредување на самоуправната организираност и здружувањето на трудот и средствата во земјоделството, во функција на сè покомплексно остварување на програмата за развој и социјалистичка преобразба на земјоделството и селото, особено преку:

2.1. Натамошен забрзан и усогласен развој на материјалната основа на здружениот труд во агро-

комплексот, со засилена економска моќ, продуктивност и ефикасност, преку масовно присуство и примена на науката, научни и техничко-технолошки достигања, со релублички и регионални долгорочни и тековни планови и програми за современ и хармоничен развој на сите фази во репродукцијата — на примарното производство во општествениот и индивидуалниот сектор, на преработувачката индустрија и на прометот на земјоделски производи, со оптимално активирање на природните и другите вредности и потенцијали во општествениот и индивидуалниот сектор;

— давање сестрана општествена поддршка на постојната иницијатива и концепција за примена на Законот за здружениот труд во агрокомплексот за современо и ефикасно самоуправно организирање и здружување на трудот и средствата врз територијални и репродукциони начела, преку самоуправно доходно поврзување и здружување на работниците од основните организации на здружениот труд во примарното производство, преработката и прометот, со функционално интегрирање на производниот со образовно-воспитниот, научно-истражувачкиот и применувачкиот труд по групации, дејности и производи;

— соодветно самоуправно организирање, поврзување и здружување на организациите на здружениот труд од агрокомплексот и други заинтересирани организации на здружениот труд кои користат земјоделски сировини („Југотутун“, „Алкалоид“, текстилните ОЗТ и др.) односно кои што произведуваат хемиски средства, репроматеријал, опрема и друго за потребите на агрокомплексот, водостопанските организации, како и здруженија и други облици на организираност на земјоделските производители со личен труд со средства на трудот над кои постои право на сопственост на граѓаните, особено заради заедничко долгорочно, среднорочно и тековно планирање и усогласување на програмите, меѓусебно уредување на односите, правата и должностите во долгорочните и тековните заеднички планови, односи и соработка, уредување на доходните и други односи со производителите со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост и друго;

— постојано сообразување и засилување на потребните претпоставки и услови за конечен пресврт — здружениот труд целосно да се афирмира како основен носител на правата, должностите и одговорностите за тековното работење и развојот на агрокомплексот и во остварувањето на аграрната политика, при што целосно ќе го понесе осовременувањето и зголемувањето на производството, продуктивноста и доходноста на производителите со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост, како и засилувањето на нивната материјална и општествена положба, особено преку:

— самоуправно доходно поврзување врз потрајни основи на производни, прометни и други организации на здружениот труд со здруженијата и другите облици на организираност на земјоделските производители со личен труд и средства на трудот во нивна сопственост;

— меѓусебно усогласување на среднорочните и годишните планови за развој и работа, во правец на развој и ангажирање на капацитетот на земјоделските производители со личен труд и средства во нивна сопственост и нивните здруженија и други облици на нивна организираност;

— долгорочно договарање на земјоделски и други производи, народни ракотворби, сувенири и друго, за домашниот и надворешниот пазар;

— укажување на општа и стручна помош за унапредување и зголемување на производството, продуктивноста и доходноста во земјоделството и другите дејности на производителите со личен труд и со средства во сопственост на граѓаните, вршење набавка на репроматеријали, опрема и друго, кредитирање на договореното производство, преземање и пласман на производите, како и остварување на

други цели и задачи утврдени со самоуправните спогодби и договори за меѓусебна соработка.

2.2. Укажување на сестрана општествена поддршка и постојано сообразување и засилување на потребните претпоставки и услови за засилување на здружувањето на земјоделските производители со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост во здружение на земјоделските производители, во задруги, организации на кооперанти и други облици на нивна организираност, како и на доходното поврзување на личниот труд и средствата на трудот над кои постои право на сопственост со организациите на здружениот труд врз долгорочна основа, нивно соодветно учество во делегатските собранија на општествено-политичките заедници, на соодветните интересни заедници, деловни заедници и други организации и заедници, со цел за забрзување и довршување на процесите за остварување на уставното право на земјоделските производители, да остваруваат, врз основа на својот труд, во начело иста општествено-економска положба и во основа исти права и должности како и работниците во организациите на здружениот труд, а особено:

(1) заедно со работниците во основните и во другите организации на здружениот труд и со работните луѓе и граѓаните во самоуправните интересни заедници и во другите самоуправни организации и заедници, како и во општините и Републиката, засновано врз научните сознанија и оценките за развојните можности, со планирање на својот труд и на развојот да ги усогласуваат односите во општествената репродукција и да го насочуваат развојот на општественото производство и на другите општествени дејности со своите заеднички интереси и цели утврдени врз самоуправна основа; заради унапредување на условите на својот живот и работа, создавање основи за нивна стабилност и за што поцелосно користење на можностите за развој на производните сили на општеството и за зголемување на продуктивноста на својот и на вкупниот општествен труд; заради развивање на социјалистичките самоуправни односи врз таа основа; заради совладување на стихиското дејствување на пазарот, како и заради непосредно учество во утврдувањето и остварувањето на севкупниот развој и јакнење угледот на општината, на Републиката и на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во целина;

(2) да ја остваруваат со Уставот утврдената самоуправна положба во социјалистичките општествено-економски односи, да располагаат со остварените резултати на својот труд и врз основите на солидарност, заемност и социјалистичкиот хуманизам заедно со другите производители и самоуправувачи да ги задоволува своите лични и општествени потреби, да ја обезбедуваат својата економска и социјална сигурност и да создаваат сè поповолни услови за живот и работа и за развој на сестрана личност на работниот човек, преку постојано подобрување и изедначување на условите за живот и работа, со надминување, врз основите на солидарност и заемност, на разликите што произлегуваат од материјалната неразвиеност и од другите нееднакви услови за живот и работа, со изедначување на можностите за образование и работа и со оневозможување и отстранување на социјалните разлики што не се засновани врз примената на начелото на распределба според трудот;

(3) да остваруваат слободно и корисно здружување на трудот и средствата, како во односите на производството и копродукцијата, во размената пазарот и во кредитните односи, така и преку здружувањето на трудот и средствата во здруженија на земјоделските производители, во задруги, во организации на кооперанти и во други облици на здружување, односно на нивното поврзување во разни форми на соработка со организациите на здружениот труд врз потрајна основа.

Со слободно и рамноправно здружување на својот труд и средствата на трудот со работниците

во здружениот труд со општествени средства, по правило, врз потрајни и доходовни односи и со ангажирање на значителен дел на потенцијалите на земјоделците, земјоделските производители всушност ќе ја прошируваат материјалната основа на својот труд и ќе ги користат резултатите на општиот материјален и општествен развој, и врз таа основа поцелосно ќе остваруваат поголема стабилност и материјална и социјална сигурност за поцелосно задоволување на своите лични и општествени интереси и потреби, за развивање на своите работни и други способности, рамноправно ќе управуваат со работниците на организациите на здружениот труд со кои соработуваат, со заедничките работи, заеднички ќе одлучуваат за остварениот доход преку таа соработка и ќе учествуваат во неговата распределба според својот придонес во остварувањето на тој доход, во согласност со самоуправната спогодба и со Законот за здружениот труд.

Во таа смисла, заслужува општествена поддршка осмислувањето и остварувањето на сознанијата и иницијативите кон:

— формирање здруженија на земјоделските производители во населбата, општината и Републиката со внатрешна организираност во одделни или група производи, како облик на организираност на сите земјоделски производители со личен труд со свои средства на трудот, со нивна поврзаност и соработка со соодветни организации на здружениот труд во општината и Републиката, заради нивно организирано вклучување во системот на социјалистичките самоуправни односи, во планирањето и програмирањето на осовременувањето и зголемувањето на производството, продуктивноста и доходноста на својот труд, во подобрувањето на условите на трудот, за обезбедување на социјална сигурност и социјалните права, за самоуправно спогодување врз трајна соработка на земјоделците што не се здружени во земјоделска задруга или други облици на здружување на земјоделците; во соработка со организациите на здружениот труд од индустријата и другите области со Стопанската комора и здруженијата на занаетчиите, со покренување иницијативи за развивање на производствени и услужни капацитети за активирање на неискористениот во земјоделството работен фонд и за општо подигање на материјалната положба на селото, како суштинска претпоставка за социјалистичката преобразба; за непосредно учество во утврдувањето и остварувањето на политиката и условите за работа и развој на земјоделството, на даночната политика, на политиката на цените и пласманот на земјоделските производи, обезбедувањето на опрема, репроматеријали и други услови за работа и за остварување на други цели и задачи утврдени со нивните општи самоуправни акти, со самоуправни спогодби и општествени договори;

— формирање организации на кооперанти, задруги и други облици на организираност на земјоделските производители по правило во секое село, или неколку блиски и помали села со истородна проблематика, ако бројот на производителите не е преголем и ако така одлучат самите производители, со тоа што да се негира и надмине пристапот и одделни појави на создавање гломазни организации на производителите за територијата на целата општина, повеќе како „ново“ руво за досегашните служби или сектори за кооперација со индивидуалните производители и сл.;

— при изборот на облиците на непосредна организираност на земјоделските производители, засновано врз принципот на доброволност, да се остварува начелото на сеопфатност на сите производители, што е важна претпоставка за нивното учество во остварувањето на уставните права и должности, нивните интереси и потреби, а исто така е од значење и за хармоничен материјален и општествен развој на општеството во целина,

особено за политичкиот систем заснован врз плурализмот на самоуправните интереси;

— остварување на соодветна самоуправна организираност на земјоделските производители на ниво на општината од делегати на нивните основни облици по селата, како и на ниво на Републиката, со разиграни облици на самоуправно усогласување и уредување на односите по одделни односно група производи (житарици, сточарство, овошје и пчеларство, лозарство, зеленчук, маслодајни растенија, тутун, шеќерна репка, ориз, афион и лековити растенија, памук и др.), како и со поврзаност и соработка со соодветни организации на здружениот труд во општината и Републиката;

— одбегнување на нерационални и раситнети решенија и зафати, како и лаицизам и нерационален професионализам во облиците на организираност на земјоделските производители, по пат на развиен механизам на самоуправување во нив, и со потпирање врз организациите на здружениот труд со кои потрајно се соработува во поглед на општата и стручната помош, во набавка на репроматеријали, опрема и друго, во кредитирање на договореното производство, а особено во прифаќање и обезбедување на продажбата на договореното производство, врз начелата на доходовен однос, односно заеднички приход, како и по други прашања утврдени со самоуправните спогодби и договори;

— остварувањето на самоуправна организираност на земјоделските производители со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост ги засилува можностите за нивно вклучување и рамноправно учество во утврдувањето и остварувањето на тековната и развојна политика во агрокомплексот, во целата општествена репродукција и во решавањето на општествените прашања, во заемност и солидарност со здружениот труд од агрокомплексот, во собранијата на општествено-политичките заедници и на интересните заедници во општината и пошироките општествени заедници, што треба да се акцентира во натамошното остварување и унапредување на делегатскиот систем.

2.3. Укажување на сестрана општествена поддршка и постојано засилување на претпоставките и условите за натамошен севкупен развој на селото како самоуправна современо организирана животна и работна средина, со што ќе се отстрануваат остатоците на разликите село-град во однос на условите и можностите за работа, образование и детска заштита, здравство, сообраќај и врски, снабдување, занаетчиски и комунални услуги и друго, преку сè поразвиено и поефикасно остварување на начелата на заемност, солидарност и рамномерност во сестраниот развој на сите работни и животни средини во Републиката и во општините.

Во функција на остварувањето на оваа насока, сите општествени субјекти потребно е особено:

— во долгорочните, среднорочните и годишните планови, односно во програмите за нивно остварување, да вградат соодветни решенија и задачи, односно да ги коригираат или доработат постојните, врз одредени, современи и ефикасни норми и стандарди по области, дејности и потреби утврдени во основните самоуправни организации и заедници, а усогласени во општината и во Републиката;

— во таа смисла треба да се одредуваат и извори на средства и да се насочува нивната распределба, односно да се сообразат постојните решенија за надминување на состојбите и остварување на одредени стандарди по области, дејности и потреби според програмираната динамика;

— притоа, ако одредени напрегања во одделни работни и животни средини не се достатни за остварување на програмираното, солидарно да се обезбедува соодветен прилив на средства во рамките на општината, односно од Републиката, во

случај кога се ограничени можностите на општината, со цел да се обезбеди рамномерен развој на сите работни и животни средини, односно да се одбегнат големите разлики во условите за работа и живеење.

2.4. Во остварувањето на посочените сознанија, иницијативи и задачи за надминување на одредени состојби и за забрзан и хармоничен развој на земјоделството со личен труд со средства на трудот над кои постои право на сопственост во однос на агрокомплексот и на вкупниот развој, соодветно да се ангажираат земјоделските производители и сите општествени субјекти.

3. Работни луѓе кои вршат производни и услужни дејности со личен труд и средства на трудот во сопственост на граѓаните

Досегашниот стопански развој и нараснатите потреби од производи и услуги од занаетчиството, угостителството, туризмот, домашните ракотворби и други не беше следено со рамномерен развој на дејностите што се вршат со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, застапува нивната самоуправна организираност, нивно учество во соодветните самоуправни интересни заедници, здружувањето на нивниот труд и средства во договорни организации, занаетчиски задруги и други облици на здружување на трудот и средствата, како и нивната деловна доходовна поврзаност со производни, прометни и други организации на здружениот труд врз потрајна основа.

Затоа посебно внимание и сестрана општествена поддршка заслужува постојаното сообразување и засилување на потребните претпоставки и услови за натамошно осмислено развивање на дејностите со личен труд со средства во сопственост на граѓаните во областа на занаетчиството, угостителството, туризмот, домашните ракотворби и друго, унапредување на самоуправната организираност и нивно здружување во соодветни здруженија, во договорни организации, задруги и други облици на нивна организираност, како и доходовно поврзување со производни, прометни и други организации на здружен труд врз долгорочни основи; нивно соодветно учество во делегатските собранија на општествено-политичките заедници, на соодветните интересни заедници, деловни заедници и други организации и заедници, со цел за:

3.1. Засилување на ангажираната поставеност на производните, прометните и други организации на здружениот труд, во што и Стопанската комора има свое место, има решавачко значење за остварувањето на програмата за забрзан развој на малото стопанство воопшто, и посебно за развојот на дејностите со личен труд со средства во сопственост на граѓаните во занаетчиството, угостителството, туризмот, домашните ракотворби и друго, до степен што ќе доведе малото стопанство и производните, услужните дејности со личен труд со средства во сопственост на граѓаните да се развива постојано и сразмерно со општиот стопански и друг развој и за задоволување на растечките потреби од тој вид на производи и услуги;

— постојано сообразување и засилување на потребните претпоставки и услови за конечен пресврт — здружениот труд целосно да се афирмира како основен носител на правата, должностите и одговорностите за тековните состојби и програмираниот развој на малото стопанство, при што целосно ќе го повлече осовременувањето и зголемувањето на производството, продуктивноста и доходноста на дејностите со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, како и засилување на нивната материјална и социјална положба и сигурност, особено преку:

— самоуправно доходовно поврзување врз потрајни основи на производните, градежните, прометните и други организации на здружениот труд со производителите со личен труд со средства во

сопственост на граѓаните во занаетчиството, угостителството, туризмот, домашните ракотворби и други дејности;

— меѓусебно усогласување на среднорочните и годишните планови за развој и работа, во правец на развој и ангажирање на капацитетот на производителите со личен труд со средства во сопственост на граѓаните и нивните здруженија, договорни организации, задруги и други облици на нивно здружување;

— нивно вклучување во изведување на инвестициони објекти;

— долгорочно договарање на производи на делови и друго што поради карактерот на мали серии не е рационално да се произведуваат во индустриските организации на здружениот труд;

— долгорочно договарање на производство и услуги за домашниот и странскиот пазар кои ќе го збогатат асортиманот со производи што не се произведуваат од индустријата или се барани како рачна изработка, како и народни ракотворби, сувенири и друго;

— укажување општа и стручна помош за унапредување на дејноста со личен труд со средства во сопственост на граѓаните за зголемување на производството, продуктивноста на доходноста, набавка на репроматеријали, опрема и друго, кредитирање на договореното производство и услуга, а особено преземање и пласман на производите, односно услугите и остварување на други цели и задачи утврдени во самоуправните спогодби и договори за меѓусебна соработка.

3.2. Забрзување и довршување на процесите за остварување на уставното право на работните луѓе што вршат дејности со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, да остваруваат, врз основа на својот труд, во начело иста општествено-економска положба и во основа исти права и должности како и работниците во организациите на здружениот труд, а особено:

(1) заедно со работниците во основните и во другите организации на здружениот труд и со работните луѓе и граѓаните во самоуправните интересни заедници и во другите самоуправни организации и заедници, како и во општините и во Републиката, засновано врз научните сознанија и оценки за развојните можности со планирање на својот труд и развојот да ги усогласуваат односите во општествената репродукција и да го насочуваат развојот на општественото производство и на другите општествени дејности со своите и заедничките интереси и цели утврдени врз самоуправна основа, заради унапредување на условите на својот живот и работа, создавање основи за нивна стабилност и за што поцелосно користење на можностите за развој на производните сили на општеството и за зголемување на продуктивноста на својот и на вкупниот општествен труд, заради развивање на социјалистичките самоуправни односи врз таа основа, заради совладување на стихийното дејствување на пазарот, како и заради непосредно учество во утврдувањето и остварувањето на севкупниот развој и јакнење угледот на општината, на Републиката и на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во целина;

(2) да ја остваруваат со Уставот утврдената самоуправни положба во социјалистичките општествено-економски односи, да располагаат со остварените резултати на својот труд и врз основите на солидарноста и заемноста и на социјалистичкиот хуманизам заедно со другите производители и самоуправувачи да ги задоволуваат своите лични и општествени потреби, да ја обезбедуваат својата економска и социјална сигурност и да создаваат сè поповолни услови за живот и работа и за развој на сестрана личност на работниот човек, преку постojано подобрување и изедначување на условите за живот и работа, со надминување врз основите на солидарност и заемност на разликите што произлегуваат од материјалната неразвиеност и од дру-

гите нееднакви услови за живот и работа, со изедначување на можностите за образование и работа и со оневозможување и отстранување на социјалните разлики што не се засновани врз примената на начелото за распределба според трудот;

(3) да остваруваат слободно и корисно здружување на трудот и средствата, како во односите на производството и копродукцијата, во размената на пазарот и во кредитните односи, така и преку здружување на трудот и средствата во соодветни здруженија на овие дејности, во договорни организации, занаетчиски задруги и други облици на здружување, односно на нивното поврзување во разни форми на соработка со организациите на здружениот труд врз потрајна основа.

Со слободно и рамноправно здружување на својот труд и средства на трудот со работниците во здружениот труд со општествени средства, по правило, врз потрајни и доходовни односи и со ангажирање на значителен дел од нивните потенцијали, — работните луѓе со личен труд со средства на трудот во нивна сопственост, всушност ќе ја прошируваат материјалната основа на својот труд и ќе ги користат со резултатите на општиот материјален општествен развој, и врз таа основа ќе остваруваат поголема стабилност и материјална и социјална сигурност за поцелосно задоволување на своите и општествените интереси и потреби, за развивање на своите работни и други способности, рамноправно ќе управуваат со работниците во организациите на здружениот труд со кои соработуваат со заедничките работи, заеднички одлучуваат за остварениот доход низ таа соработка и учествуваат во неговата распределба според својот придонес во остварувањето на тој доход, во согласност со самоуправната спогодба и Законот за здружениот труд.

(4) Во таа смисла, општествена поддршка заслужува осмислувањето и остварувањето на сознанијата и иницијативите кон:

— формирање соодветни општински и републички здруженија како облик на организираниост на сите работни луѓе што вршат производствени и услужни дејности со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, а внатре во општите здруженија посебна организираност по дејности односно видови на производи и услуги, како и со поврзаност и соработка со соодветни организации на здружениот труд во општината и Републиката, заради нивно организирано вклучување во системот на социјалистичките самоуправни односи, во планирањето и програмирањето на осовременувањето и зголемувањето на производството, продуктивноста и доходноста на својот труд; за обезбедување материјална и социјална сигурност и социјални права; за развивање на самоуправното спогодување со производствени, прометни и други организации на здружениот труд врз доходовни односи и потрајни основи, како и соодветно проширување на производните и услужните дејности според потребите на сите животни средини во градовите и селата во соработка со месните заедници и другите облици на непосредна организираност на работните луѓе и граѓаните — корисници на тие производи и услуги; за непосредно учество во утврдувањето и остварувањето на политиката и условите за тековно работење и развој на производните и услужните дејности и малото стопанство воопшто; на даночната политика, обезбедувањето работни простории, опрема, алат, репроматеријали, политика на цени и пласман на производите и услугите и другите услови за работа и за остварување други цели и задачи утврдени со низните општи самоуправни акти, со самоуправни спогодби и општествени договори;

— формирање договорни организации, задруги и други облици на организираност на работните луѓе што вршат производствени и услужни дејности со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, особено врз основа на долгорочни програми и соработка со производствени,

прометни и други организации на здружениот труд, со интересните самоуправни заедници за малото стопанство, односно со деловни заедници за одделни струки и производи и други облици на самоуправни доходовна и деловна поврзаност и соработка;

— при изборот и развојот на облиците на непосредна организираност на работните луѓе што вршат производни и услужни дејности со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, засновано врз принципот на доброволноста, да се остварува начелото на сеопфатност, што е важна претпоставка за нивното непосредно учество во остварувањето на нивните права и должности, нивните интереси и потреби, а исто така е од значење и за хармоничен материјален и општ развој на општеството во целина, особено на политичкиот систем заснован врз плурализмот на самоуправните интереси;

— одбегнување на нерационални и иситнети решенија и зафати, како и лаицизам и нерационален професионализам во облиците на организираност на работните луѓе што вршат производни и услужни дејности со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, по пат на развиен самоуправен механизам во нив, како и со потпирање врз организациите на здружениот труд со кои потрајно соработуваат во поглед на општата и стручна помош, во набавка на репроматеријали, опрема и друго, во кредитирање на договорените производи и услуги, а особено во прифаќањето и обезбедувањето на продажба на договореното производство и услуги врз начелата на доходовен однос, односно заеднички доход, како и по други прашања утврдени со самоуправните спогодби и договори;

— формирање на општински и републичка интересна заедница за малото стопанство во кои ќе ги остваруваат правата и должностите за состојбите и развојот на малото стопанство организациите на здружениот труд кои вршат дејности односно соработуваат со сферата на малото стопанство, со здруженијата и другите облици на организираност на работните луѓе што вршат производни и услужни дејности со личен труд и средства на трудот во сопственост на граѓаните, со корисниците на тоа производство и услуги, со организациите на здружениот труд, работните луѓе и граѓаните организирани во месните заедници и други облици на нивна непосредна организираност, како и со други заинтересирани организации и заедници.

3.3. Во остварувањето на посочените сознанија, иницијативи и задачи за надминување на одредени состојби и забрзан и хармоничен развој на малото стопанство и посебно на дејностите со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, соодветно да се ангажираат работните луѓе со личен труд и средства во нивна сопственост, како и сите општествени субјекти, а особено:

— во долгорочните, среднорочните и годишните планови и програми за нивно извршување да вградат соодветни решенија и задачи, односно да ги коригираат и иновираат постојните;

— притоа да се остварува соработка и усогласување на програмите и динамиката на нивното остварување меѓу организациите на здружениот труд од иста репродукциона целина, со облиците на организираност и на работните луѓе кои вршат дејности со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, како и во општините и Републиката.

II. МЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

Во процесот на развојот на социјалистичкото самоупраување, месните заедници сè повеќе се афирмираат како основни општествени клетки и специфични самоуправни интересни заедници на работните луѓе и граѓаните во местото на нивното живеење, како демократски облик во кој тие врз основите на самоупраувањето, солидарноста и хуманоста ги решаваат своите секојдневни и трајни

лични и заеднички потреби и интереси, и како конститутивен елемент на општествено-политичкиот систем и на самоуправното организирање на општеството во целина, односно како облик на хуманна човечка интеграција врз начелата на заемност и солидарност на работните луѓе и граѓаните во местото на живеење, и пошироко — со другите работни луѓе самоуправувачи по заедничките и општите интереси и потреби и за засилување на прогресот и угледот на општината, на Републиката и на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Во таа насока треба да се унапредуваат потребните претпоставки, решенија и услови за поттикнување и доразвивање на позитивните искуства во дејствувањето на месните заедници во кои работните луѓе и граѓаните непосредно, слободно и рамноправно се договараат и самостојно решаваат за остварувањето на своите заеднички интереси и за солидарно задоволување на личните и заедничките потреби здружени со други работни луѓе и самоуправувачи во реонот на општината и пошироко во самоуправните интересни заедници и во други облици — во областа на уредувањето на населбите, станувањето, комуналните дејности, здравствената и социјалната заштита, општествената заштита на децата, образованието, културата, физичката култура, вработувањето, снабдувањето, општествената исхрана, заштитата на потрошувачите, општонародната одбрана, општествената самозаштита и во други области на животот и работата, како и унапредувањето учеството на работните луѓе и граѓаните во утврдувањето и остварувањето на тековната и развојната политика, во вршењето на општествените работи во одлучувањето за прашањата од заеднички интерес во општината и Републиката.

Во таа смисла, покрај насоките од дел 1 точките 2, 3, што се однесуваат на месните заедници на село, општествена поддршка заслужува осмислувањето и остварувањето на сознанијата и иницијативите кон:

1. Унапредување на постојаната соработка меѓу месните заедници кои имаат понагласени заеднички интереси и потреби по пат на:

— усогласување на тековните и подолгорочните планови и програми за нивно извршување, особено во однос на заедничките проблеми, интереси и потреби;

— здружување на средства за остварување на програмираните заеднички потреби и дејности;

— координирање и синхронизирање на иницијативите и активностите по работите од заеднички интерес и потреби преку заедничко постојано тело, односно посебни или повременни координативни тела, и преку единиците на самоуправните интересни заедници за нивниот реон и други облици за остварување на определени заеднички интереси и потреби, составени од делегати на советите на заинтересирани месни организации, односно нивните основни делегации, потоа преку делегати или друг облик на учество во работата на тие тела, односно на единиците на самоуправните интересни заедници на организациите на здружениот труд од тоа подрачје, на организациите на здружениот труд во тоа подрачје чија дејност е нагласено присутна во подрачјето на здружените месни заедници;

— усогласување на ставовите по актите и прашањата што се предмет на расправа и донесување во собранијата на општествено-политичките заедници и самоуправните интересни заедници, особено кога подрачјето на тие месни заедници претставува делегатска единица, односно се поклопува со подрачјето на основната заедница или единица на самоуправните интересни заедници;

— унапредување и на други облици и можности на поврзаност и соработка на работните луѓе и граѓаните, организирани во месните заедници со организациите на здружениот труд, со здруженијата и другите облици на организираност на работните луѓе што вршат производствени и услужни

дејности со личен труд и средства на трудот во сопственост на граѓаните, со самоуправните интересни заедници и со другите самоуправни организации и заедници од подрачјето на месните заедници и пошироко;

— унапредување и активирање на трајните и повремените извори на средства за задоволување на заедничките интереси на работните луѓе и граѓаните организирани во месната заедница: (1) што само непосредно ги здружуваат со самопридонес или на друг начин, (2) со дел од доходот што го издвојуваат работниците во основните и во другите организации на здружениот труд од подрачјето на месната заедница и работниците од основните и други организации на здружениот труд што живеат на подрачјето на таа месна заедница, а работат надвор од неа, (3) средства што се остваруваат од активностите и вршењето на услугите во месните заедници, (4) средствата што општината ќе ѝ ги додели на месната заедница или ќе ѝ отстапи дел од даноците, од таксите и од другите давачки, (5) од доброволни прилози, подароци и други средства.

2. Изразување на месната заедница како конститутивен елемент во организирањето и дејствувањето на самоуправните интересни заедници.

Доколку во некои области и дејности месната заедница нема да биде конститутивен елемент, треба да се утврдуваат други облици и можности за нејзино учество во работата на собранијата на самоуправните интересни заедници, односно за развивање на разни форми на соодлучување и самоуправно договарање во задоволувањето на потребите и интересите на работните луѓе и граѓаните во тие области, како и по други прашања од заеднички интерес.

3. Тргувајќи од сознанието дека работните луѓе и граѓаните во месните заедници, како животна средина, непосредно одлучуваат и ги остваруваат своите заеднички интереси и солидарно ги задоволуваат бројните заеднички потреби — потребно е во статутите и другите општи акти на општината, на месната заедница, на интересните заедници и на другите организации и заедници, преку самоуправни спогодби и општествени договори меѓу сите самоуправни субјекти што се заинтересирани за задоволување на заедничките општествени потреби, како во комуната во целина, така и во месните заедници, постојано да се засилуваат претпоставките и решенијата за задоволување на тие потреби, особено преку:

— изградување на соодветни стандарди, мерила и критериуми, усогласени со општините и Републиката, за обемот и квалитетот на остварувањето на заедничките интереси и потреби, како основа за подолгорочни и тековни планови и програми;

— постојано засилување на изворите, обемот и намената на средствата за задоволување на тие потреби во границите на реалните можности, а тоа врз начелата на здружување и насочување на средствата за остварување на планираното по програмираната динамика со што да се надмине присутноста на парцијалните пристапи и глобално финансирање што не е во функцијата на остварување на утврдените планови и програми;

— обезбедување сè поефикасно и поцелосно да се остварува начелото на рамномерен развој и остварување на заедничките општествени потреби во сите животни средини, за да се одбегнат големите разлики и заостанувањето на понеразвиените средини;

— обезбедување на сè поцелосна примена на начелото на солидарност во насочувањето на изворите и средствата за задоволување на заедничките интереси и потреби и други облици на солидарно обезбедување на соодветен прилив на средства во понеразвиените животни средини, чии напори и издвоени средства не обезбедуваат остварување на усвоените стандарди по програмираната динамика, како механизам во рамките на општинските инте-

ресни заедници, и нивните основни заедници и единици, односно на републичките интересни заедници, ако се ограничени можностите на соодветните интересни заедници во општините;

— уредување и на другите меѓусебни односи, обврски и права на сите самоуправни субјекти што се заинтересирани за задоволување на заедничките општествени потреби (општината, месните заедници, интересните заедници, организациите на здружениот труд и други организации, здруженија и заедници) во функцијата на остварување на меѓусебно усогласените подолгорочни и тековни планови по програмираната динамика;

— обезбедување и натамошно проширување на можностите за банкарски и други кредити за остварување на програмите за задоволување на заедничките потреби.

III. САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

1. Во досегашната изградба на системот на самоуправното интересно здружување, заради задоволување на личните и заедничките потреби и интереси на работните луѓе и заради усогласување на трудот во областа за која основаат интересна заедница со тие потреби и интереси, што во практиката се прифати и потврди како силно збогатување на социјалистичката самоуправна демократија, постигнати се значајни почетни резултати и драгоцени искуства од работата на самоуправните интересни заедници и во создавањето на организационо-правни, материјални и други претпоставки за афирмација на начелата на слободната размена на трудот и другите вредности на новите општествено-економски односи во остварувањето на правата, обврските и должностите на работниците, работните луѓе и граѓаните во сите облици на нивната организираност.

Во досегашните резултати и искуства од самоуправното интересно здружување, покрај позитивното, во практиката се присутни и одредени еднострани и непотполности, од објективен и од субјективен карактер, што ги забавуваат и отежнуваат долгорочните процеси на воспоставување и развивање на квалитативно новите општествено-економски односи во системот на социјалистичкото самоуправување, особено:

— недоволната развиеност на доходовните односи и на повисоките облици на здружување на трудот и средствата во некои области на производствениот и друг труд објективно ги отежнуваат и забавуваат процесите на интеграција меѓу сите видови на општествен труд воопшто, и на интересното здружување посебно;

— во интересното здружување врз територијална основа во некои области, а особено во оние каде што постојат само републички интересни заедници, односно каде што републичките самоуправни интересни заедници не се изведени од општинските самоуправни интересни заедници туку паралелно и одвоено дејствуваат, изместено е тежиштето на таа организираност од општината како самоуправна и основна општествено-политичка заедница;

— бавно се остварува интересното здружување врз функционална основа, во интересни заедници врз репродукциони начела, каде што се остварува функционално здружување особено на производствениот и друг труд со научниот и образовниот труд;

— во рамките на самоуправните интересни заедници запоставено е организирањето во основни самоуправни интересни заедници и единици на самоуправните интересни заедници, со што е отежнато непосредното остварување на определени самоуправни права, интереси и должности на работниците и другите работни луѓе, на организациите на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници;

— самоуправните интересни заедници, особено во некои области, недоволно се здружени во поши-

роки (регионални, републички, сојузни) интересни заедници, односно преку формирање на сојузи и други здруженија на интересните заедници, како и со воспоставување на други облици на меѓусебна соработка во зависност од карактерот на одделни области односно од условноста за поцелосно остварување на потребите и интересите на поширок план врз начелата на заемност, меѓузависност и солидарност;

— во самоуправните интересни заедници, особено во некои области не се здружени сите работни луѓе заинтересирани за задоволување на своите лични и заеднички потреби и интереси и за усогласување на трудот во одделни области со тие потреби и интереси, од причини што механички и тесно се идентификувани, „давателите и корисниците на услугите“, така што на одредени категории работни луѓе — без оглед на тоа што издвојуваат наменски средства — им се ускратени можностите за остварување на своите права и должности;

— во самоуправното здружување, особено во некои области, бавно се надминуваат одредени состојби во начинот на издвојување и во користењето на наменски издвоените средства, кои делумно содржат белези на старите логики и текови, а особено нивното формирање претежно преку глобални придонеси, одредено осамостојување и оддалечување на тие средства од работните и животните средини што ги издвоиле, од задоволувањето на потребите на тие средини и од нивното влијание врз користењето на тие средства;

— во некои самоуправни интересни заедници, особено во одделни области, не задоволува динамиката на процесите кон сè поцелосно уредување на правата, обврските и одговорностите во меѓусебните односи во утврдувањето и остварувањето на долгорочни, среднорочни и годишни планови, со утврдени основи, мерила и стандарди врз начелата на рамномерност и солидарност и други мерки и решенијата што обезбедуваат менување на состојбите и стабилен развој на соодветна област, усогласено со плановите и политиката на општествено-економскиот и севкупниот развој на општината, Републиката и целата земја;

— бавно се одвиваат процесите на интересно здружување во материјалната сфера и друго.

Во мерка во која се присутни такви и слични појави и состојби во одделни области и облици на интересно здружување, односно во одделни животни и работни средини — објективно во таа мерка се недоразвиени потребните претпоставки и услови за сè поцелосно остварување на власта и самоуправувањето на работничката класа и на сите работни луѓе и граѓаните, организирани во основни организации на здружениот труд, во месни заедници, во други основни самоуправни организации и заедници и во други облици на здружување на работниците и на работните луѓе кои со личен труд и со средства на трудот во нивна сопственост вршат земјоделска, производна и услужна или професионална дејност, потоа во општествено-политички организации, општествени организации, здруженија и во други облици на нивната непосредна организираност.

Критичкиот осврт и потенцирањето на одредени неповолни состојби и појави во самоуправното интересно здружување не ги намалува досегашните резултати и искуства. Напротив, тие откриваат дека се долгорочни нагорнинските чекорења со длабоки општествено-економски трансформации што ги прави нашето самоуправно општество, дека новите вредности на политичкиот систем на социјалистичката самоуправна демократија се раѓаат со грчеви и во судир со остатоците на владеењето во името на работничката класа, работните луѓе и граѓаните и дека за натамошниот општествено-економски и сестран развој, како никогаш досега, е нужно осмислено и масовно развивање на одговорен и творчески однос и на ослободена иници-

јатива на работниците и сите работни луѓе од градот и селото.

2. Затоа заслужуваат сестрана општествена поддршка напорите за постојано сообразување и засилување на потребните претпоставки и услови за поусогласено и заедничко дејствување за создавање нови вредности во организирано задоволување на определени лични и заеднички потреби и интереси и за интензивирање на натамошниот развој и унапредувањето на интересното поврзување и здружување, засновано врз позитивните резултати и искуства, со осмислување и остварување на сознанијата и иницијативите според разликата во одделните области, надминувајќи ги забележителните слабости и недоследности и поттикнувајќи го развојот на системот на самоуправно здружување на сите заинтересирани субјекти во одделни општествени области.

2.1. Развиен систем на интересно здружување, со акцент на општинската и репродукционата самоуправна интересна заедница, со нивни основни самоуправни интересни заедници и единици.

(1) Во општините како самоуправни и основни општествено-политички заедници треба да израснува развиен систем на самоуправно интересно и друго здружување и организации во организациони здружениот труд, во здруженија и други облици на организираност на работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот во нивна сопственост вршат земјоделска, производствена, услужна или професионална дејност, во месните и интересните заедници и во други самоуправни организации и заедници, во класни и други општествено-политички и општествени организации, здруженија и други облици на непосредна организираност, низ што ќе се овозможува широко и автентично изразување и разрешување на личните, заедничките и општествените интереси и потреби на работните луѓе, и нивно непосредно учество во овладувањето со севкупната општествена репродукција, во вршењето на власта и остварувањето на нивните самоуправни права, слободи и должности.

Во таа смисла, во досегашната практика се потврди дека самоуправните интересни заедници претставуваат незаменлив облик на самоуправно здружување на сите заинтересирани работни луѓе и граѓани за задоволување на одредени свои заеднички и општествени интереси и потреби.

Покрај веќе оформените интересни заедници во областа на образованието, науката, здравството, социјалната заштита, општествената заштита на децата, пензиското и инвалидското осигурување, културата, физичката култура, во станбената област, вработувањето и други, присутни се сознанија и иницијативи за интересно здружување во областа на комуналните дејности, енергетиката, водостопанството, сообраќајот и врските, општествената исхрана и снабдувањето, масовниот туризам и рекреацијата, малото стопанство и други.

(2) Во натамошното развивање и унапредување на интересното здружување, треба доследно да се остварува начелото — општинската самоуправна интересна заедница, со нејзините основни заедници и единици да добие тежишно значење, да претставува, освен во ретки исклучоци, главна алка во вкупниот систем на интересното здружување.

И во ретките случаи кога во некоја општина објективно не ќе може да дејствува општинската самоуправна заедница за одделни области или дејности, задолжително треба да се формираат основна заедница и единици на самоуправните интересни заедници со соодветни права и должности во остварувањето на интересите и потребите на здружените работни луѓе и нивните самоуправни организации и заедници.

(3) Во одделни области (образование, наука и други) интересното здружување ќе се остварува врз функционален принцип, во репродукциони самоуправни интересни заедници и единици, ако со тоа се овозможува подоследно остварување на начелата на непосредно одлучување, неутуѓување на

средствата, непосредната слободна размена на трудот, повисок степен на поврзување и здружување во системот на општествениот труд, како и други предности според логиките и карактеристиките на тие области, односно ако овозможува поцелосно уредување на меѓусебните односи во ефикасното остварување на заедничките и општествените интереси и потреби во меѓузависност, заемност и солидарност.

Без оглед на тоа што во тие области тежиштето ќе биде врз репродукционите самоуправни интересни заедници, потребно е исто така да се формираат и општински самоуправни заедници, чиј делокруг соодветно ќе се уреди.

Затоа, единиците на СИЗ по тие дејности, кои по правило ќе се формираат на ниво на работна организација односно репродукционата целина во општината, свој делегат ќе испраќаат во републичката репродукциона самоуправни интересна заедница, исто така и во општинската самоуправни интересна заедница.

(4) Соодветно внимание заслужува поттикнувањето на интересното поврзување од повремени или потраен карактер меѓу заинтересираните за одредени заеднички интереси и потреби во делови на општината, во делови на репродукционата целина и слично, преку формирање на интересна заедница, преку самоуправни спогодување и општествено договарање или други облици на соработка, во зависност од карактерот на заедничкиот интерес и потребата од нивно остварување.

(5) Општинските и репродукционите интересни заедници во зависност од карактерот на областа за кои се формирани, можат да се здружуваат во пошироки (регионални и други, односно републички) интересни заедници, односно да основаат сојузни и други здруженија на интересните заедници и да воспоставуваат други облици на меѓусебна соработка, за поуспешно задоволување на одредени интереси и потреби, за обезбедување на повисок степен на заемност и солидарност, како и во случаи кога здружувањето на пошироки подрачја или во средни области претставува неопходен услов за обезбедување на рамномерно развивање и на еднаква општествено-економска положба на работниците во соодветните области, односно еднакви основни права на работните луѓе и граѓаните или за поефикасно остварување на личните, заедничките и општествените интереси и потреби. Но, притоа, по правило, не треба да се измести тежиштето од општинските и репродукционите интересни заедници.

За одредени области корисно е соодветно здружување и соработка и на ниво на Федерацијата.

(6) Како што се гледа од досегашните искуства, сознанија и иницијативи, интересното здружување ќе опфати голем број области и проблеми од општествениот живот, но тоа не треба да значи за секоја одделна област да постои посебна делегација, единица на самоуправни интересна заедница, основна општинска самоуправни интересна заедница, самоуправни интересна заедница, републичка самоуправни интересна заедница. Напротив, иако и тоа не е исклучено, зависно од карактерот на областа, од обемот и интензитетот на интересот и потребите за одделни области во животната и работната средина и во општината најчесто ќе се остварува интересно здружување на две и повеќе сродни области, со различности во таа смисла во општините во зависност и од нивната развиеност и друго.

Таквиот творчески пристап треба да доведе до соодветни решенија на интересното здружување во Скопје, каде што постојат и општини и градска заедница, покрај друго, поради карактерот на некои области, дали воопшто некои самоуправни интересни заедници ќе бидат на ниво на градот со основни заедници и единици во општините, односно здружувањето на ниво во обликот на градот на одделни општински самоуправни интересни заедници да се врши сообразно со уставниот статус

на градската заедница и по правило, да не се изместува тежиштето од општинската самоуправни интересна заедница.

Работниците, работните луѓе и граѓаните самоуправни организирани во самоуправни интересни заедници треба што понепосредно да учествуваат во одлучувањето по општествените прашања во собранијата на општините. Оваа уставна можност треба многу потворечки да се остварува. Имено, покрај собранијата на самоуправни интересни заедници за областа на образованието, науката, културата, здравствената и социјалната заштита, со статутите на општините треба да се определат и други самоуправни интересни заедници кои ќе одлучуваат рамноправно со надлежните собори на собранијата на општините. Се разбира, во зависност од конкретните услови и развиеност на односите во општините.

Во оваа смисла треба да се обезбеди многу потесна соработка со собранијата на оние републички самоуправни интересни заедници кои според Уставот не одлучуваат рамноправно со надлежните собори на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

2.2. Самоуправното интересно здружување на сите заинтересирани

Остварувањето на уставните определби дека Социјалистичка Република Македонија е заснована врз власта и самоуправањето на работничката класа и на сите работни луѓе и граѓаните и дека работничката класа и сите работни луѓе ја остваруваат власта и управувањето со другите општествени работи организирани во организации на здружениот труд и во други самоуправни организации и заедници и во класни и други општествено-политички и општествени организации, во натамошното развивање и унапредување на самоуправното интересно здружување, засновано врз досегашните резултати и искуства и со отстранување на тесното идентифицирање на „давателите и корисниците на услугите“ — треба да се обезбедува покрај другото, преку основање на основни делегации во сите работни и животни средини, со опфат на сите заинтересирани работни луѓе и граѓани, низ разни облици на нивна самоуправни и друга непосредна организираност.

(1) Основните самоуправни организации и заедници и другите облици на непосредна организираност на работните луѓе и граѓаните можат да избираат посебни делегации заради делегирање на делегати во собранијата на самоуправни интересни заедници, односно нивните основни заедници и единици.

Досегашните искуства и сознанија упатуваат на потребата, по правило, насекаде да се искористи таа уставна можност за да се надмине појавата на само една делегација за делегирање на делегати и во општествено-политичките заедници и во многуте самоуправни интересни заедници.

Досегашните искуства и сознанија, исто така, упатуваат дека е корисно во сите основни самоуправни организации и заедници, со ретки исклучоци, да се избираат повеќе делегации за самоуправни интересни заедници зашто една делегација за сите самоуправни интересни заедници не ќе може навремено и успешно да ги извршува своите функции во однос на сè поголемиот број на самоуправни интересни заедници.

Но, тоа исто така не значи за секоја постојна самоуправни интересна заедница да има и посебна делегација. Напротив, досегашните искуства и сознанија упатуваат кон делегација за повеќе самоуправни интересни заедници од сродни области, на пример, за образование, наука, култура, физичка култура; за здравство, социјална заштита, пензијско, инвалидско и друго осигурување; за комунална и станбена дејност, енергетика, водостопанство, сообраќај и врски, општествена исхрана и снабдување, туризам и рекреација; мало стопанство; или

слично групирање сообразно со условите и можностите во различни средини. Овој пример не треба да се сфати како шаблон, туку како поттик на творечки и одговорен однос во изнаоѓање на реални и конкретни решенија во различни услови. Соодветно на тоа се формираат единици на самоуправните интересни заедници, кои делегираат делегати во соодветните, една или повеќе, општински односно репродукциони самоуправни интересни заедници.

Во одделни основни самоуправни организации и заедници функцијата на делегација можат да ја вршат нивните избрани тела, определени со нивниот статут односно со друга одлука, или пак да избераат една делегација за сите самоуправни интересни заедници. Досегашните искуства и сознанија упатуваат дека таквите решенија се незадоволителни и како преодни треба да се надминуваат, со исклучок на понеразвиените работни и животни средини, каде што функцијата на делегација ја вршат сите работни луѓе, односно граѓани, ако нивниот број не ги надминува условите одредени со закон.

(2) Заради непосредно остварување на своите права, должности и одговорности, во остварувањето на своите заеднички и општествени потреби и интереси, работните луѓе и граѓаните во основните самоуправни организации и заедници формираат свои делегации, и тоа:

— работните луѓе во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе ООЗТ;

— земјоделските производители кои со личен труд и средства на трудот во нивна сопственост вршат земјоделска дејност, по правило, во секоја населба, односно заедно со работниците со кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот, организирани во здружение и во други облици на здружување;

— работните луѓе, кои со личен труд и средства на трудот во нивна сопственост вршат производни, услужни и други професионални дејности, заедно со работниците со кои го здружуваат трудот и средствата на трудот, организирани во здружение или во други облици на здружување во општината. Сообразно и со другите услови и критериуми за делегирање на делегати, во помалите општини тие можат да претставуваат и една делегатска единица односно единица на самоуправна интересна заедница која испраќа еден или повеќе делегати, а во поразвиените општини можат да бидат повеќе единици, групирани по сродност и струки, односно според облиците на нивната организираност;

— работните луѓе во работните заедници на државните органи, на општествено-политичките организации, на општествените организации и на здруженијата и во други работни организации што не се организирани како организации на здружениот труд, како и оние што се на служба во вооружените сили;

— работните луѓе и граѓаните во месните заедници;

— општествените организации, здруженијата и другите облици на непосредна организираност на работните луѓе и граѓаните. Функција на делегации, по правило, вршат избраните тела на тие организации и здруженија, ако поинаку не е регулирано во нивниот статут или со посебни одлуки. Основните облици на нивната организираност, по правило, учествуваат во единиците на соодветните самоуправни интересни заедници, а општинските тела вршат функција на делегација и делегираат делегат во собранијата на соодветните општествени самоуправни интересни заедници, ако поинаку не е решено во нивните статут или со други одлуки, односно во самоуправната спогодба за основање на самоуправната интересна заедница, со нејзиниот статут или со други самоуправни акти.

(3) Бројот и составот на својата делегација и начинот на изборот и отповикот на делегацијата го утврдуваат основните самоуправни организации и заедници, во согласност со законот.

Составот на делегацијата треба да обезбеди застапеност на работници од сите делови на процесот на работата и да одговара на социјалниот и друг состав на основната самоуправна организација и заедница, што е од значење за остварувањето на начелото на непосредно учествување и автентично застапување и остварување на своите заеднички и општествени потреби и интереси.

Во таа смисла е корисно во делегацијата да бидат застапени и општествени организации, здруженија и други облици на непосредна организираност на работните луѓе и граѓаните во работната односно во животната средина, како организирани и заинтересирани за одделни потреби и интереси, ако поинаку не е решено во самоуправните акти.

Исто така, заслужуваат внимание сознанијата дека е корисно, во соодветните делегации во месната заедница да делегираат свој член и оние организации на здружениот труд кои наменски издвојуваат средства за задоволување на личните, заедничките и општествените потреби што се остваруваат во местото на живеење, или ако бројот на работниците во одредени месни заедници не е значителен, тогаш да делегираат во единицата на самоуправната интересна заедница од соодветната област на подрачјето на повеќе заедници, односно со самоуправна спогодба или на друг начин да се остварува соработка меѓу тие месни заедници и соодветните ОЗТ, чии издвоени средства се остваруваат во животната средина. Според други сознанија, таа потреба ќе ја разрешуваат по пат на избор на членови за делегацијата на работници што живеат во населбата, со што се разрешува потребата од соодветна социјална структура на делегацијата, како и соработка и спогодување со соодветните ОЗТ, заинтересирани за задоволување на интересите и потребите на нивните работници во населбите каде што живеат.

(4) Заеднички делегат. Повеќе делегации, заинтересирани за одделни области — на подрачјето на месните заедници кои имаат многу слични и заеднички услови, потреби и интереси, односно повеќе делегации на ООЗТ и во иста работна организација, или од иста репродукциона целина во општината, по правило, организирани во единици на самоуправна интересна заедница, избираат заеднички делегат во соодветни општински, односно основни самоуправни интересни заедници.

Во единиците на самоуправната интересна заедница, според позитивните искуства, корисно е да се формира конференција на делегациите од основните организации и заедници кои избираат заеднички делегат. Понекогаш кога се разгледуваат, односно кога се усогласуваат ставовите по позначајни прашања, тие конференции на делегациите ќе се одржуваат, по правило, во присуство на сите членови на здружените делегации, но најчесто на нив ќе присуствуваат само одделни членови во зависност од прашањата за кои се расправа, односно се врши усогласување.

Со самоуправните општи акти на самоуправната интересна заедница и нејзините основни заедници и единици, односно на основните организации и заедници, се уредува начинот на остварување на функцијата на делегатот, на односите меѓу делегатот и неговата единица што го делегирала, на обврската на делегатот и делегацијата за консултација на самоуправните органи, организациите и работните луѓе, како и за постапувањето на делегатот во согласност со ставовите и насоките на изборната основа, кога во самоуправната интересна заедница се одлучува за прашања по кои работните луѓе во основната самоуправна организација и заедница одлучуваат со лично изјаснување во функција на обезбедување на неотуѓивото право на работниците и другите работни луѓе за непосредно учество и влијание во управувањето со ра-

ботите и средствата на општествената репродукција, во одлучувањето за делот од доходот кој наменски се издвојува и за неговото користење.

(5) Делегатот за самоуправниата интересна заедница и нејзините основни засадници и единици, согласно со закон, се избира како постојан или повремен делегат, што се уредува со самоуправниите општи акти на основните организации и засадници, односно на самоуправниите интересни засадници, зависно од карактерот на областа за која е организирана самоуправниата интересна заедница и од други услови и подобности.

Позитивните искуства и сознанија упатуваат кон најшироко афирмирање на институцијата променлив делегат, особено во општинските и репродукционите самоуправни интересни заедници и нивните основни засадници и единици, во функција на обезбедување автентично застапување на личните, заедничките и општи интереси и потреби, на поквалификувано и ефикасно усогласување и одлучување, на зголемена заинтересираност и ангажираност на членовите на делегациите како можни делегати. Тоа не значи дека треба сосем да биде занемарена институцијата постојан делегат. Но и кога се делегира постојан делегат, користно е да се предвиди можност за делегирање на повремен делегат, односно делегат за одделни седници или по одредени прашања.

2.3. Непосредно одлучување за формирање и користење на средствата за задоволување на општите општествени и заеднички потреби.

Напоредно со развитокот на самоуправниот поразување и здружувањето воопшто, а посебно на интересното здружување, започнаа процесите на соодветно менување на начинот на формирањето, насочувањето и користењето на средствата за задоволување на општите општествени и заеднички потреби, во правец на самоуправни регулирање преку самоуправниите интересни заедници, општествено договарање, самоуправни спогодување и сл.

Тие почетни сообразувања сè уште се оптоварени со едностраности и испотполности кои упатуваат на констатацијата дека допрва треба да се оствари пресврт кон целосно сообразување на тековните на средствата за задоволување на општите општествени и заеднички потреби, како материјална основа и во функција на непосредното одлучување во сè поразвиениот систем на социјалистичкото самоупраување, што е важна претпоставка за остварување на власта и самоупраувањето на работниците и на сите работни луѓе и граѓаните, организирани во основни самоуправни организации и заедници и во сите други облици на здружување и непосредна организираност, а особено:

(1) Средствата од сите извори што служат за задоволување на општите општествени и заедничките потреби треба да се евидентираат по основни самоуправни организации и засадници од каде што се издвоени (а збирно по единици на самоуправни интересни заедници и сл.), како појдовна претпоставка работниците во здружениот труд и другите работни луѓе и граѓаните да одлучуваат за средствата што ги издвојуваат од доходот и од својот личен доход и по други основи (данок, такси и др.), за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби, како и за нивното користење.

Наменски формираните средства за задоволување на општите општествени интереси и потреби и за личните, заедничките и општествени потреби и интереси, основните организации и заедници ги користат на начин и под услови утврдени со плановите и програмите за одделни области и дејности, усогласени во општината и Републиката и тоа, по правило, претежно преку непосредна слободна размена на трудот со организациите давателци на услуги, како и со здружување на дел од средствата со другите заинтересирани работни луѓе, организации и заедници за остварување на заеднички планови и програми преку единиците на самоуправниите интересни заедници, преку основните заедници на самоуправниите интересни засадници,

преку општинските и репродукционите самоуправни интересни заедници односно регионалните и републичките интересни засадници, врз начелата на заемност, меѓузависност и солидарност, зависно од карактерот на одделната област или дејност и нејзиното значење за општиот општествено-економски и есеан развој на општината, Републиката и целата земја.

Заради обезбедување определен обем на права од заедничките потреби кои значајно остварување на минимум материјална и социјална сигурност на работниците, работните луѓе и граѓаните, во пензиско-инвалидското осигурување, додатокот за децата, основните права на социјалната заштита, основното образование, задолжителните видови на здравствена заштита, материјалното обезбедување на привремено невработените и слично потребно е и натаму средствата за задоволување на овие потреби да се обезбедуваат солидарно на ниво на општините односно на Републиката.

(2) Засновано врз соодветни стандарди и други услови за остварување на задачите на долгорочните, среднорочните и тековните планови за развитокот на одделни области и дејности што се остваруваат со средствата за општо општествени и заеднички потреби, усогласено со насоките на плановите на соодветните општествено-политички заедници, во активирање на изворите на средства и во насочувањето на средствата, потребно е да се обезбедуваат следниве пристапи:

— соодветно активирање на сите извори на средства, врз начелото на реална и подеднаква оптовареност на сите заинтересирани животни и работни средини за остварување на интересите и потребите во одделни области и дејности, сообразно со утврдената политика за општи општествени и заеднички потреби;

— почитување на начелото за решавање на потребите и интересите на одредени животни и работни средини, средствата да се обезбедуваат од тие заинтересирани средини;

— доколку, при договорена висина на издвојување, тие средства не се доволни за остварување на планираниот стандард според програмирањата динамика во одредени области и дејности, солидарно да се обезбеди прилив на дополнителни средства од општината, односно од репродукционата целина, а во случаите кога нивната економска сила не е доволна, таков прилив на дополнителни средства да се обезбеди од соодветната републичка интересна заедница, со цел да се остварува рамномерен и хармоничен развиток на одделни области и дејности во сите работни и животни средини и на секоја одделно, т.е. да се одбегне застојувањето на понеразвиените што ќе го нарушува и на целата земја, зависно од карактерот на соодветната област и дејност, од значењето и третманот што го има во плановите за развој (општествен интерес). Тој прилив на дополнителни средства во понеразвиените општини, односно работни и животни средини, понекогаш ќе добива исповратен карактер, а понекогаш тие средства ќе бидат повратни, со соодветни поповолни услови за враќање.

(3) Во буџетот на Републиката и на општините, според утврдените основи, критериуми и стандарди, да се обезбедуваат средства за задоволување само на дел од општите општествени потреби, кои немаат карактер на заеднички потреби.

За другите општи општествени потреби, според утврдените основи, критериуми и стандарди, средствата се насочуваат преку самоуправниите интересни заедници и други облици на општествено договарање и самоуправни спогодување, за остварување на долгорочните, среднорочните и тековните планови и програми.

Придонесите на овие трансформации без одлагање треба да се интензивираат. Притоа, особено да се обезбеди поразвиените општини своите функции определени со Уставот и законите да ги извршуваат, потпирајќи се исклучиво врз сопствени

изворни приходи, а само понеразвиените општини да добиваат дополнителни средства од Републичкиот буџет за наведените општи општествени потреби, односно преку соодветните републички интересни заедници за заедничките потреби.

3. Развиениот систем на самоуправувањето бара нов квалитет во стручното услужување.

Сè поразвиениот самоуправен и делегатски систем на здружениот труд со општествени средства, на личниот труд со средства во сопственост на земјоделските производители, на производното и услужното занаетчиство, угостителство и на професионалните дејности, на месните заедници, на интересните заедници, на собранијата на општествено-политичките заедници и нивните извршни и управни органи, на општествено-политичките и општествените организации, здруженијата и другите облици на непосредна организираност на работниците и сите работни луѓе и граѓаните, не е следен со нови квалитети во стручните служби и стручното услужување воопшто. Надминувањето на тој расчекор станува акутно и мошне значајно и за развитокот на самиот самоуправен и делегатски систем.

Имено, отворените процеси на експанзија на сите облици на самоуправна организираност во сите работни и животни средини, како и на општините, Републиката и Федерацијата е придружена со неразумно квантитативно растење на иситнети и паралелни стручни служби, функционално не поврзани со соодветни научноистражувачки и стручни организации на здружениот труд, па поради сето тоа објективно неспособни за квалитетно современо услужување. Тоа претставува голема општествена нерационалност не само од финансискиот аспект, кој не е за потценување, но пред сè, поради објективната неспособност на така иситнетите стручни служби квалитетно да ги услужуваат самоуправните органи, делегациите и делегатите и самоуправната основа, така што тие да добиваат објективно и сестрано аналитички и научно расветлени проблеми и појави, целосно и споредбено прикажување на позитивното и негативното и на тенденциите во соодветната област или дејност, со квалификувани толкувања и посочувања на можни правци за разрешување на актуелни и развојни проблеми во определена област и во вкупниот развој во општината, Републиката и Федерацијата.

Затоа сестрана општествена поддршка заслужува доработката и остварувањето на сознанијата и иницијативите кон:

(1) — создавање на окрупнети стручни служби, функционално поврзани со соодветни научно-истражувачки и стручни организации, современо опремени со средства за работа и кадри, по правило кои ќе ги опслужуваат сите општествени субјекти, вклучително и интересните заедници во општината и Републиката. Репродукционите интересни заедници, по правило, стручно ќе ги опслужуваат заедничките стручни служби во соодветните организации на здружен труд;

(2) — создавање на современи и, по правило, мултидисциплинарни научно-истражувачки апликативни и стручни институти, заводи и слично, за одделни области и дејности, функционално поврзани и во функција на производствениот и друг труд и на другите општествени субјекти, кои со работниците и сите работни луѓе и граѓани заинтересирани за соодветната област, заеднички ќе ги остваруваат правата, обврските и должностите за состојбите и развитокот во соодветната дејност и спитиот прогрес на општината, Републиката и Федерацијата. Во нив, покрај минималниот број на постојано вработени стручни кадри, претежниот број треба да се обезбеди, како соработници меѓу ервните и други научни и високостручни профили на кадри од здружениот труд од другите средини, вклучително и од окрупнетите стручни служби,

кои квалитетно стручно и општествено владеат со проблематиката од соодветна област. Ангажирањето на таквите кадри, по правило, треба да се остварува како самоуправно договорен однос со нивните матични организации на здружениот труд.

Препораката им се упатува на организациите на здружениот труд, другите самоуправни организации и заедници и државните органи во смисла на член 318, став 3 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија да ја пасочат својата активност за нејзиното оживотворување.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 06-888
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

122.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и на член 2 став 2 од Законот за финансирање на изградбата, одржувањето и реконструкцијата на патништата („Службен весник на СРМ“ бр. 48/74), Собранието на Социјалистичка Република Македонија на оделни седници на Соборот на здружен труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ФИНАНСИСКАТА ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАДБА, ОДРЖУВАЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ПАТНАТА МРЕЖА ВО СР МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1976 ДО 1980 ГОДИНА

I

Во Одлуката за Финансиската програма за изградба, одржување и реконструкција на патната мрежа во СР Македонија за периодот од 1976 до 1980 година („Службен весник на СРМ“ бр. 30/77), во II дел, точката 3 се менува и гласи:

„3. Средства на Електростопанство — Скопје (за учество во изградбата на патот Прилеп — Мариово, за делницата Прилеп — Расимбегов Мост — Витолиште 32,5 мил. динари и учество за патот Битола — Маково за делницата Битола — Суводол 50,0 мил. динари) 82,5“.

Во истиот дел вкупниот износ на точките 1—7 „3.646,7“ се заменува со износот „3.594,2“.

Во III дел:

— во точка I во третиот ред износот „495,1“ се заменува со износот „476,1“;

— во точка I потточката 1.4 се менува и гласи: „1.4. Прилеп — Мариово сè се довршува целосно неговата изградба 29,6, 24,0, 99,5 и 1976/78“;

— во точка I вкупните износи на потточките 1.1.—1.9. „230,9, 104,1 и 495,1“ се заменуваат со износите: „225,5, 104,1 и 476,1“;

— во точка 2 износот „2.270,9“ се заменува со износот „2.237,4“;

— во точка 2 потточката 2.3. се менува и гласи: „Битола — Старовина“;

— во точка 2 потточката 2.4 се менува и гласи: „Расимбегов Мост — Витолиште 14,0, 14,0, 39,0 и 1978/79“;

— во точка 2 вкупните износи на потточките 2.1.—2.19. „688,0, 350,0 и 2.270,9“ се заменуваат со износите „682,0, 344,0 и 2.237,4“;

— вкупниот износ од 1 до 7 „3.646,7“ се заменува со износот „3.594,2“.

II

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 06-896
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. **Љубомир Гиговски, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Гога Николовски, с. р.

123.

Врз основа на член 2 став 2 од Законот за финансирање на изградбата, одржувањето и реконструкцијата на патиштата („Службен весник на СРМ“, број 48/74), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година, донесе

**ФИНАНСИСКА ПРОГРАМА
ЗА ИЗГРАДБА, ОДРЖУВАЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ПАТНАТА МРЕЖА ВО СР МАКЕДОНИЈА ЗА 1978 ГОДИНА**

I

Со оваа програма се утврдуваат средствата за изградба, одржување и реконструкција на патиштата во 1978 година, нивниот распоред и начин на користење.

II

Средствата за изградба, одржување и реконструкција на патиштата во 1978 година се утврдуваат во износ од 1.182,5 мил. динари и се обезбедуваат од:

	(во мил. дин.)
1. Републички средства (постојани извори)	478,7
— пренесени средства од минатата година	4,1
— од надоместок за погонско гориво	123,2
— од надоместок за погонска нафта (0, 40 дин./1 литар)	98,7
— од надоместок за регистрација	135,3
— од прераспределба (1 лит. бензин 0, 55 динари)	81,4
— од такси на странски моторни возила	36,0
2. Средства на општини (наменски одредени за експропријација на земјиштето и објектите на патниот појас)	25,0
3. Средства од СР Србија	3,0
1. Средства од јавен заем за патишта (наменски одредени за изградба и реконструкција на магистрални и регионални патишта)	546,2
5. Средства од Меѓународната банка (наменски одредени за изградба на делницата Куманово — Скопје — Титов Велес)	129,6
Вкупно: (1 — 5)	1.182,5

III

Средствата за изградба, одржување и реконструкција ќе се користат за:

1) Изградба и реконструкција на патните правци:

	Должина за градба км.	Во мил. дин.
1.1. Прилеп — Мариово (преку Расимбегов Мост) (довршување на изградбата на делницата до Расимбегов Мост и отпочнување со работите на делницата Расимбегов Мост — Витолиште)	26,0	66,0
1.2. Битола — Старавина — Делница Суводол — Маково (довршување на изградбата)	10,0	45,0
1.3. Македонски Брод — Кичево (довршување на изградбата)	27,0	96,0
1.4. Куманово — Свети Николе (продолж. со интензивна изградба)	42,0	131,5
1.5. Куманово — Ранковци (отпочнување со изградба на деловите од Куманово кон Ранковци и Крива Паланка)	20,0	40,0
1.6. Подмоље — Струга (почнување и завршување на изградбата на патот)	9,0	43,4
1.7. Куманово — Скопје — Титов Велес (почнување со изградба на првата трака од автопатот)	53,0	423,3
1.8. Интервенции на одделни патишта кои при прекатегоризацијата би се вилеле во регионалната патна мрежа		26,0
Маврови Анови — Маврово (7,0 мил. дин.)		
Тетово — Попова Шапка (15,0 мил. дин.)		
Битола — Пелистер (4,0 мил. дин.)		
1.9. Разлики во цени за извршени работи во 1977 година		26,2
1.10. Кратово — Пробиштип (финансиска обврска од минатата година)		8,2
Вкупно: (од 1.1. до 1.10.)		905,6
2. Одржување на патната мрежа		
2.1. Зимско одржување		20,0
2.2. Редовно одржување		38,0
Рутинско одржување, прегледна интервентна служба и обнова на хоризонтална сигнализација		
2.3. Периодично и инвестиционо одржување		75,6
Зајакнување, изградба и санација на објекти, уредување и изградба на паркиралишта, поставување на сообраќајна сигнализација		
2.4. Оперативна резерва		6,0
Елементарни непогоди и друго		
2.5. Останато		4,1
2.6. Помош во одржување на патот за Скудриње		1,0
Вкупно: (од 2.1 до 2.6.)		144,7
2.7. Надградба-санација на обиколување на Титов Велес		13,0
Вкупно: (од 2.1. до 2.7.)		157,7
3. Студии и проектирање		27,0
Изработка на економско-техничка документација, студии, проектирање, броење и анкетирање на сообраќајот		
4. Обврски по кредити		30,0
Отплата на анuitети		
5. Експропријација на земјиштето и објектите со средства на општини и со средства на Советот за патишта		47,0
6. Редовна дејност на Стручната служба		10,0
7. Финансиска обврска по договор за патот Делчево — Трабогвиштице		4,6
Вкупно: (од 1. до 6.)		1.182,5

IV

Средствата за изградба, одржување и реконструкција се даваат без обврска за враќање, со исклучок на средствата од Меѓународната банка.

Средствата од претходниот став ќе се употребат за намените предвидени во Програмата.

V

Оваа финансиска програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 06-896/1
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Тога Николовски, с. р.

124.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на СРМ, Собранието на Социјалистичка Република Македонија на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 март 1978 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ДОГОВОР ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ДОГОВОР ЗА ЗДРУЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА РАЗВОЈ НА ЕЛЕКТРО-ЕНЕРГЕТИКАТА ВО СР МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1976 ДО 1982 ГОДИНА

I

Се усвојува Општествениот договор за изменување и дополнување на Општествениот договор за здружување на средствата за развој на електроенергетиката во СР Македонија за период од 1976 до 1982 година.

Се овластува инж. Стојан Маткалиев, член на Извршниот совет и републички секретар за индустрија и трговија, во името на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, да го потпише Договорот.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на усвојувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 06-879
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

125.

Врз основа на член 19 од Законот за извршување на Републичкиот буџет за 1978 год. („Службен весник на СРМ“ бр. 44/77), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 март 1978 година, донесе

ФИНАНСИСКА ПРОГРАМА

ЗА НАМЕНИ ОД ПОСЕБЕН ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС ВО ОБЛАСТА НА ВОДОСТОПАНСТВОТО ВО 1978 ГОДИНА

I

Со оваа програма се утврдуваат средствата за финансирање на намените од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1978 година, распределбата, начинот и условите на користењето на средствата.

II

Средствата за финансирање на намените од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1978 година се утврдуваат во износ од 21.363.286 динари, а се обезбедуваат од:

	динари
1. Средствата на Републичкиот буџет за финансирање на водостопанската програма во 1978 година	20.000.000
2. Пренесени средства од Програмата за финансирање на намените од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1977 година	1.313.286
3. Останати приходи	50.000

III

Средствата утврдени во II дел од оваа програма се распределуваат за:

	динари
1. Редовно одржување и оправки на постојните заштитни водостопански објекти	6.000.000
2. Изградба на нови заштитни водостопански објекти и работи (заштита од ерозија, уредување на порои, регулација на реки, објекти за одбрана од поплави и слично)	9.800.000
3. Набавка на цевки за изградба на водоводи во селски населби	2.000.000
4. Студии, програми, проекти и слично во областа на водостопанството	1.500.000
5. Банкарски и административни трошоци, надзор и слично	250.000
6. Исплата на обврски по Програмата за финансирање на намени од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1977 година	1.313.286
7. Тековна резерва за интервенција за извршување на непредвидени итни работи	500.000

IV

Корисници на средствата од III дел на оваа програма можат да бидат месните заседници и другите организации и заедници — преку општините, како и организациите на здружениот труд што одржуваат заштитни водостопански објекти или имаат потреба за изградба на такви објекти.

V

Средствата од III дел точки 1 и 2 на оваа програма се користат со учество на корисникот на средства во пресметковното чинење на работите што ќе се извршат во 1978 година, и тоа:

III-1 за одржување на постојни заштитни водостопански објекти:	
— во хидромелиоративен систем, нај-малку	30%
— во хидромелиоративен систем, нај-малку	15%

III-2 за изградба на нови заштитни водостопански објекти и работи:

- во подрачјата на недоволно развиените општини, најмалку 20%
- во подрачјата на останатите општини, најмалку 30%

Средствата од III дел точка 3 на оваа програма се користат според условите утврдени во Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за 1978 година.

VI

Распределбата на средствата по корисници ќе ја изврши Републичкиот секретаријат за земјоделство и шумарство, по пат на конкурс, а според условите предвидени во оваа програма, Законот за водите, Законот за изградба на инвестициони објекти и други прописи за реализација на средствата.

VII

Средствата за финансирање на дејности од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1978 година се даваат без обврска за враќање.

VIII

Стручните и административните работи за спроведување на Програмата ги врши Републичкиот секретаријат за земјоделство и шумарство.

IX

Оваа програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1978 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 06-891
28 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Гога Николовски, с. р.

126.

Врз основа на точката 50 потточка 3 од Наредбата за сметките за уплата на приходите на општествено-политичките заедници и нивните фондови, на самоуправните интересни заедници и други самоуправни организации и заедници, за начинот на уплатување на тие приходи и за начинот на известување на корисниците на тие приходи („Службен лист на СФРЈ“, број 61/77), републичкиот секретар за финансии издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРЕОДНИ СМЕТКИ И НА ЗБИРНИ СТАПКИ ЗА УПЛАТУВАЊЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ ОД ЛИЧНИОТ ДОХОД ОД РАБОТЕН ОДНОС И ОД ДОХОДОТ

1. Обврзниците на придонесите од личниот доход од работен однос и од доходот (обврзници) ги уплатуваат придонесите од личниот доход од работен однос и од доходот со еден налог за пренос на преодни сметки по поодделни општини и Републиката и според збирните стапки утврдени со оваа наредба.

2. Уплатувањето на придонесите од личен доход од работен однос и од доходот, од точката 4 на оваа наредба, се врши на преодните сметки означени во списоците на преодните сметки А, Б, В и Г, а според збирните стапки утврдени во тие списоци и прегледите на стапките I, II и III кои се составен дел на оваа наредба.

Уплатата на другите придонеси од личниот доход од работен однос или кога тие не се плаќаат по збирна стапка утврдена во прегледите, од ставот 1 на оваа точка, се врши на сметките означени во Наредбата за сметките за уплата на приходите на општествено-политичките заедници и нивните фондови, на самоуправните интересни заедници и други самоуправни организации и заедници, за начинот на уплатување на тие приходи и за начинот на известување на корисниците на тие приходи.

3. Збирните стапки за придонесите што имаат иста основица за пресметување и плаќање се утврдуваат:

а) кога живеалиштето на работникот и седиштето на исплатителот на личниот доход се во иста општествено-политичка заедница, и

б) кога живеалиштето на работникот и седиштето на исплатителот на личниот доход не се во една општествено-политичка заедница.

4. Во збирните стапки се опфаќаат следниве придонеси:

а) придонеси од личниот доход од работен однос за општинските самоуправни интересни заедници:

од стопанството:

- придонес за основно образование,
- придонес за непосредна детска заштита,
- придонес за здравствено осигурување, и
- придонес за вработување.

од нестопанство:

- придонес за основно образование,
- придонес за непосредна детска заштита,
- придонес за здравствено осигурување,
- придонес за вработување,
- придонес за култура,
- придонес за физичка култура, и
- придонес за социјална заштита.

б) придонеси од личниот доход од работен однос за републичките самоуправни интересни заедници:

од стопанството:

- придонес за пензиско и инвалидско осигурување, и
- придонес за додаток на деца.

од нестопанството:

- придонес за пензиско и инвалидско осигурување,
- придонес за додаток на деца,
- придонес за насочено образование,
- придонес за култура,
- придонес за физичка култура,
- придонес за социјална заштита, и
- придонес за научна дејност.

а) придонеси од доходот:

За општинските самоуправни интересни заедници:

- придонес за култура,
- придонес за физичка култура,
- придонес за социјална заштита, и
- придонес за здравствено осигурување за повреда на работа и професионални заболувања.

За републичките самоуправни интересни заедници:

- придонес за насочено образование,
- придонес за култура,
- придонес за физичка култура,
- придонес за социјална заштита, и
- придонес за научна дејност.

5. Во налогот за пренос обврзниците во одделот „Цел на дознака“ ги впишуваат: основицата за пресметување на придонесите и даноците, збирната стапка (процент), месецот за кој се уплатуваат придонесите од личниот доход односно доходот.

6. Службата на општественото книговодство средствата уплатени на преодните сметки од точка 2 од оваа наредба, ќе ги распределува на збирните сметки на општината и на самоуправната интересна заедница според структурата на нивното учество со стапките вклучени во збирната стапка.

Празнењето на средствата од преодните сметки се врши еден ден порано од определениот рок за празнење на збирните сметки на корисниците за придонесите и даноците.

7. Со влегувањето во сила на оваа наредба престанува да важи Наредбата за утврдување на преодни сметки и на збирни стапки за уплатување на придонесите од личниот доход од работен однос и од доходот („Службен весник на СРМ“, број 17/77, 23/77 и 45/77).

8. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1. I. 1978 година.

Број 11-840/1
28 март 1978 година
Скопје

Републички секретар
за финансии,
Ристо Филиповеки, с. р.

23. Ресен	13,85	40310-844-021-16
24. Свети Николе	13,35	41420-844-027-16
25. Струга	12,45	41020-844-025-16
26. Струмица	14,05	41300-844-026-16
27. Тетово	12,55	41500-844-029-16
28. Титов Велес	14,45	41600-844-030-16
29. Штип	13,50	41400-844-028-16
30. Центар		40100-844-033-16
31. Чаир		40100-844-034-16
32. Гази Баба		40100-844-035-16
33. Карпош		40100-844-036-16
34. Кисела Вода		40100-844-037-16
Скопје*)	12,80	

*) Стапките од Скопје се применуваат за сите пет општини од Скопје реден број 30 до 34.

2. ОД НЕСТОПАНСТВОТО:

А) СПИСОК НА ПРЕОДНИ СМЕТКИ И ЗБИРНИ СТАПКИ НА ПРИДОНЕСИТЕ ОД ЛИЧНИОТ ДОХОД ОД РАБОТЕН ОДНОС ШТО СЕ ПЛАЌААТ ВО ПОЛЗА НА ОПШТИНСКИТЕ САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

1. Од стопанството:

Ред. бр. ОПШТИНА	Збирна стапка	Број на преодната сметка кај СОК
1	2	3
1. Берово	15,05	41440-844-001-16
2. Битола	12,50	40300-844-002-16
3. Брод Македонски	13,75	40321-844-003-16
4. Валаново	12,42	41310-844-031-16
5. Виница Македонска	14,50	41431-844-032-16
6. Гевгелија	13,30	41610-844-007-16
7. Гостивар	13,75	41510-844-008-16
8. Дебар	14,747	41030-844-004-16
9. Делчево	14,25	41450-844-005-16
10. Д. Хисар	13,35	40301-844-006-16
11. Кавадарци	14,85	41620-844-009-16
12. Кичево	14,75	40320-844-010-16
13. Кочани	13,00	41430-844-011-16
14. Кратово	13,25	40901-844-012-16
15. Крива Паланка	13,75	40910-844-013-16
16. Крушево	13,85	41110-844-014-16
17. Куманово	13,50	40900-844-015-16
18. Неготино	14,45	41630-844-016-16
19. Охрид	11,85	41000-844-017-16
20. Прилеп	13,75	41100-844-018-16
21. Пробиштип	13,25	41401-844-019-16
22. Радовиш	14,60	41310-844-020-16

Ред. бр. ОПШТИНА	Збирна стапка	Број на преодната сметка кај СОК
1	2	3
1. Берово	15,85	41440-844-001-21
2. Битола	13,25	40300-844-002-21
3. Брод Македонски	14,35	40321-844-003-21
4. Валаново	13,27	41310-844-031-21
5. Виница Македонска	16,10	41431-844-032-21
6. Гевгелија	14,05	41610-844-007-21
7. Гостивар	14,30	41510-844-008-21
8. Дебар	16,019	41030-844-004-21
9. Делчево	15,10	41450-844-005-21
10. Демир Хисар	14,30	40301-844-006-21
11. Кавадарци	15,75	41620-844-009-21
12. Кичево	16,65	40320-844-010-21
13. Кочани	14,05	41430-844-011-21
14. Кратово	14,23	40901-844-012-21
15. Крива Паланка	14,30	40910-844-013-21
16. Крушево	14,97	41110-844-014-21
17. Куманово	14,20	40900-844-015-21
18. Неготино	15,05	41630-844-016-21
19. Охрид	12,90	41000-844-017-21
20. Прилеп	14,30	41100-844-018-21
21. Пробиштип	14,40	41401-844-019-21
22. Радовиш	15,73	41310-844-020-21
23. Ресен	18,70	40310-844-021-21
24. Свети Николе	13,90	41420-844-027-21
25. Струга	13,50	41020-844-025-21
26. Струмица	15,03	41300-844-026-21
27. Тетово	13,25	41500-844-029-21
28. Титов Велес	15,08	41600-844-030-21
29. Штип	14,50	41400-844-028-21
30. Центар		40100-844-033-21
31. Чаир		40100-844-034-21
32. Гази Баба		40100-844-035-21
33. Карпош		40100-844-036-21
34. Кисела Вода		40100-844-037-21
Скопје*)	14,10	

*) Стапките од Скопје, се применуваат за сите пет општини од Скопје, реден број 30 до 34.

Б. СПИСОК НА ПРЕОДНИ СМЕТКИ И ЗБИРНИ СТАПКИ НА ПРИДОНЕСИТЕ ОД ДОХОДОТ ШТО СЕ ПЛАЌААТ ВО ПОЛЗА НА ОПШТИНСКИТЕ САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

Ред. бр. ОПШТИНА	Збирна стапка	Број на преодната сметка кај СОК
1	2	3
1. Берово	1,20	41440-844-001-58
2. Битола	1,30	40300-844-002-58
3. Брод Македонски	0,95	40321-844-003-58
4. Валандово	1,03	41310-844-031-58
5. Винаца Македонска	2,10	41431-844-032-58
6. Гевгелија	1,13	41610-844-007-58
7. Гостивар	1,25	41510-844-008-58
8. Дебар	1,672	41030-844-004-58
9. Делчево	1,35	41450-844-005-58
10. Демир Хисар	1,15	40301-844-006-58
11. Кавадарци	2,20	41620-844-009-58
12. Кичево	1,60	40320-844-010-58
13. Кочани	1,11	41430-844-011-58
14. Кратово	1,30	40901-844-012-58
15. Крива Паланка	1,114	40910-844-013-58
16. Крушево	1,62	41110-844-014-58
17. Куманово	1,25	40900-844-015-58
18. Неготино	0,80	41630-844-016-58
19. Охрид	1,30	41000-844-017-58
20. Прилеп	0,89	41100-844-018-58
21. Пробиштип	1,55	41401-844-019-58
22. Радовиш	1,74	41310-844-020-58
23. Ресен	0,97	40310-844-021-58
24. Свети Николе	1,00	41420-844-027-58
25. Струга	1,40	41020-844-025-58
26. Струмица	1,38	41300-844-026-58
27. Тетово	1,00	41500-844-029-58
28. Титов Велес	1,35	41600-844-030-58
29. Штип	1,15	41400-844-028-58
30. Центар		40100-844-033-58
31. Чаир		40100-844-034-58
32. Гази Баба		40100-844-035-58
33. Карпош		40100-844-036-58
34. Кисела Вода		40100-844-037-58
Скопје*)	2,00	

*) Стапките од Скопје се применуваат на сите пет општини од Скопје, реден број 30 до 34.

В. СПИСОК НА ПРЕОДНИ СМЕТКИ И ЗБИРНИ СТАПКИ НА ПРИДОНЕСИТЕ ОД ЛИЧНИОТ ДОХОД ШТО СЕ ПЛАЌААТ ВО ПОЛЗА НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ, ЧИИ СЕДИШТА СЕ НАОЌААТ НА ПОДРАЧЈЕТО НА ОПШТЕСТВЕНО ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ КАДЕ ВРАБОТЕНИОТ ИМА ЖИВЕАЛИШТЕ

1. ОД СТОПАНСТВОТО:

Ред. број	Општина	За основно обра- зование	За неосредна детска заплата	Збирна стапка	Број на преодната сметка кај СОК
1. Берово		5,80	0,50	6,30	41440-844-001-37
2. Битола		4,15	0,50	4,65	40300-844-002-37
3. Брод Мак.		5,00	0,50	5,50	40321-844-003-37
4. Валандово		5,10	0,35	5,45	41310-844-031-37
5. Винаца Мак.		6,00	0,50	6,50	41431-844-032-37
6. Гевгелија		4,60	0,45	5,05	41610-844-007-37
7. Гостивар		5,00	0,50	5,50	41510-844-008-37
8. Дебар		6,30	0,697	6,997	41030-844-004-37
9. Делчево		5,00	0,50	5,50	41450-844-005-37
10. Д. Хисар		5,00	0,50	5,50	40301-844-006-37
11. Кавадарци		6,00	0,50	6,50	41620-844-009-37
12. Кичево		6,00	0,50	6,50	40320-844-010-37
13. Кочани		4,50	0,50	5,00	41430-844-011-37
14. Кратово		4,50	0,50	5,00	40901-844-012-37
15. Кр. Паланка		5,00	0,50	5,50	40910-844-013-37
16. Крушево		5,10	0,50	5,60	41110-844-014-37
17. Куманово		4,80	0,55	5,35	40900-844-015-37
18. Неготино		5,60	0,50	6,10	41630-844-016-37
19. Охрид		3,60	0,50	4,10	41000-844-017-37
20. Прилеп		5,00	0,50	5,50	41100-844-018-37
21. Пробиштип		4,50	0,50	5,00	41401-844-019-37
22. Радовиш		5,35	0,50	5,85	41310-844-020-37
23. Ресен		5,50	0,50	6,00	40310-844-021-37
24. Св. Николе		5,00	0,50	5,50	41420-844-027-37
25. Струга		3,60	0,50	4,10	41020-844-025-37
26. Струмица		5,10	0,80	5,90	41300-844-026-37
27. Тетово		3,80	0,50	4,30	41500-844-029-37
28. Т. Велес		5,60	0,50	6,10	41600-844-030-37
29. Штип		5,00	0,50	5,50	41400-844-028-37
30. Центар					40100-844-033-37
31. Чаир					40100-844-034-37
32. Гази Баба					40100-844-035-37
33. Карпош					40100-844-036-37
34. Кисела Вода					40100-844-037-37
Скопје*)		4,80	0,60	5,40	

*) Стапките од Скопје се применуваат на сите пет општини од Скопје, реден број 30 до 34.

2. ОД НЕСТОПАНСТВОТО

Ред. број	ОПШТИНА	За основно образование	За култура	За физичка култура	За социјална заштита	За непокретна имот. заштита	Збирна стапка	Број на предната сметка кај СОК
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Берово	5,80	0,40	0,10	0,30	0,50	7,10	41440-844-001-42
2.	Битола	4,15	0,44	0,07	0,24	0,50	5,40	40300-844-002-42
3.	Брод Мак.	5,00	0,10	0,15	0,35	0,50	6,10	40321-844-003-42
4.	Валандово	5,10	0,12	0,40	0,33	0,35	6,30	41310-844-031-42
5.	Виница Мак.	6,00	0,60	0,40	0,60	0,50	8,10	41431-844-032-42
6.	Гевгелија	4,60	0,30	0,15	0,30	0,45	5,80	41610-844-007-42
7.	Гостивар	5,00	0,25	0,10	0,20	0,50	6,05	41510-844-008-42
8.	Дебар	6,30	0,80	0,40	0,072	0,697	8,269	41030-844-004-42
9.	Дељчево	5,00	0,30	0,30	0,25	0,50	6,35	41450-844-005-42
10.	Д. Хисар	5,00	0,30	0,15	0,50	0,50	6,45	40301-844-006-42
11.	Кавадарци	6,00	0,35	0,20	0,35	0,50	7,40	41620-844-009-42
12.	Кичево	6,00	1,00	0,50	0,40	0,50	8,40	40320-844-010-42
13.	Кочани	4,50	0,30	0,50	0,25	0,50	6,05	41430-844-011-42
14.	Кратово	4,50	0,20	0,18	0,60	0,50	5,98	40901-844-012-42
15.	Кр. Паланка	5,00	0,20	0,05	0,30	0,50	6,05	40910-844-013-42
16.	Крушево	5,10	0,38	0,50	0,24	0,50	6,72	41110-844-014-42
17.	Куманово	4,80	0,40	0,10	0,20	0,55	6,05	40900-844-015-42
18.	Неготино	5,60	0,20	0,10	0,30	0,50	6,70	41630-844-016-42
19.	Охрид	3,60	0,35	0,55	0,15	0,50	5,15	41000-844-017-42
20.	Прилеп	5,00	0,18	0,18	0,19	0,50	6,05	41100-844-018-42
21.	Пробиштип	4,50	0,75	0,20	0,20	0,50	6,15	41401-844-019-42
22.	Радовиш	5,35	0,48	0,30	0,35	0,50	6,98	41310-844-020-42
23.	Ресен	5,50	2,30	0,50	2,05	0,50	10,85	40310-844-021-42
24.	Св. Николе	5,00	0,20	0,35	—	0,50	6,05	41420-844-027-42
25.	Струга	3,60	0,30	0,50	0,25	0,50	5,15	41020-844-025-42
26.	Струмица	5,10	0,33	0,50	0,15	0,80	6,88	41300-844-026-42
27.	Тетово	3,80	0,10	0,10	0,50	0,50	5,00	41500-844-029-42
28.	Т. Велес	5,60	0,25	0,08	0,30	0,50	6,73	41600-844-030-42
29.	Штип	2,30	2,30	0,50	0,90	0,50	6,50	41400-844-028-42
30.	Центар							40100-844-033-42
31.	Чаир							40100-844-034-42
32.	Гази Баба							40100-844-035-42
33.	Карпош							40100-844-036-42
34.	Кисела Вода							40100-844-037-42
35.	Скопје*)	4,80	0,90	0,10	0,30	0,60	6,70	

*) Стапките означени за Скопје се иети за сите општини од Скопје, ред. бр. 30 до 34.

Г ПРЕОДНИ СМЕТКИ И ЗБИРНИ СТАПКИ НА ПРИДОНЕСИТЕ ШТО СЕ ПЛАЌААТ НА РЕПУБЛИЧКИТЕ САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

1. Од личен доход од стопанството: Збирна стапка	Број на предната сметка кај Службата на општественото книговодство 40100-844-033-63
12,65%	
2. Од личен доход од нестопанството: Збирна стапка	Број на предната сметка кај Службата на општественото книговодство 40100-844-033-79
16,95%	
3. Од доходот: Збирна стапка	Број на предната сметка кај Службата на општественото книговодство 40100-844-033-84
5,51%	

I. ПРЕГЛЕД

на стапките на придонесите на општинските самоуправни интересни заедници што се плаќаат од личниот доход на работниците и тоа:

1. ОД СТОПАНСТВОТО

Ред. број	Општина	Основно образ.	Здравствено осигурув.	Непосредна детска заштита	Вработување	Збирна стапка
0	1	2	3	4	5	6
1.	Берово	5,80	8,00	0,50	0,75	15,05
2.	Битола	4,15	7,10	0,50	0,75	12,50
3.	Брод Мак.	5,00	7,50	0,50	0,75	13,75
4.	Валандово	5,10	6,50	0,35	0,47	12,42
5.	Виница Мак.	6,00	7,25	0,50	0,75	14,50
6.	Гевгелија	4,60	7,60	0,45	0,65	13,30
7.	Гостивар	5,00	7,50	0,50	0,75	13,75
8.	Дебар	6,30	7,00	0,697	0,75	14,747
9.	Делчево	5,00	8,00	0,50	0,75	14,25
10.	Д. Хисар	5,00	7,10	0,50	0,75	13,35
11.	Кавадарци	6,00	7,50	0,50	0,85	14,85
12.	Кичево	6,00	7,50	0,50	0,75	14,75
13.	Кочани	4,50	7,25	0,50	0,75	13,00

	0	1	2	3	4	5	6
14.	Кратово		4,50	7,50	0,50	0,75	13,25
15.	Кр. Паланка		5,00	7,50	0,50	0,75	13,75
16.	Крушево		5,10	7,50	0,50	0,75	13,85
17.	Куманово		4,80	7,50	0,55	0,65	13,50
18.	Неготино		5,60	7,60	0,50	0,75	14,45
19.	Охрид		3,60	7,00	0,50	0,75	11,85
20.	Прилеп		5,00	7,50	0,50	0,75	13,75
21.	Пробиштип		4,50	7,50	0,50	0,75	13,25
22.	Радовиш		5,35	8,00	0,50	0,75	14,60
23.	Ресен		5,50	7,10	0,50	0,75	13,85
24.	Св. Николе		5,00	7,10	0,50	0,75	13,35
25.	Струга		3,60	7,60	0,50	0,75	12,45
26.	Струмица		5,10	7,40	0,80	0,75	14,05
27.	Тетово		3,80	7,50	0,50	0,75	12,55
28.	Т. Велес		5,60	7,60	0,50	0,75	14,45
29.	Штип		5,00	7,25	0,50	0,75	13,50
30.	Центар						
31.	Чаир						
32.	Гази Баба						
33.	Карпош						
34.	Кисела Вода Скопје*)		4,80	6,80	0,60	0,60	12,80

*) Стапките од Скопје се применуваат на сите пет општини од Скопје, ред. број од 30 до 34

2. НЕСТОПАНСТВО

Ред. број	Општина	Основно образ.	Култура	Физич. култ.	Социјал. зашт.	Здрав. осиг.	Непос. д. зашт.	Вработување	Збирна стапка
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Берово	5,80	0,40	0,10	0,30	8,00	0,50	0,75	15,85
2.	Битола	4,15	0,44	0,07	0,24	7,10	0,50	0,75	13,25
3.	Брод Мак.	5,00	0,10	0,15	0,35	7,50	0,50	0,75	14,35
4.	Валандово	5,10	0,12	0,40	0,33	6,50	0,35	0,47	13,27
5.	Виница Мак.	6,00	0,60	0,40	0,60	7,25	0,50	0,75	16,10
6.	Гевгелија	4,60	0,30	0,15	0,30	7,60	0,45	0,65	14,05
7.	Гостивар	5,00	0,25	0,10	0,20	7,50	0,50	0,75	14,30
8.	Дебар	6,30	0,80	0,40	0,072	7,00	0,697	0,75	16,019
9.	Делчево	5,00	0,30	0,30	0,25	8,00	0,50	0,75	15,10
10.	Д. Хисар	5,00	0,30	0,15	0,50	7,10	0,50	0,75	14,30
11.	Кавадарци	6,00	0,35	0,20	0,35	7,50	0,50	0,85	15,75
12.	Кичево	6,00	1,00	0,50	0,40	7,50	0,50	0,75	16,65
13.	Кочани	4,50	0,30	0,50	0,25	7,25	0,50	0,75	14,05
14.	Кратово	4,50	0,20	0,18	0,60	7,50	0,50	0,75	14,23
15.	Кр. Паланка	5,00	0,20	0,05	0,30	7,50	0,50	0,75	14,30
16.	Крушево	5,10	0,38	0,50	0,24	7,50	0,50	0,75	14,97
17.	Куманово	4,80	0,40	0,10	0,20	7,50	0,55	0,65	14,20
18.	Неготино	5,60	0,20	0,10	0,30	7,60	0,50	0,75	15,05
19.	Охрид	3,60	0,35	0,55	0,15	7,00	0,50	0,75	12,90
20.	Прилеп	5,00	0,18	0,18	0,19	7,50	0,50	0,75	14,30
21.	Пробиштип	4,50	0,75	0,20	0,20	7,50	0,50	0,75	14,40
22.	Радовиш	5,35	0,48	0,30	0,35	8,00	0,50	0,75	15,73
23.	Ресен	5,50	2,30	0,50	2,05	7,10	0,50	0,75	18,70
24.	Св. Николе	5,00	0,20	0,35	—	7,10	0,50	0,75	13,90
25.	Струга	3,60	0,30	0,50	0,25	7,60	0,50	0,75	13,50
26.	Струмица	5,10	0,33	0,50	0,15	7,40	0,80	0,75	15,03
27.	Тетово	3,80	0,10	0,10	0,50	7,50	0,50	0,75	13,25
28.	Т. Велес	5,60	0,25	0,08	0,30	7,60	0,50	0,75	15,08
29.	Штип	2,30	2,30	0,50	0,90	7,25	0,50	0,75	14,50
30.	Центар								
31.	Чаир								
32.	Гази Баба								
33.	Карпош								
34.	Кисела Вода								
35.	Скопје*)	4,80	0,90	0,10	0,30	6,80	0,60	0,60	14,10

*) Стапките од Скопје се применуваат на сите пет општини од Скопје, реден број 30 до 34

II. П Р Е Г Л Е Д
на стапките на придонесите на општинските самоуправни интересни заедници што се плаќаат од доходот за 1978 год.

Гед. број	ОПШТИНА	Култура	Физичка култура	Социјална заштита	Здравствено осигурување за повреди на работа и профес. заболувања	Збирна стапка
1.	Берово	0,30	0,10	0,30	0,50	1,20
2.	Битола	0,50	0,29	0,31	0,20	1,30
3.	Брод Мак.	0,10	0,10	0,25	0,50	0,95
4.	Валандово	0,10	0,30	0,23	0,40	1,03
5.	Виница Мак.	0,60	0,40	0,60	0,50	2,10
6.	Гевгелија	0,40	0,15	0,18	0,40	1,13
7.	Гостивар	0,30	0,15	0,30	0,50	1,25
8.	Дебар	0,80	0,40	0,072	0,40	1,672
9.	Делчево	0,30	0,30	0,25	0,50	1,35
10.	Д. Хисар	0,30	0,15	0,50	0,20	1,15
11.	Кавадарци	0,60	0,30	0,60	0,70	2,20
12.	Кичево	0,50	0,50	0,20	0,40	1,60
13.	Кочани	0,20	0,30	0,21	0,40	1,11
14.	Кратово	0,15	0,05	0,60	0,50	1,30
15.	Кр. Паланка	0,36	0,036	0,218	0,50	1,114
16.	Крушево	0,38	0,50	0,24	0,50	1,62
17.	Куманово	0,40	0,15	0,20	0,50	1,25
18.	Неготино	0,10	0,10	0,20	0,40	0,80
19.	Охрид	0,20	0,55	0,15	0,40	1,30
20.	Прилеп	0,13	0,12	0,14	0,50	0,89
21.	Пробиштип	0,75	0,10	0,20	0,50	1,55
22.	Радовиш	0,34	0,50	0,40	0,50	1,74
23.	Ресен	0,35	0,07	0,35	0,20	0,97
24.	Св. Николе	0,35	0,15	0,10	0,40	1,00
25.	Струга	0,30	0,50	0,20	0,40	1,40
26.	Струмица	0,33	0,50	0,15	0,40	1,38
27.	Тетово	0,10	0,10	0,30	0,50	1,00
28.	Т. Велес	0,30	0,30	0,35	0,40	1,35
29.	Штип	0,25	0,30	0,10	0,50	1,15
30.	Центар					
31.	Чаир					
32.	Гази Баба					
33.	Карпош					
34.	Кисела Вода Скопје*	1,10	0,10	0,30	0,50	2,00

*) Стапките од Скопје се применуваат на сите пет општини од Скопје, реден број 30 до 34.

III. П Р Е Г Л Е Д
на стапките на поединечните придонеси на републичките самоуправни интересни заедници што се плаќаат од личен доход на работниците и тоа:

1. ОД СТОПАНСТВОТО:	Стапка	
	Бруто	Нето
1. Придонес од личен доход за пензиско и инв. осигурување	9,70% *)	14,15% *)
2. Придонес од личен доход за додаток на деца	2,95%	—
Збирна стапка	12,65%	
2. ОД НЕСТОПАНСТВОТО	Стапка	
1. Придонес од личен доход за пензиско и инвалидско осигурување	9,70%	
2. Придонес од личен доход за додаток на деца	2,95%	

*) Стапката 9,70% служи само за пресметување на бруто личен доход, односно на основицата од која се пресметуваат другите придонеси од личен доход, додека стапката 14,15% служи за стварно пресметување на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување и тоа нето личен доход.

3. Придонес за насочено образование	3,55%
4. Придонес за научна дејност	0,45%
5. Придонес за социјална заштита	0,05%
6. Придонес за физичка култура	0,05%
7. Придонес за култура	0,20%
Збирна стапка	16,95%
3. ОД ДОХОДОТ:	Стапка
1. Придонес од доходот за насочено образование	4,25%
2. Придонес од доходот за научните дејности	0,34%
3. Придонес од доходот за култура	0,55%
4. Придонес од доходот за физичката култура	0,07%
5. Придонес од доходот за социјална заштита	0,30%
Збирна стапка	5,51%

126.

Врз основа на член 16 од Законот за распишување на јавен заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија („Службен весник на СРМ“, бр. 30/77), републичкиот секретар за финансии донесува

У П А Т С Т В О

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА УПАТСТВОТО ЗА НАЧИНОТ НА ЗАПИШУВАЊЕТО, УПЛАТУВАЊЕТО И ОТПЛАТУВАЊЕТО НА ЈАВНИОТ ЗАЕМ ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ПАТИШТАТА ВО СР МАКЕДОНИЈА И ЗА НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕТО НА ДАНОЧНИТЕ ОЛЕСНУВАЊА И ДРУГИ ПОГОДНОСТИ

1. Во називот на Упатството за начинот на запишувањето, уплатувањето и отплатувањето на јавниот заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија и за начинот на користењето на даночните олеснувања и други погодности („Службен весник на СРМ“, бр. 31/77 и 41/77), по зборот „погодности“, се додаваат зборовите: „како и обликот и текстот на обврзниците“.

2. По точката 23, се додава нова точка 24, која гласи:

„Обврзниците за заемот од сите апоени ќе се изработат во големина 205 × 285 мм, а во различна боја по апоени.“

Обврзницата се состои од два дела: самата обврзница на која се отпечатени сите битни елементи и талон, кој се состои од 5 ануитетски купони.

На лицето на обврзницата е содржан следниов текст:

„Серија _____ Број _____“

СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

О Б В Р З Н И Ц А

за јавен заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија на износ _____ (ознака на номиналната вредност на обврзницата со бројки и букви) кој износ Социјалистичка Република Македонија ќе му го исплати на доносителот на обврзницата во 5 еднакви годишни ануитети со 10% камата годишно.

Обврзницата е издадена на 1 јануари 1980 година, во Скопје.

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАР
ЗА ФИНАНСИИ.“

На опачината на обврзницата е содржан следниов текст:

„Заем за изградба и реконструкција на патишта

Обврзницата е издадена врз основа на Законот за распишување јавен заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија („Службен весник на СРМ“, бр. 30/77).

Емисионите и ануитетските работи и исплатата на обврзниците по заемот ги врши Стопанската банка — Здружена банка — Скопје.

По оваа обврзница е пресметана каматата од денот на уплатувањето на заемот што е содржана во ануитетските купони.

Правото на наплатата на ануитетските купони застарува за три години од денот на нивната достасаност за наплата.

Амортизационен план

Годишен Ред. бр. на Главница Отплата Камата ануитет купонот (податоците се печатат на секоја обврзница по апоени)“

Талонот ги содржи ануитетските купони од број 1 до 5 и гласи: „Серија _____ Број на обврзницата _____

СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АНУИТЕТСКИ КУПОН

на обврзницата за заем за изградба и реконструкција на патиштата

(ознака на вредноста со бројки)

Достасува за наплата на 1 мај 198 — година“.

На обврзницата на горниот дел, како и на секој ануитетски купон, се става грбот на Социјалистичка Република Македонија, а во долниот дел на лицето на обврзницата се става и сувиот печат на Републичкиот секретаријат за финансии.“

Досегашната точка 24 станува 25.

3. Ова упатство влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. К-03-2706/1-77
22 март 1978 година
Скопје

Републички секретар
за финансии,
Ристо Филиповски, с. р.

По извршеното срамнување со изворниот текст, утврдено е дека во текстот на Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на здравството и здравствено-то осигурување, објавен во „Службен весник на СРМ“ број 9/78, се поткраднале грешки поради што се дава

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Во членот 1 во десеттиот ред по зборот „здружување“ наместо запирка треба да стои точка и запирка; во единаесеттиот ред по зборот „органи“ наместо точка и запирка треба да стои запирка и во петнаесеттиот ред, по зборот „труд“ наместо за-

пирка треба да стои точка и запирка а потоа да се додадат зборовите: „активните воени лица и цивилните лица во служба на вооружените сили на СФРЈ“.

Број 09-923
3 април 1978 година
Скопје

ОД ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНАТА КОМИСИЈА НА СОБРАНИЕТО НА СРМ

По извршеното срамнување со изворниот текст на Одлуката за распоредување на девизите утврдени за потребите на Социјалистичка Република Македонија за 1978 година („Службен весник на СРМ“ бр. 8/78), се констатира дека е пропуштено да се објави распоредот на девизите утврдени за потребите на Социјалистичка Република Македонија за 1978 година, што во смисла на член 3 став 2 е составен дел на оваа одлука.

Поради тоа се дава следната

ИСПРАВКА
СО КОЈА СЕ ДАВА РАСПОРЕДОТ НА ДЕВИЗИТЕ УТВРДЕНИ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1978 ГОДИНА

РАСПОРЕД

на девизите утврдени за потребите на Социјалистичка Република Македонија за 1978 година (изразено во динари)

Ред. број	КОРИСНИК	за стокovní плаќања	за несоков- ни плаќања	Вкупно
1	2	3	4	5
1.	Собрание на Социјалистичка Република Македонија	1.000.000	—	1.000.000
2.	Извршен совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија	7.500.000	1.300.000	8.800.000
3.	Републички секретаријат за внатрешни работи	44.000.000	1.000.000	45.000.000
4.	Републички секретаријат за народна одбрана	1.850.000	—	1.850.000
5.	Републички штаб за територијална одбрана	7.000.000	—	7.000.000
6.	Републички секретаријат за здравство и социјална политика	11.800.000	200.000	12.000.000
7.	Републички секретаријат за информатици	150.000	100.000	250.000

1	2	3	4	5
8.	Републички хидро-метеоролошки завод	3.000.000	170.000	3.170.000
9.	Републички завод за статистика	760.000	—	760.000
10.	Републички завод за техничка соработка	—	1.000.000	1.000.000
11.	Радио-телевизија — Скопје	40.000.000	3.000.000	43.000.000
12.	НИП „Нова Македонија“	—	3.000.000	3.000.000
13.	Народна банка на Македонија	883.000	280.000	1.163.000
14.	Служба на општественото книговодство	1.600.000	100.000	1.700.000
15.	Стопанска комора на Македонија	160.000	300.000	460.000
16.	Собранија на општините, градот Скопје и на заедницата на општините и градовите на Македонија	3.000.000	2.000.000	5.000.000
17.	Архив на Македонија	200.000	96.000	296.000
18.	Институт за градежништво	2.000.000	—	2.000.000
19.	Сојуз на радио-аматерите на Македонија	1.300.000	—	1.300.000
20.	Републичка заедница на здравството и здравственото осигурување	—	3.000.000	3.000.000
21.	Заедница на пензиско и инвалидско осигурување	400.000	—	400.000
22.	Републичка заедница на културата	3.020.000	—	3.020.000
23.	Заедница на научните дејности	8.000.000	2.000.000	10.000.000
24.	Општа заедница на образованието	4.200.000	800.000	5.000.000
25.	Девизна резерва	2.981.000	3.450.000	6.431.000
ВКУПНО:		144.804.000	21.796.000	166.600.000

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈА

Врз основа на член 13 став 5 од Законот за заштита на растенијата од болести и штетници („Службен весник на СРМ“, бр. 39/77), републичкиот секретар за земјоделство и шумарство објавува:

СПИСОК

НА ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА КОИ ЌЕ ВРШАТ ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕДИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПОСЕВИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СЕМЕ, ОБЈЕКТИТЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ШУМСКО СЕМЕ И ОБЈЕКТИТЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА САДЕН МАТЕРИЈАЛ НА ПОВЕКЕГОДИШНИ ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ШУМСКИ РАСТЕНИЈА

I. Организации на здружениот труд за вршење задолжителни здравствени прегледи на земјоделски посеви за производство на семе и објекти за производство на саден материјал на повеќегодишни земјоделски растенија се:

1. — ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ — ИНСТИТУТ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ВО СКОПЈЕ — за сите земјоделски посеви за производство на семе и објекти за производство на саден материјал на повеќегодишни земјоделски растенија.

2. — ИНСТИТУТ ЗА ПАМУК — ОТСЕК ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ВО СТРУМИЦА — за сите земјоделски посеви за производство на семе.

3. — ИНСТИТУТ ЗА ТУТУН — ОТСЕК ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ВО ПРИЛЕП — за земјоделски посеви за производство на семе од тутун.

4. — ИНСТИТУТ ЗА ОРИЗ — ОТСЕК ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ВО КОЧАНИ — за земјоделски посеви за производство на семе од ориз.

5. — ЗИК „ПЕЛАГОНИЈА“ — ЗАЕДНИЦА НА ООЗТ ОД ЗЕМЈОДЕЛСКО ПРОИЗВОДСТВО — ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ВО БИТОЛА — за земјоделски посеви за производство на житни, фуражни и индустриски култури.

II. Организација на здружениот труд за вршење задолжителни здравствени прегледи на објекти за производство на шумско семе и објекти за производство на саден материјал на повеќегодишни шумски растенија е:

1. — ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ — ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА ШУМИТЕ И ДРВОТО ВО СКОПЈЕ.

III. Во ставот 1 од Списокот на организациите на здружениот труд за вршење стручна и здравствена контрола над производството, за утврдување квалитетот и за вршење на анализа на земјоделското семе („Службен весник на СРМ“, бр. 29/75), се бришат зборовите „и здравствена“.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

ЗАЕДНИЦА НА ВРАБОТУВАЊЕТО — РАДОВИШ 174.

Врз основа на член 31, став 5 од Законот за самоуправните интересни заедници на вработувањето и за материјалното обезбедување за време на привремена безработност („Службен весник на СРМ“, бр. 20/74), Собранието на Општинската заедница на вработувањето — Радовиш, на седницата одржана на 29 декември 1977 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ ЗА 1978 ГОДИНА

Член 1

Придонесот за вработување се пресметува и се плаќа од личниот доход на работниците во кои се

содржани придонесите и даноците што се плаќаат од личниот доход (брuto личен доход) по стапка од 0,75%.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со нејзиното донесување, а ќе се применува од 1 јануари 1978 година.

Број 18/6

29 декември 1977 година

Радовиш

Претседател,

Бораниева Лилјана, с. р.

ЗАЕДНИЦА НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ — ДЕБАР**175.**

Врз основа на член 9, 24 и 25 од Законот за самоуправните заедници на здравството и здравственото осигурување („Службен весник на СРМ“ број 5/74), член 102 од Законот за здравствено осигурување и задолжителните видови на здравствената заштита на населението на СРМ („Службен весник на СРМ“ број 21/74) и член 23 точка 9 од Самоуправната спогодба за основање на Општинска заедница на здравството и здравственото осигурување Дебар, Собранието на Заедницата на седницата одржана на ден 27 февруари 1978 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ ВАЖНОСТА НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ЗА 1978 ГОДИНА****Член 1**

Важноста на Одлуката за утврдување на стапката на придонесот на здравството и здравственото осигурување на работниците за 1977 година бр. 813 од 30.12.1976 год. објавена во Службен весник на СРМ“ број 5 од 9 февруари 1977 година, се продолжува и за 1978 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила 8 дена по објавувањето во „Службен весник на СРМ“, а ќе се применува од 1.01.1978 година.

Број 0801-457
27 февруари 1978 година
Дебар

Претседател на Собранието,
Дема Ивзи, с. р.

176.

Врз основа на член 9, 24 и 25 од Законот за самоуправните заедници на здравството и здравственото осигурување („Службен весник на СРМ“ бр. 5/74), член 102 од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствената заштита на населението во СРМ („Службен весник на СРМ“ број 21/74) и член 23 точка 9 од Самоуправната спогодба за основање на општинска заедница на здравството и здравственото осигурување Дебар, Собранието на Заедницата на здравството и здравственото осигурување Дебар, на седницата одржана на ден 27 февруари 1978 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА ПРИДОНЕСОТ НА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ ЗА 1978 ГОДИНА****I**

Со оваа одлука се утврдува висината на придонесот за финансирање на здравственото осигурување на земјоделците осигуреници при Општинската заедница на здравството и здравственото осигурување Дебар за 1978 година.

II

Земјоделските осигуреници ги плаќаат следните придонеси за здравствено осигурување:

а) За задолжителни видови на здравствена заштита:

2⁰/₀ од катастарскиот приход и 30,00 динари за секој осигурен член на домаќинството;

б) За здравствена заштита која самостојно ја утврдува заедницата:

1⁰/₀ од катастарскиот приход и 20,00 за секој осигурен член на домаќинството.

III

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден по објавувањето во „Службен весник на СРМ“, а ќе се применува од 1.01.1978 година.

Број 0801-458
27 февруари 1978 година
Дебар

Претседател на Собранието,
Дема Ивзи, с. р.

ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА — КРАТОВО**177.**

Врз основа на член 11 точка 3 од Законот за самоуправните интересни заедници за социјална заштита („Службен весник на СРМ“ бр. 5/74), Собранието на општинската самоуправна интересна заедница за социјална заштита, на седницата одржана на 23. XII. 1977 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА УТВРДУВАЊЕ НА СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ОД ЛИЧЕН ДОХОД ОД ЗЕМЈОДЕЛСКА ДЕЈНОСТ НА ОПШТИНСКАТА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА — КРАТОВО****I**

Стапката на придонесот од личен доход од земјоделска дејност на Општинската самоуправна интересна заедница за социјална заштита за 1978 година се утврдува на 0,80% од пропишаните основици на член 18 од Законот за самоуправни интересни заедници за социјална заштита.

II

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“, а ќе се применува од 1.01.1978 година.

Број 01-15
23 декември 1977 година
Кратово

Претседател,
Цветко Донеv, с. р.

ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА — ТЕТОВО**178.**

Врз основа на член 27 став 4 од Статутот на Општинската самоуправна интересна заедница за општествена заштита на децата — Тетово, Собранието на Заедницата, на седницата одржана на 17. II. 1978 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ВИСИНАТА НА СТАПКИТЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ ЗА НЕПОСРЕДНА ДЕТСКА ЗАШТИТА ВО 1978 ГОДИНА****I**

Се утврдува Одлуката за измена на одлуката за висината на стапките на придонесите за непосредна детска заштита за 1978 година.

II

Висината на стапките на придонесите изнесува:

- Придонес од личен доход од работен однос 0,50⁰/₁₀₀,
- Придонес од личен доход од земјоделска дејност 0,30⁰/₁₀₀,
- Придонес од личен доход од самостојно вршење на стопанска и нестопанска дејност 0,50⁰/₁₀₀.

III

Со донесувањето на оваа одлука престанува да важи одлуката бр. 1016 од 27. XII. 1977 година.

IV

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1. I. 1978 година.

Број 0801-224
17 февруари 1978 година
Тетово

Претседател,
Селман Рустеми, с. п.

МАЛИ ОГЛАСИ

Се огласуваат за неважни следните загубени документи:

- Слободна карта, издадена од ГСП — Скопје, на име Живко Стојановски, Скопје. (4545)
- Воена книшка, издадена — Скопје на име Акија Вишник, с. Сарај — Скопје. (4546)
- Здравствена легитимација, издадена во Скопје на име Севда Ибровиќ, Скопје. (4547)
- Воена книшка, издадена во Скопје на име Нуредин Исаин, Скопје. (4548)
- Здравствена легитимација, издадена во Скопје на име Драган Филиповски, Скопје. (4549)
- Работна книшка, бр. 46376, издадена во Скопје на име Радислав Ковачевски, Скопје. (4550)
- Свидетелство за завршено вечерно VIII одделение, издадено од ОУ „Благоја Давков“ во Скопје на име Роза Цветевска, Скопје. (4551)
- Воена книшка, издадена во Јастребарско, Загреб на име Петар Стојмановски, Скопје. (4552)
- Ученичка книшка за VIII одделение, издадена од Основното училиште „Крсте Мисирков“ — Скопје на име Ленче Иванова, Скопје. (4553)
- Воена книшка, издадена во Скопје на име Живко Божиновски, с. Бардовци, Скопје. (4554)
- Свидетелство за положен завршен испит, издадено од Гимназијата „Орце Николов“ во Скопје на име Исмета Хајрадиновиќ, Скопје. (4555)
- Работна книшка, издадена во Скопје на име Александар Јанковиќ, Скопје. (4556)
- Воена книшка, издадена во Призрен, на име Петре Дебарлиев, Скопје. (4557)
- Уверение за работодаводител, издадено од Градежниот центар за стручно образование на кадри — Скопје на име Благоја Трајко Томовски, Скопје. (4558)
- Работна книшка, издадена во Скопје на име Муамер Исеновски, с. Студеничани, Скопје. (4559)
- Свидетелство за II година, издадено од Авто-сообраќаен училишен центар во Скопје, на име Милош Лалиќ, Скопје. (4560)
- Здравствена легитимација бр. 14, издадено во Скопје на име Демир Сабрија, Скопје. (4561)
- Свидетелство за VIII одделение, издадено од Основното училиште за возрасни „А. С. Макаренко“ во Скопје на име Томче Шчутовски, Скопје. (4562)
- Воена книшка, издадена во Скопје на име Златко Трајковски, Скопје. (4563)

Свидетелство за VII одделение, издадено од Основното училиште во с. Кучково на име Цветко Ташевски, нас. „К. Јабука“ с. Волково — Скопје. (4563)

Индекс бр. 293/74, издаден од ВЕШ — Прилеп на име Кире Костоски, ул. „Пенка Котеска“ бр. 49 — Прилеп. (4566)

Ученичка книшка за I година, издадена од ГУЦ „Здравко Цветковски“ во Скопје на име Љупчо Наумовски, Скопје. (4567)

Воена книшка, издадена во Словенска Бистрица на име Сали Мемет, Скопје. (4568)

Работна книшка, издадена во Скопје на име Добривоје Живковиќ, Скопје. (4570)

Воена книшка, издадена во Требиње на име Никола Стојан Василев, Скопје. (4571)

Воена книшка, издадена во Скопје на име Бериша Шабани, с. Копаница, Скопје. (4572)

Воена книшка, издадена од Скопје на име Благоја Чангоски, с. Побожје, Скопје. (4573)

Воена книшка, издадена од Скопје на име Рамиз Мустафа, Скопје. (4574)

Воена книшка, издадена од Скопје на име Симеон Николовски, Скопје. (4575)

Здравствена легитимација, издадена од Скопје на име Венка Гочевска, Скопје. (4576)

Свидетелство за завршено VI одделение, издадено од ОУ „Благоја Давков“ за возрасни на име Душан Костадиновски, Скопје. (4577)

Индекс бр. 4630, издаден од Медицинскиот факултет — Скопје на име Тихомир Мате Матовски, Скопје. (4578)

Членска карта на носители на Албанска споменица, издадена во Скопје, на име Димитрија Видоевски, Скопје. (4579)

Слободна карта, издадена од ГСП — Скопје на име Димитрија Видоевски, Скопје. (4580)

Слободна автобуска карта, издадена од Градски сообраќај — Скопје на име Хамлет Вактијар, Скопје. (1)

Свидетелство од IV одделение на име Павлина Атанасоска, с. Десово — Прилеп. (2)

Свидетелство од IV одделение на име Ристосија Новеска, с. Русјаци, Македонски Брод. (3)

Свидетелство од V одделение на име Јелисавета Столеска, с. Самоков, Македонски Брод. (4)

Воена книшка на име Иџет С. Бекири, с. М. Речица, Тетово. (5)

Диплома на име Исак Тахири, ул. „Вардарска“ бр. 116, Тетово. (6)

Свидетелство за VIII одделение на име Благоја Трајковски, с. Брезница, Македонски Брод. (7)

Ученичка книшка на име Зоре Гурчески, с. Д. Батушје, Македонски Брод. (8)

Свидетелство за VIII одделение, на име Миленка Цветкоска, с. Десово, Прилеп. (9)

Свидетелство од VIII разред на име Ахмет Реџепи, с. Пирок, Тетово. (10)

Свидетелство за IV одделение на име Садик Јашари, с. Боговиње, Тетово. (11)

Свидетелство за IV одделение на име Азиз Руфати, с. Боговиње, Тетово. (12)

Свидетелство од VIII разред на име Нухи А. Адеми, с. Добри Дол, Тетово. (13)

Земјоделска здравствена легитимација на име Наџие Зибери, с. Боговиње, Тетово. (14)

Земјоделска здравствена легитимација на име Назлије Зибери, с. Боговиње, Тетово. (15)

Возачка дозвола на име Нафи Скендери, с. Челопек, Тетово. (16)

Свидетелство од VIII одделение на име Цена Наумоска, ул. „М. Аџев“ бр. 159, Прилеп. (17)

Ученичка книшка од IV одделение на име Афет Целадини, с. Синичане, Тетово. (18)

Ученичка книшка од IV одделение на име Шаин Мурати, с. Камеѓане, Тетово. (19)

- Свидетелство од VI одделение на име Нурифет Нухи, с. Боговиње, Тетово. (20)
- Свидетелство од VI одделение на име Таип Дењали, с. Боговиње, Тетово. (21)
- Воена книшка на име Ремзи З. Јашари, с. Вејце, Тетово. (22)
- Воена книшка на име Божин Димовски, Струмица. (23)
- Диплома, издадена од Земјоделското училиште „Кузман Јосифовски“, на име Драган Дестиноски, с. Кутлешово, Прилеп. (24)
- Свидетелство од I, II и III година, издадено од Техничко дрвопреработувачко училиште на име Благоја Лазаревски, ул. „Л. Трпков“ бр. 8, Титов Велес. (25)
- Свидетелство од VIII одделение на име Драган Девик, ул. „11 Октомври“ бр. 5, Титов Велес. (26)
- Ученичка книшка од IV одделение на име Амрија Исак, с. Урвич, Тетово. (27)
- Воена книшка на име Мите Митров, ул. „Вардарска“ бр. 22, Штип. (28)
- Свидетелство од IV одделение на име Бојана Костадиноска, с. Здуње, Македонски Брод. (29)
- Диплома, на име Трајанка Николоска, Прилеп. (30)
- Индекс бр. 586/73, издаден од ВЕШ, Прилеп, на име Цена Димоска, ул. „11 Октомври“ бр. 234, Прилеп. (31)
- Свидетелство од VIII одделение, издадено од Училиштето „К. Гаврилоски“, на име Трајче Стојаноски, ул. „Ц. Илиески“ бр. 19, Прилеп. (32)
- Свидетелство од II година, издадено од Гимназијата „М. Ацев“ на име Методија Јанкулоски, ул. „Маркова“ бр. 68, Прилеп. (33)
- Свидетелство од VIII одделение, издадено од Училиштето „Д. Јовановски“ на име Горица Димеска, ул. „Кр. Волнароски“ бр. 69, Прилеп. (34)
- Свидетелство од VIII одделение, издадено од Вечерното училиште „М. Пијаде“ на име Трајко Трајкоски, ул. „Ст. Бизерко“ бр. 6, Прилеп. (35)
- Свидетелство од I, II и III година, издадено од Училиштето „Тр. Б. Тарзан“, на име Благоја Лазаревски, ул. „Л. Трпков“ бр. 8, Титов Велес. (36)
- Свидетелство од VIII одделение, издадено од Основното училиште „Кр. Мисирков“, с. Лагово на име Нада Маркоска, с. М. Рувци, Прилеп. (37)
- Работна книшка на име Мирјана Петровиќ, ул. „Д. Божинов“ бр. 71, Куманово. (38)
- Свидетелство за VIII одделение на име Соња Соколова, ул. „Сл. Давчев“ бр. 5, Титов Велес. (39)
- Свидетелство за VI одделение на име Тоде Трајков, с. Бусулица, Титов Велес. (40)
- Лична карта, издадена од СУП — Загреб на име Екрем Тахири, с. Каменане, Тетово. (41)
- Здравствена легитимација на име Ирфан Зибери, с. Цепчиште, Тетово. (42)
- Воена книшка на име Муса М. Љимани, с. Отупиште, Тетово. (43)
- Воена книшка на име Сакип К. Касами, ул. „29 Ноември“ бр. 50, Тетово. (44)
- Воена книшка на име Амедија М. Османи, ул. „Бр. Миладинови“ бр. 362, Тетово. (45)
- Свидетелство за IV разред на име Алил Селмани, с. Чифлик, Тетово. (46)
- Воена книшка на име Амдија Ј. Амети, ул. „Вардарска“ бр. 122, Тетово. (47)
- Работна книшка на име Драгица Ристевска, ул. „Риечка“ бр. 4-а, Битола. (48)
- Работна книшка на име Љубе Поповски, с. Слепче, Демир Хисар. (49)
- Ученичка книшка од VII одделение на име Вера Грижоска, ул. „Орде Чопела“ бр. 7, Прилеп. (50)
- Работна книшка на име Благоја Оклески, ул. „Р. Левката“ бр. 2, Прилеп. (51)
- Свидетелство од VIII одделение на име Благоја Оклески, ул. „Р. Левката“ бр. 2, Прилеп. (51-а)
- Диплома на име Илија Кочоски, ул. „5 Пролетерска бригада“ бр. 136, Прилеп. (52)
- Ученичка книшка на име Жарко Илиески, ул. „М. Тито“, Прилеп. (53)
- Свидетелство од IV одделение на име Тодор Тодороски, с. Крушеица, Прилеп. (54)
- Свидетелство за VIII одделение на име Славе Илијески, с. Дуње, Прилеп. (55)
- Работна книшка на име Драгомир Симоновски, с. Г. Крушје, Куманово. (56)

СОДРЖИНА			
	Страна		
112. Закон за приправниците — — — —	289	126. Упатство за дополнување на Упатството за начинот на запишувањето, уплатувањето и отплатувањето на јавниот заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија и за начинот на користењето на даночните олеснувања и други погодности — — — —	330
113. Закон за вработувањето и осигурувањето во случај на невработеност — — —	291	Исправка на Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на здравството и здравственото осигурување — — —	325
114. Закон за привремените мерки на општествена заштита на самоуправните права и општествената сопственост — — —	297	Исправка со која се дава распоредот на девизите утврдени за потребите на Социјалистичка Република Македонија за 1978 година — — — — —	331
115. Закон за посебните процесни постапки во семејните спорови — — — — —	299	Список на организации на здружениот труд за заштита на растенијата кои ќе вршат задолжителни здравствени прегледи на земјоделски посеви за производство на семе, објектите за производство на шумско семе и објектите за производство на саден материјал на повеќегодишни земјоделски и шумски растенија	331
116. Закон за изменување на Законот за прекршоци — — — — —	303	Општи акти на самоуправните интересни заедници	
117. Закон за изменување и дополнување на Законот за премоер и катастар на земјиштето — — — — —	304	РАДОВИШ	
118. Закон за изменување и дополнување на Законот за утврдување на катастарскиот приход — — — — —	305	174. Одлука за определување на стапката на придонесот за вработување за 1978 год.	332
119. Закон за дополнување на Законот за данокот на промет на недвижности и права	306	ДЕБАР	
120. Закон за изменување и дополнување на Законот за адвокатурата и другите видови на правна помош — — — — —	306	175. Одлука за продолжување на важноста на Одлуката за утврдување на стапката на придонесот на здравството и здравственото осигурување на работниците за 1978 година — — — — —	333
121. Препорака за натамошно унапредување на самоуправното интересно здружување	310	176. Одлука за утврдување висината на придонесот на здравственото осигурување на земјоделците за 1978 година — — —	333
122. Одлука за изменување на Одлуката за финансиската програма за изградба, одржување и реконструкција на патната мрежа во СР Македонија за периодот од 1976 до 1980 година — — —	322	КРАТОВО	
123. Финансиска програма за изградба, одржување и реконструкција на патната мрежа во СР Македонија за 1978 година	323	177. Одлука за утврдување на стапката на придонесот од личен доход од земјоделска дејност на Општинската самоуправна интересна заедница за социјална заштита — Кратово — — — — —	333
124. Одлука за усвојување на Општествениот договор за изменување и дополнување на Општествениот договор за здружување на средствата за развој на електроенергетиката во СР Македонија за периодот од 1976 до 1982 година — — —	324	ТЕТОВО	
125. Финансиска програма за намени од посебен општествен интерес во областа на водостопанството во 1978 година — —	324	178. Одлука за висината на стапките на придонесите за непосредна детска заштита во 1978 година — — — — —	333
126. Наредба за утврдување на преодни сметки и на збирни стапки за уплатување на придонесите од личниот доход од работен однос и од доходот — — — — —	325		